

La societat civil, política i religiosa de Catalunya va assistir al funeral de l'abat emèrit de Montserrat

Homenatge massiu al P. Cassià M. Just

Agustí Codinach

El divendres 14 de març es va celebrar el funeral del P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat, que va morir la matinada del dimecres 12 al monestir de Montserrat. El P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, va presidir la missa exequial, en presència d'una nombrosa representació

de la societat civil, política i religiosa de Catalunya. Durant el dia i mig en què va estar oberta la capella ardent van passar-hi prop de 1.500 persones que van voler retre el darrer homenatge al qui ha estat, per a molts, un referent espiritual i un amic.

Pàg. 17

Tràgic final per a l'arquebisbe caldeu de Mossul

Els pitjors auguris es van complir quan es va trobar el cos sense vida de l'arquebisbe caldeu de Mossul, Mons. Paulus Faraj Rahho, després de tretze dies de segrest. Cristians i musulmans van pregar plegats, barrejant dolor i esperança, davant la desaparició d'un home que sempre havia treballat per la pau i la reconciliació de l'Iraq. Amb motiu d'aquesta mort, s'han renovat les crides al cessament de la violència perquè els iraquians puguin tenir, finalment, una vida digna i pacífica.

Pàg. 8

ENTREVISTA

Mons. Bruno Forte, teòleg i arquebisbe de Chieti-Vasto

Pàg. 20 i 21

en primer pla

Fundació Madrina

Mòbing pel fet de ser mare

El Grup d'Entitats Catalanes de la Família (GEC) va convocar recentment una roda de premsa per abordar una de les noves xacres del segle XXI: el mòbing maternal. Es tracta de la discriminació i de l'assetjament laboral de les dones pel fet d'estar embarassades o pel fet de trobar-se simplement en edat fèrtil. Tant és així que fins i tot en el moment d'acudir a una entrevista de feina sol ser habitual que les dones hagin de respondre a una pregunta fatídica: «Tens fills o penses tenir-ne?»

Pàg. 3, 4 i 5

Chiara Lubich: «Un cant a l'amor de Déu»

El cardenal Tarcisio Bertone, secretari de l'Estat vaticà, definia la vida de Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars, com «un cant a l'amor de Déu». El cardenal Bertone va presidir el 18 de març un multitudinari funeral per Chiara Lubich, morta als 88 anys. Com recordava el purpurat, la fundadora dels Focolars, «amb estil silenciós i humil», no va crear «institucions d'assistència i de promoció humana», sinó que es va dedicar «a encendre el foc de l'amor de Déu en els cors».

Pàg. 9

CSC Audiovisi

Agustí Borrell, nou superior provincial dels Carmelites

Agustí Borrell, professor de la Facultat de Teologia i secretari de l'Associació Bíblica de Catalunya, ha estat escollit nou superior provincial dels Carmelites de Catalunya i les Balears. En una entrevista a Ràdio Estel, el P. Borrell explica en què consisteix la nova responsabilitat que assumeix i expressa l'actualitat d'un carisma que avui dia els religiosos comparteixen amb els laics.

Pàg. 25

Sumari

Pàg. 7 Vaticà: el Papa presideix la celebració del Diumenge de Rams

Pàg. 18 Barcelona: 25 anys de la revista del Seminari «Portal Obert»

Pàg. 19 Barcelona-Tarragona: misses crismals a les catedrals

Pàg. 29 Urgell: enterrament de la mare del bisbe Joan Enric

Pàg. 31 Entrevista al president del Pontifici Consell de la Cultura

Editorial

Chiara Lubich, l'arquebisbe Rahho i l'abat Cassià

Acabem de celebrar la Setmana Santa, record de la mort i resurrecció del Senyor, que torna a fer-se realitat en cada persona que en qualsevol tipus de circumstàncies deixa aquest món encomanant-se a la misericòrdia de Déu. Aquests últims dies es dona la circumstància que ens han deixat diferents personalitats d'Església que mereixen un petit comentari i reconeixement pel seu exemple i fidelitat a l'Evangelí.

El divendres 14 de març del 2008 moria als 88 anys Chiara Lubich a la residència de Rocca di Papa, prop de Roma. Era la fundadora del Moviment dels Focolars, encara que el seu nom oficial és Obra de Maria. Lubich era considerada una de les dones més importants del catolicisme i de les més influents, amb una gran proximitat a Joan Pau II i en aquests últims temps a Benet XVI. Formava part del grup de fundadors dels anomenats «nous moviments» catòlics, que van sorgir en la segona meitat del segle XX, alguns d'ells laics com Kiko Argüello, fundador del Camí Neocatecumenal, o Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio. Aquests nous moviments van ser impulsats d'una manera molt directa i especial durant el pontificat de Joan Pau II, molt preocupat per la nova evangelització de continents com l'europeu amb un nou ímpetu i amb un nou esperit propi del nostre temps que aquests moviments han sabut trobar al servei de l'Església.

Chiara Lubich va ser una dona que va viure pràcticament tot el segle XX. Nascuda el 22 de gener del 1920, va tenir l'experiència dramàtica de la segona guerra mundial, que la va fer descobrir a fons l'única cosa que no s'ensorra amb les guerres que és la fe en Déu. Aquesta experiència vital l'empeny a consagrar-se a Déu per a tota la vida. Després de la contesa mundial i ajudada pel parlamentari Iginio Giordani i el sacerdot Pasquale Foresi, posa les bases del que serà el moviment focolar.

La negativa experiència d'un món en guerra, és la clau per entendre el pensament de Chiara Lubich, ja que després d'aquesta guerra es convertirà en gran

defensora de la pau, la unitat i l'ecumenisme. No en va ella mateixa va adoptar el sobrenom de Clara en referència a la santa d'Assís, companya de sant Francesc en l'ideal de la senzillesa i el pacifisme. Chiara estava convençuda que l'amor tot ho pot, i que és capaç d'incendiar-ho tot en positiu, amb un sol foc.

També va ser defensora de la justícia social i dels més desfavorits. Les seves tesis sobre l'anomenada «Economia de Comunió» li han valgut el reconeixement mundial de les més altes institucions i organismes internacionals com la UNESCO o el Consell Europeu, que van premiar les seves iniciatives i els seus projectes de solidaritat i justícia.

Actualment el Moviment dels Focolars es troba estès per 87 països, amb més de dos milions d'adherits.

També en aquestes dates s'ha conegut l'assassinat de l'arquebisbe Paulos Faraj Rahho, prelat de Mossul dels caldeus, que havia estat segrestat el 29 de febrer passat. El papa Benet XVI va condemnar durament el fet i va reclamar amb contundència que s'acabin aquest tipus d'actes en una zona tan castigada en el nostre món com l'Iraq, on la vida humana té tan poc valor i on es produeixen tantíssims assassinats amb moltes víctimes innocents. Mons. Rahho representa aquella Església perseguida que en terres difícils per al catolicisme manté la seva fidelitat arriscant la pròpia vida.

A la nostra terra també hem tingut aquests dies una pèrdua important, la de l'abat emèrit de Montserrat Cassià Maria Just, una personalitat eclesiàstica amb gran reconeixement civil com es va poder comprovar en el seu enterrament al monestir de Santa Maria, amb la presència dels tres presidents de la Generalitat. L'abat Cassià es va destacar per la defensa de la cultura catalana i la democràcia en els anys finals del franquisme i durant la transició i, posteriorment, per la defensa dels més desfavorits a través de diverses entitats i institucions a què estava vinculat. Malgrat que algunes de les seves idees havien provocat una certa polèmica, tothom ha reconegut la seva vàlua humana i espiritual indiscutible.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, J. A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 105,99 €

Gibraltar i Portugal: 105,99 €

Resta d'Europa: 174,38 €

Amèrica i Àfrica: 208,70 €

Àsia i Oceania: 279,89 €

El setmanari rep l'ajut de l'Institut Català de les Indústries Culturals, de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Val més un grapat de repòs que dues mans plenes de fatiga»

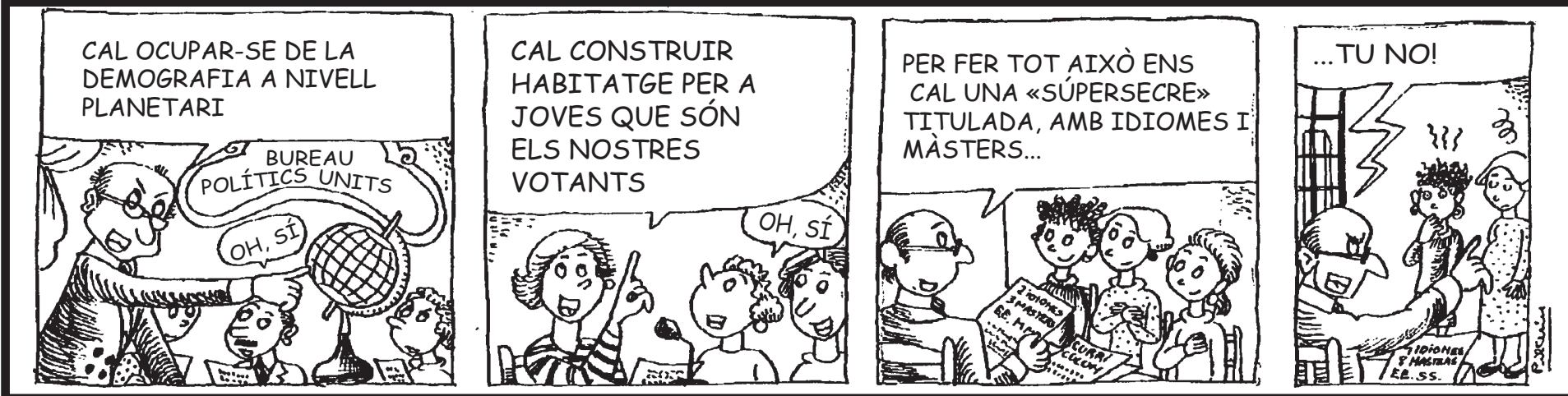
(Eclesiastès 4,6)

L'«estrès» està generalitzat i cada cop més accentuat. Fins a l'extrem que la medicina (sobretot la «psicosomàtica») l'ha pres en consideració, tant per prevenir-lo com per remeiar-lo. El «caldo de cultiu» de l'estrès no tan sols són les inquietuds, preocupacions i temors de l'indole que siguin; també ho és la feina excessiva per l'ànsia d'acumular cada vegada més i més riquesa (tenint la necessària i suficient), per l'orgull d'avantatjar algú altre en confort i possessions ostensibles. Tal comportament ni és

digne d'encomi (encara que qui el dugui a terme s'ho cregui), ni és gratificant ni saludable. Consumeixen l'energia en només això, amb presses accelerades i sense temps (o molt retallat) per a la «intimitat i comunicació a la llar», per al companyerisme i per al conreu de coneixements i virtuts que magnifiquen l'ésser humà. També genera estrès «esforçar-se en afanyos vans»: ficar-se en embolics i cometre imprudències. Per què complicar-nos la vida patint, si podem viure-la «amb allò necessari i amb felicitat»?

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Discriminació pel fet de ser mare

■ La dificultat de conciliar la família i la feina és un dels greus problemes de la nostra societat

La incorporació massiva de les dones al món laboral ha suposat una autèntica revolució a la nostra societat i un gran enriquiment social i econòmic. Però així com les dones s'han endinsat amb passes gegantines en un àmbit fins fa uns anys dominat només per homes, les empreses i les polítiques de conciliació entre feina i família no les han seguit al mateix ritme. Això, sumat al fet que els homes tampoc no han desplegat totes les seves aptituds a casa tal com seria desitjable, fa que la majoria de les dones se sentin depassades per les responsabilitats i que no trobin el suport social i econòmic que caldria.

El Grup d'Entitats Catalanes de la Família (GEC) va convocar recentment una roda de premsa per abordar una de les noves xacres del segle XXI: el mòbing maternal. Es tracta de la discriminació i de l'assetjament laboral de les dones pel fet d'estar embarassades o pel fet de trobar-se simplement en edat fèrtil. Tant és així que fins i tot en el moment d'acudir a una entrevista de feina sol ser habitual que les dones hagin de respondre a una pregunta fatídica: «Tens fills o penses tenir-ne?»

«L'embaràs continua sent la primera causa d'acomiadament i d'amenaques per part de les empreses»

Per abordar aquesta qüestió el GEC va portar fins a Barcelona Conrado Giménez Agela, president de la Fundació Madrina, que treballa amb dones i adolescents en situació de dificultat psicosocial, especialment en la seva maternitat. Davant dels mitjans de comunicació convocats, Conrado Giménez va denunciar que l'embaràs continua sent la primera causa d'acomiadament i d'amenaques per part de les empreses, fins al punt que més del 65% de les dones que s'acosten a la Fundació Madrina per sol·licitar ajuda denuncien el mòbing maternal. Segons un informe de l'organització, l'embaràs, la baixa per maternitat, la reducció de jornada o el plantejament de voler tenir família repercuteixen negativament en la continuació del contracte laboral o bé en la no-empleabilitat de les dones entre un 25 i un 80% dels casos.

Segons Conrado Giménez, «l'embaràs de la dona no hauria de ser catalogat per l'empresa o la nostra administració com una malaltia o una xacra, sinó al contrari com una oportunitat d'autorealització per a la dona, i de creació de riquesa per a l'empresa i la nostra societat. Una mare és més responsable i fidel als principis empresarials i, per tant, més rendible a llarg termini».

A més, la Fundació Madrina demana que tant la societat com l'administració donin suport a la dona en la seva maternitat amb mesures laborals i socials més

concretes, per la qual cosa ha desenvolupat una proposta de fins a 37 mesures de conciliació i igualtat que afavoreixin la incorporació de la mare al mercat laboral, la flexibilització d'horaris, l'ampliació de places i la gratuïtat de guarderies i centres d'atenció de 0 a 3 anys.

L'informe de la Fundació Madrina, que es va presentar davant del Parlament Europeu, valora que la maternitat crea un valor equivalent al 3% del PIB i en suporta el 50%, per la qual cosa proposa crear un observatori per a la maternitat i el seguiment del fenomen del mòbing que afecta la dona i mare.

Permís de maternitat i conflicte a la feina

Nuria Chinchilla, directora del Centre Internacional de Treball i Família de l'IESE Bussines School, també va presentar dades alarmants fruit de la gran experiència que té en aquest àmbit. Va dir que el 65% de les directives espanyoles creu que el permís de maternitat provoca una situació de conflicte a la seva feina i, per tant, una de cada cinc hi renuncia.

«A moltes dones l'embaràs encara els

Moltes dones es veuen obligades a triar entre la feina i la família.

costa el lloc de feina», denunciava Chinchilla, en el sentit que ser mare continua sent un obstacle per al desenvolupament professional, malgrat la Llei d'Igualtat. «Tenir fills ara també perjudica els homes: un camioner va comunicar que agafaria els 15 dies del nou permís de paternitat, mai no havia tingut ni un problema a la feina, però en reincorporar-se el van canviar del lloc on feia vuit anys

cap a casa, potser fins i tot sentint-se culpables per haver-se quedat embarassades en un moment «inadequat».

El problema és, segons Chinchilla, que «els empresaris només es fixen en els objectius a curt termini i en la incomoditat que implica substituir les mares durant la seva baixa. Aquesta mentalitat, molt arrelada en la cultura espanyola, continua mostrant que fins i tot en igualtat de condicions, i malgrat que les xifres demostrin que l'absentisme laboral femení és inferior al dels homes, les empreses continuen preferint contractar un home».

Nuria Chinchilla, consultora d'empreses, assessora de governs i l'única dona del *Top Ten Management* espanyol, també denuncia altres situacions: el 30% d'executives renuncien al seu càrrec davant de la impossibilitat de fer compatibles feina i casa, professió i cura dels fills; el 87% de les dones assenyalen les càrregues familiars com el principal obstacle en la feina, segons l'Enquesta de Població Activa. En tot això l'organització del treball no hi ajuda. «No és lògic —segons Chinchilla— que hi hagi dues hores per dinar i reunions importants a les vuit del vespre. Els homes tampoc no poden conciliar, i ells també volen gaudir dels seus fills.»

Les dificultats tenen a veure amb qüestions estructurals: les empreses encara estan pensades per i per a homes, són rígides, impermeables a la maternitat o la paternitat. Només un 7% de les empreses espanyoles són familiarment responsables, segons les conclusions de l'estudi IFREI 2007 de l'IESE. (C.M.)

«No vull establir precedent»

No vol que se sàpiga el seu nom ni que es vegi la seva cara. Té por que les seves paraules puguin perjudicar-la a l'hora de trobar una nova feina. Té 35 anys i després d'haver agafat un any d'excedència per tenir cura del seu tercer fill a la feina li van dir que no tenien cap lloc que s'adeqüés al seu perfil. «No vull establir precedent», li va dir en realitat el seu cap immediat, com una mena d'avís per a la resta de treballadores d'aquesta empresa privada dedicada al sector de la medicina. Després d'haver patit vuit mesos d'assetjament va decidir deixar la feina i ara que finalment ha estat capaç de refer la seva vida ha volgut venir a Barcelona, provinent de Madrid, per donar suport amb la seva presència a altres dones que com ella pateixen mòbing pel fet de ser mares.

Són moltes les víctimes d'aquesta nova xacra social que apareixen tant als informes que presenta la Fundació Madrina com als estudis que fa el Centre Internacional Treball i Família de l'IESE: una directora comercial va rebre la notícia que tenia nova ubicació, horari i funcions després d'haver dit que estava embarassada de poques setmanes; una psicòloga de 29 anys va ser acomiadada quan va comunicar el seu embaràs i una enginyera industrial, de 31 anys, també es va trobar al carrer quan va demanar reducció de jornada. En tots aquests casos, les empreses han estat denunciades, però tal com reconeix Nuria Chinchilla, hi ha empreses que prefereixen pagar la sanció per haver acomiadat una embarassada abans que mantenir-la al seu lloc de feina.

«La part positiva és que em fa molta il·lusió ser mare», expressava una d'aquestes dones. «La pena és no poder-ho compaginar, almenys de moment, amb un projecte laboral que em faci il·lusió.»

L'ENTREVISTA

Nuria Chinchilla, directora del Centre Internacional Treball i Família de l'IESE

Quan fa deu anys l'IESE (Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa) va crear el Centre Internacional Treball i Família encara eren més aviat escasses les persones que parlaven de conciliació. Amb tot, les dones entraven massivament en el món del treball i aquesta realitat acabaria portant conseqüències transcendents per a la nostra societat. En aquella època Nuria Chinchilla

estava immersa, com moltes altres dones, en un món d'homes. «Va ser en morir de sobte el meu mentor quan em vaig adonar que si no m'encarregava jo de la conciliació entre família i empresa, ningú no ho faria, simplement perquè els homes no hi veien la necessitat.» Els anys han passat i s'ha demostrat que la intuïció d'aquesta dona no únicament era encertada sinó del tot necessària. Gràcies al

seu esforç ha esdevingut abanderada de la lluita perquè cada vegada siguin més les empreses familiarment responsables, tasca que realitza tant a l'Estat espanyol com en 25 països més d'arreu del món. Mentrestant, lleial al seu emblema de vida i de treball al servei de Crist, combina la seva vastíssima trajectòria professional amb la seva vida familiar com a esposa i mare.

«Les noves generacions cerquen la conciliació de vida fins i tot abans que els diners»

—Per què es va crear el Centre Internacional Treball i Família de l'IESE?

—El vam crear fa deu anys per investigar sobre la conciliació entre treball i família perquè ens vam adonar que als nostres programes pràcticament no hi havia dones i que els participants masculins, que són directius i empresaris, tenien molt èxit professional però moltes vegades vides familiars trencades i vides personals molt pobres. Havíem d'ajudar-los a afrontar una realitat cada vegada més difícil com és la de tenir una vida personal, familiar i professional equilibrada. D'aleshores ençà vam començar a investigar com estaven les empreses pel que fa a flexibilitat i si eren el que nosaltres anomenem «empreses familiarment responsables». Desenvolupem un certificat així com guies de bones pràctiques per tenir empreses més humanes que puguin introduir la maternitat i la paternitat, cosa que fins ara no era així perquè les empreses estaven pensades per homes i per a homes del segle passat.

—Per què l'àmbit de la formació està tan reservat als homes?

—Primer per la qüestió econòmica, en el sentit que sempre que hi ha diners a casa el més habitual és que sigui el marit qui els inverteixi en formació i, en segon lloc, per la manca de temps. Quan amb la col·laboració econòmica de la Comunitat de Madrid hem posat en marxa programes de formació a l'IESE, hem vist com les dones feien cua per poder-hi entrar. L'any passat, per exemple, vam tenir un programa de Perfeccionament Directiu en què més de la meitat dels participants eren dones.

—Com arriba la col·laboració amb les diferents administracions públiques?

—A través de les investigacions s'han adonat que és un tema que cada vegada té més ressonància en l'opinió pública i, per això, s'han posat en contacte amb nosaltres per iniciar una col·laboració. Cal tenir molt en compte que les empreses són les que canvien el dia a dia de les persones i que, per tant, cal treballar en aquesta línia. L'any 2002 vam començar a col·laborar amb el Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya fent un estudi sobre 5.000 famílies d'arreu de Catalunya per veure quines eren les causes reals del conflicte feina-família. Actualment, també gràcies al finançament de la Generalitat, estem elaborant una guia de

Maruja Moragas i Nuria Chinchilla, professores de l'IESE.

bones pràctiques de les empreses familiarment responsables de Catalunya a partir d'una mostra de més de 400 empreses. També continuem col·laborant amb la Comunitat de Madrid, i amb el Ministeri de Treball i d'Afers Socials del Govern central hem impulsat un certificat d'empreses familiarment responsables. També atorguem un premi a l'empresa flexible en la conciliació feina i família. D'altra banda, durant els meus viatges arreu del món acostumo a reunir-me amb responsables dels respectius Govern i, per exemple, amb el Ministeri de Treball de Mèxic també hem instaurat el certificat d'empreses familiarment responsables.

—Com repercuteixen positivament en la societat tant la guia de bones pràctiques, com el certificat o el premi a l'empresa flexible?

—Per a les empreses és sens dubte una manera de millorar la seva imatge ja que el certificat en demostra la sensibilitat per la família i l'esforç per assolir una harmonia personal, familiar i laboral dels treballadors. A més, estem intentant aconseguir no únicament que les empreses tinguin

més desgravacions fiscals sinó que també tinguin més accés al concurs públic, amb cost zero per al tresor públic però com una manera de canviar totalment la nostra cultura. La nostra idea és que, durant els primers anys, les empreses amb aquest certificat tinguin més punts per accedir a concurs públic però que d'aquí a deu o quinze anys sigui com l'ISO, en el sentit que les empreses que no rebin aquest certificat d'empresa familiarment responsable ja no puguin contractar amb el sector públic.

Per tant, serveix sobretot perquè les empreses es vegin obligades a fer un autodiagnòstic i a oferir allò que els candidats a un determinat lloc de feina demanen. Els talents estan molt buscats i cada vegada més per triar treballar en una empresa o

en una altra valoraran quines els permetran ser pares i mares de famílies i quines no, i quines els faran mòbing pel fet de ser mares. D'altra banda, una vegada l'empresa obté el certificat, té tres anys per anar millorant, de manera que esdevé un compromís per a la millora contínua.

—Aleshores, per a les empreses serà una manera d'atraure els talents més

buscats en cada sector?

—Sí. Veiem com cada vegada més les noves generacions cerquen aquesta conciliació de vida fins i tot abans que els diners, cosa que és un gir copernicà respecte del que passava fa deu anys. Per això les empreses han d'adequar-se a les demandes del mercat laboral. Com que hi ha escassetat de talent —gairebé tres quartes parts dels sectors avui dia no troben al mercat el talent que requereixen, senzillament perquè no existeix—, les empreses entren en guerres de preus. Però si en lloc d'entrar en guerra de sous seguis una altra estratègia com pot ser la d'oferir una flexibilitat familiar i personal, sens dubte aconseguirien atraure i retenir els millors.

—Què explica aquest canvi cultural en les noves generacions d'homes directius?

—Les investigacions que fem des de fa deu anys, gràcies també al ressò que hem trobat als mitjans de comunicació, han ajudat a descobrir una necessitat que existia però que ni tan sols estava ben vist que existís. Qui ha fet obrir els ulls? Doncs la dona mare. La dona ha entrat de forma massiva al mercat laboral però s'ha trobat amb un món pensat per homes i per a homes del segle passat, és a dir, molt rígid i amb extenses jornades laborals. La seva necessitat de sortir de la feina a una hora raonable, simplement perquè té els fills a casa esperant-la, ha generat que les empreses repensessin la seva manera d'actuar. Així com durant molt de temps hem estat cecs davant dels problemes de l'ecologia mediambiental i de sobte ens hem tret la vena dels ulls, el mateix passa amb la conciliació entre feina i família, o amb el que podríem anomenar ecologia humana. Les investigacions diuen que si els ecosistemes econòmics i socials —empresa i família— no estan a la mesura de l'home i de la dona, acaben ensorrant la cèl·lula bàsica de la societat que és la família.

—Quins requisits ha de reunir una empresa perquè sigui familiarment responsable?

—A la nostra pàgina web (<http://www3.iese.edu/ifrei/index.asp>) les empreses poden fer un autodiagnòstic per saber si són familiarment responsables a partir de l'Estudi IFREI (Índex d'Empreses Familiarment Responsables). Després de respondre les qüestions que s'hi plantegen, sabran si estan sent sistemàticament contaminants o bé enriquidores de l'entorn. Primer valorem les polítiques de flexibilitat tant de temps com d'espai, que en principi són les que més ajuden els empleats en la seva conciliació; també mirem les ajudes al treballador i a la seva família, així com els serveis familiars que ofereixen —per exemple hi ha empreses que ofereixen un servei telefònic per atendre des de proble-

«Hem de tenir famílies estables, per tenir empreses fortes i societats sostenibles»

mes financers fins a problemes psicològics o de drogoaddicció. Finalment, també valorem els beneficis salarials, que tenen relació amb les assegurances mèdiques, els plans de pensions... Això pel que fa a les polítiques formals, però després valorem les empreses que per exemple no tenen polítiques de conciliació per escrit però que, en canvi, sí que tenen pràctiques. Per tant, cal mesurar la política d'una empresa però també la pràctica per veure si la cultura empresarial realment afavoreix la conciliació, així com el que anomenem facilitadors, és a dir, tots els elements que ajuden una empresa a ser més familiarment responsable: qui s'encarrega que aquest programa tiri endavant?, es disposa d'un pressupost, encara que sigui reduït?, hi ha una comunicació adient perquè els empleats coneguin els seus drets?, estem formant els quadres intermedis perquè realment puguin prendre decisions que siguin justes i eficients, en el sentit de no únicament tenir en compte el resultat econòmic a curt termini sinó també el resultat humà?

—Alehores, pot passar que hi hagi una empresa familiarment responsable, però que tingui un quadre intermedi que no apliqui aquesta política?

—Aquest és el principal obstacle que tenim i per això és molt important que els quadres intermedis, moltes vegades amb una mentalitat molt rígida, rebin una formació adient per saber trobar alternatives i actuar d'una altra manera.

—Així com està ben vist endur-se feina a casa o fer jornades laborals extenses, quins altres costums culturals van en detriment de la conciliació?

—Hi ha moltes polítiques que poden canviar la realitat empresarial i de les famílies i que de cap manera no són productives, com pot ser convocar reunions a partir de les cinc de la tarda. Espanya és el tercer país per la cua d'Europa en productivitat horària. D'altra banda, així com la dona ha sortit al mercat laboral per exercir la seva feminitat i complementar la visió masculina de la realitat, l'home sembla que no acaba d'entrar com a pare i marit a casa, sinó que abdica en la seva dona allò que no és abdicable, perquè la mare no pot ser pare ni la dona pot ser marit. No és tant un repartiment de feines, com la importància de la identitat masculina a casa. Des d'aquest punt de vista, hem treballat per aconseguir en la Llei d'Igualtat els quinze dies de baixa per paternitat obligatòria, perquè si no és obligatòria les coses no canvien. D'aquesta manera, ara ja hi ha més de 100.000 homes que han agafat la baixa per paternitat a l'Estat espanyol. Si no és així, molts homes acaben veient casa seva com una mena de PIME, quan en realitat cal que s'adonin de la importància del seu rol com a pare i com a marit, alhora que com a director o com a codirector d'aquesta PIME.

—Com beneficia els empresaris tenir els seus treballadors amb una harmonia de vida?

—Nosaltres parlem del cost de la no-conciliació: treballadors cremats i gens motivats, treballadors que se'n van a una altra empresa, molt d'absentisme, però

«El poder de canviar els llocs de feina»

Nuria Chinchilla és doctora en Ciències Econòmiques i Empresarials per la Universitat de Navarra, llicenciada en Dret per la Universitat de Barcelona, màster en Economia i Administració d'Empreses per l'Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa (IESE) i doctora en Direcció d'Empreses per la mateixa escola de negocis. Va entrar a treballar a l'IESE el 1984, on ha ocupat diversos càrrecs: des de la direcció de programes per a executius russos fins a l'actual direcció del Centre Internacional Treball i Família.

El currículum acadèmic i professional d'aquesta dona és increïble i actualment és l'única dona dins del *Top Ten Management Espanyol*. El 2001 va rebre el premi FEDEPE (Federació Espanyola de Dones Directives, Executives, Professionals i Empresaríes) a la Dona Directiva de l'any 2001. És membre de diverses associacions professionals i acadèmiques, així com assessora de Governos autonòmics i estatals.

Chinchilla està convençuda que la dona pot ajudar a crear empreses més humanes en les quals es compregui

DUEÑOS DE NUESTRO DESTINO

CÓMO CONCILIAR LA VIDA PROFESIONAL, FAMILIAR Y PERSONAL

Nuria Chinchilla y Maruja Moragas

Dueños de nuestro destino. Cómo conciliar la vida profesional, familiar y personal. Nuria Chinchilla i Maruja Moragas. Editorial Ariel.

que la feina, si bé és important, no ho és tot a la vida. També anima les dones a ajudar els homes a trobar el seu lloc a casa i a deixar que facin i decideixin coses.

Juntament amb Maruja Moragas, llicenciada en Filosofia i Lletres i historiadora per la Universitat Autònoma de Barcelona, i Alta Direcció d'Empreses per Esade, han presentat el seu darrer llibre: *Dueños de nuestro destino. Cómo conciliar la vida profesional, familiar y personal*, de la Editorial Ariel.

La feina feta sobre la conciliació treball i família li ha valgut a Nuria Chinchilla que la *Graduate School of Business de Stanford* hagi escrit un cas sobre ella: *Nuria Chinchilla: the power to change workplaces* («El poder de canviar els llocs de feina»). Finalment Nuria Chinchilla i Maruja Moragas, dones creients des de la seva opció com a membres de l'Opus Dei, animen l'Església i les parròquies a apostar més fermament per la formació en temes de família. Estan convençudes de la necessitat de formar els formadors sobre la família, el sagrament del matrimoni, l'educació dels fills...

també molt d'absentisme no quantificable, que és la persona que només és a la feina de cos present mentre el cap el té en altres coses... És evident que hi ha una llibertat que pot ser mal utilitzada, per això parlem de corresponsabilitat a la feina, però generalment quan els treballadors estan bé se senten més útils i més contribuïdors al projecte empresarial, cosa que es tradueix en més productivitat i més corresponsabilitat. Hem de tenir famílies estables, per tenir empreses fortes i societats sostenibles. A la família és on desenvolupem les virtuts i les competències necessà-

una proposta a favor de la família que a França està reeixint. Són els anomenats xecs de servei universal (XSU), que les famílies tant poden fer servir per tenir un cangur per als seus fills, perquè una persona acompanyi l'avi al metge o per rebre una classe de piano. I en què consisteixen? Una empresa adquireix un xec per valor d'una hora de servei a domicili per 20 euros. L'empleat el compra per 10 euros, però l'Estat li'n torna 5 en l'IRPF. Pel que fa als deu euros que ha pagat l'empresa, l'Estat li'n torna 6 en concepte de reducció d'impostos. Per tant, amb un cost final de

9 euros les famílies tenen 20 euros per comprar al mercat una hora de servei. Gràcies a aquesta iniciativa han sorgit més de 185.000 llocs de feina nous en els darrers anys, llocs de feina que, d'altra banda, abans formaven part de l'economia submergida.

—Com es comença a prendre consciència del mòbing que pateixen les mares?

—L'any 2003 vam fer un estudi per valorar la discriminació de la dona a la feina, però el que realment vam veure és que la discriminació no ve pel fet de ser dona sinó pel fet de

ser mare. La discriminació és de la dona-mare, actual o potencial, de la dona, per tant, en edat fèrtil. El problema és que les lleis que estan pensades a favor de les mares no tenen el suport de reglaments ni de pressupostos que ajudin l'empresa a fer-les factibles. És, per tant, un problema de costos. Davant d'una visió purament de curt termini i mecanicista, que només busca mà d'obra, molts empresaris opten per desprendre's de les dones que en un moment donat vulguin ser mares. Però del que no s'adonen és del gran cost que això té per a la resta de treballadors, en el sentit que si veuen grans injustícies comencen a desvincular-se psicològicament de l'empresa i fins i tot a buscar una altra feina.

—Què aporten les dones i especial-

ment les mares a la feina?

—La ciència ha estudiat com canvia el cervell de la dona quan és mare pel que fa a obertura als altres, millor capacitat d'empatia, de negociació i de lideratge, treball en equip, comunicació interpersonal, saber delegar... Hi ha moltes virtuts que es van desenvolupant, tant pel fet físic de ser mare com pel treball posterior i de convivència amb els fills. Per això és molt important que tant el pare com la mare passin molt de temps amb els seus fills, perquè exercir de mare i de pare desenvolupa un seguit de competències i d'habilitats absolutament necessàries en la realitat social i laboral.

—Com és una dona-mare com a directiva?

—No podem generalitzar, però solem veure que quan una dona té fills treballa d'una altra manera perquè està acostumada a encarregar-se de moltes coses alhora i a saber estar en els moments de la veritat també a casa seva, amb la qual cosa acaba l'horari laboral a una hora més o menys raonable i està constantment lligada a gent dependent a casa seva. En canvi, una dona que no és mare o que no exerceix de mare pot esdevenir una addicta més a la feina, l'única droga que està ben vista. A l'IESE treballem perquè els caps siguin menys tòxics i perquè sàpiguen adoptar decisions més justes i més correctes.

—Se sent satisfeta de la feina feta al llarg d'aquests deu anys?

—N'estic molt contenta, perquè si fa deu anys ningú no parlava de conciliació ara està en boca de tothom. Hem passat una primera etapa de sensibilització i ara estem lluitant per la segona etapa, consistent a canviar empreses, maneres de fer, i canviar persones. Les persones hem de comprendre que la conciliació comença per nosaltres mateixes i les empreses han de comprendre que són responsables de donar el context de flexibilitat necessari per fer possible la conciliació. Estem contents veient com les empreses es van posant les piles, encara que només sigui per un tema d'imatge, però la qüestió és que comencin, perquè una vegada comencen ja no hi ha marxa enrere.

Reportatge: Carme Munté

IFREI en el Món

Mapa dels països on es treballa amb l'índex IFREI, que mesura si les empreses són més o menys familiarment responsables.

ries per després ser a l'empresa persones compromeses.

—Els nostres polítics han posat molt de moda el xec regal per ajudar les famílies. Però és realment una solució?

—Si és un xec regal que em dura divuit anys, sí que és la solució. Això no obstant, són els típics pedaços que els polítics posen per tractar un tema, com és el de la família, que haurien de tractar de manera transversal. Per això proposem la creació d'un Ministeri de la Família, perquè en tots els temes que es tractin en un consell de ministres hi hagi l'ull de la família. El problema és que els polítics no solen fer gaires plans a llarg termini... També m'estranya que cap polític espanyol no hagi presentat en la darrera campanya electoral

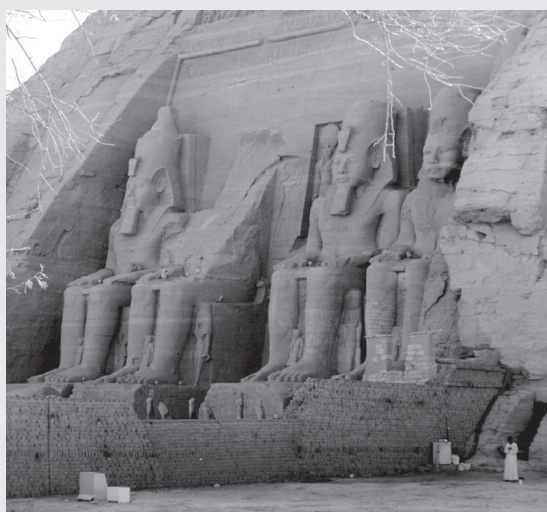
**Ajuda a l'Església. Si pots, viatja amb nosaltres.
Si no, fes-ne difusió**

Viatges 2008

DEL 6 AL 17 D'ABRIL

Viatge a Egipte

Els monestirs
coptes,
el Sinaí,
Mar Roig i
l'Egipte
Faraònic

DEL 12 AL 19 DE MAIG

Pelegrinatge a Terra Santa

DEL 21 DE MAIG AL 2 DE JUNY

Pelegrinatge a Terra Santa al complet (Antic i Nou Testament)

DEL 9 AL 15 DE JUNY

Viatge a Gal·les i el sud d'Anglaterra

Paisatges
de llegenda

DEL 7 AL 13 DE JULIOL

Bèlgica i les seves catedrals

DEL 17 AL 28 DE JULIOL

Mèxic colonial i la seva mil·lenària cultura

DEL 9 AL 20 D'AGOST

Les joies del Perú

(el Machu Picchu, La Vall Sagrada dels
Inques, Cuzco, el llac Titicaca...)

DEL 10 AL 21 DE SETEMBRE

Pelegrinatge pels camins de la Terra Promesa

- Egipte,
- Jordània
- Jerusalem

DEL 26 DE SETEMBRE AL 6 D'OCTUBRE

Pelegrinatge a Terra Santa

DEL 10 AL 21 DE NOVEMBRE

Viatge al Nepal i a les Missions de Teresa de Calcuta a l'Índia

DEL 29 DE DESEMBRE AL 5 DE GENER DE 2009

Pelegrinatge especial per cap d'any a Terra Santa

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Si vols viatjar a Terra Santa de manera
espiritual, acollidora i respectuosa, fes-ho amb els
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

INSCRIPCIÓ I RESERVA

Per tal de garantir una bona organització us preguem que feu la vostra inscripció i reserva de places
abans de la data límit establerta per a cada viatge.

Horari d'atenció: matins de 9.00 h a 14.00 h

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, **Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 775**
Correu electrònic: amics@amicccc.cat

Vaticà

església en el món

«Jesús va venir amb la bondat de l'amor de Déu»

■ Diumenge de Rams el Papa exhorta els cristians a abandonar la supèrbia

CIUTAT DEL VATICÀ.— Amb la processó i la benedicció dels rams i de les oliveres, el Sant Pare va iniciar el ritu d'obertura de la Setmana Santa, el cim més alt de l'any litúrgic per als cristians. Com cada any, des que així ho va instaurar Joan Pau II, Diumenge de Rams va coincidir amb la Jornada Mundial de la Joventut celebrada en àmbit diocesà amb el tema *Rebreu la força de l'Esperit Sant que vindrà sobre vosaltres i sereu testimonis meus*. Enguany, la celebració mirava cap a la trobada internacional de Sydney del juliol.

En l'homília Benet XVI va evocar el camí de Jesús cap a la creu des de la seva entrada a Jerusalem enmig de les multituds que l'aclamaven. El Papa va reflexionar sobre el testimoni de Jesús i la conversió a Ell per part dels que aleshores s'anomenaven «pagans». En aquest punt el Sant Pare convidava a reflexionar i a interrogar-nos: «Això ens ha de fer pensar també a nosaltres com a cristians: la nostra fe és prou pura i oberta, fins al punt que a partir d'aquesta fe també els "pagans", les persones que avui es troben en recerca i tenen les seves preguntes, puguin intuir la llum de l'únic Déu, associar-se en els llocs de culte a la nostra pregària i amb les seves preguntes puguin esdevenir potser també ells adoradors?», i continuava preguntant: «La consciència que l'avidesa és idolatria basteix també el nostre cor i la nostra praxi de vida? No deixem entrar, potser de dife-

rents maneres, els ídols també en el món de la nostra fe? Estem disposats a deixar-nos purificar contínuament pel Senyor, permetent-li de fer fora de nosaltres i de l'Església tot el que li és contrari?» Els errors i els fracassos, però, no ens han de desanimar: «Com sempre, a partir de la caiguda d'Adam, el fracàs dels homes esdevé l'ocasió per a un compromís encara més gran de l'amor de Déu en relació amb nosaltres.»

A continuació el Bisbe de Roma va reflexionar sobre el temple de Jerusalem i els mercaders que hi feinejaven, expulsats per Jesús: «El fet que ara el Senyor expulsi els mercaders del temple no només impedeix un abús, sinó que indica la nova manera d'actuar de Déu. Es forma el nou temple: Jesucrist mateix (...). Ell, en la seva vida, és el temple nou i vivent. Ell, que ha passat a través de la Creu i ha

El Papa, Diumenge de Rams.

ressuscitat, és l'espai vivent d'esperit i de vida, en el qual es realitza l'adoració adient. Així la purificació del temple, com a cim de l'entrada solemne de Jesús a Jerusalem, és alhora el senyal de la profeia de destrucció de l'edifici i de la promesa del nou temple; promesa del regne de la

reconciliació i de l'amor que, en la comunió amb el Crist, es restaura més enllà de tota frontera.» Per aquest motiu, deia el Sant Pare, «al comerç d'animals i als afers monetaris Jesús contraposa la seva bondat guaridora. És aquesta bondat la veritable purificació del temple. Ell no ve com a destructor, no ve amb l'espasa del revolucionari. Ve amb el do de la guarició. Es dedica als qui a causa de la seva malaltia queden relegats als extrems de la seva vida i al marge de la societat. Jesús mostra Déu com Aquell qui estima, i el seu poder com el poder de l'amor.»

Aquest Déu amor només pot fer-se espai dins nostre si renunciem al nostre egoisme, explicava el Papa: «Per reconèixer Déu hem d'abandonar la supèrbia que ens enlluerna, que vol empènyer-nos lluny de Déu, com si Déu competís contra nosaltres. Per trobar Déu hem de ser capaços de veure-hi amb el cor. Hem d'aprendre a veure-hi amb un cor jove, que no estigui obstaculitzat per prejudicis i que no estigui enlluernat pels interessos.» Per acabar, Benet XVI es va adreçar especialment als joves vinguts d'arreu del món per a la Jornada Mundial de la Joventut: «Penso en aquests moments en Sydney, a Austràlia, on es preparen amb entusiasme per a la gran trobada que tindrà allà amb els joves de tot el món del 15 al 20 de juliol.» El Papa va agrair a la Conferència Episcopal Australiana l'esforç que realitzen per organitzar l'encontre i també va tenir paraules d'agraïment per a les autoritats australianes que sostenen la iniciativa. El Papa va acabar dient: «*Arrivederci a Sydney!*»

Marta Nin

I Congrés mundial sobre la Divina Misericòrdia

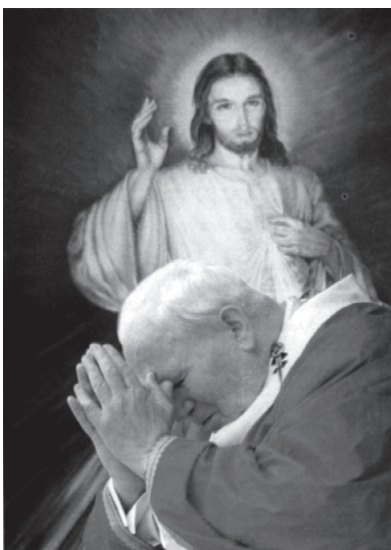
CIUTAT DEL VATICÀ.— Del 2 al 6 d'abril, coincidint amb el tercer aniversari de la mort de Joan Pau II, se celebra a Roma el I Congrés mundial sobre la Divina Misericòrdia. A través de santa Faustina Kowalska, Jesús va donar al món un missatge que insta a apropar ànimes al seu cor ple de misericòrdia. Aquesta és una crida per a tothom, especialment per als que es troben més apartats d'Ell. Des de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia de Barcelona, s'explica que «aquest congrés es convoca per donar una continuïtat a la resposta que Joan Pau II va donar a aquesta crida urgent de la Divina Misericòrdia. La vida, la llarga malaltia i la mort del Papa van ser un veritable testimoni de la Misericòrdia de Déu». El Papa polonès es va sentir «fascinat per aquest missatge i el va secundar arduament, canonitzant santa Faustina, una humil religiosa, l'apòstol de la Divina Misericòrdia, i va instituir per a l'Església universal la festivitat de la Divina Misericòrdia, situant-la en el segon diumenge de Pasqua de Resurrecció».

En la presentació d'aquest congrés, el cardenal Christoph Schönborn, arquebisbe de Viena, deia que «el congrés ha de mostrar clarament que la misericòrdia és el nucli central del missatge cristià. Aquest missatge promou la pau, ajuda a descobrir el veritable rostre de Déu». Segons l'Apostolat de la Divina Misericòrdia, la trobada també serà un punt de trobada entre les

religions perquè «hi participaran jueus, musulmans i budistes, i també s'adreça a agnòstics i ateus». I afegeix: «Un dels objectius importants és el de fer arribar aquest missatge a "aquells que afligits per una prova particularment dura o aclaparats pel pes dels seus pecats, han perdut la confiança en la vida i han sentit la temptació de caure en la desesperació" (Joan Pau II).»

Per a l'Apostolat de la Divina Misericòrdia, cal participar en aquest congrés «amb una santa alegria. Alegria que ens ve no només de saber que el missatge de Jesús serà més conegut, sinó també per saber-nos acompanyats pel Sant Pare Benet XVI i per tota l'Església universal. Caldrà participar-hi amb actitud humil i obert el cor a tots els ensenyaments que ens adrecin els bisbes en les conferències diàries a fi de portar-los després als diferents grups de devots estesos arreu del nostre país».

El cardenal Schönborn també subratllava que «el missatge de Joan Pau II i de

Joan Pau II es va sentir fascinat pel missatge de la Divina Misericòrdia.

Faustina Kowalska no és un principi abstracte, sinó que té un nom i un rostre: Jesús». Transmetre aquest missatge en un món que sembla que no vol saber res de Déu és tot un repte. En aquest sentit, des de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia s'apunta que «els que ens anomenem "catòlics practicants" ens hem adormit sobre els llores durant massa temps i la nostra tebior l'ha aprofitada l'enemic de les ànimes. Hem de recórrer a la Misericòrdia Divina perquè perdoni la nostra tebior i després implorar-la per al món sencer».

Una manera d'implorar aquesta misericòrdia és resant la «Coroneta»: «El res de la Coroneta ha estat exigut per Jesús a santa Faustina i perquè ens transmeti les seves paraules: "Quin cabal de gràcies tan gran vessarà sobre les ànimes que resin la Coroneta! Les entranyes de la meua Misericòrdia es commouen pels qui resen aquesta Coroneta".»

Des de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia es posa en relleu la necessitat d'em-

prendre una renovació de la vida parroquial, dedicar més temps a la pregària comunitària, especialment davant del Santíssim exposat, recuperar el sentit del sagrat, celebrar amb solemnitat la festa de la Divina Misericòrdia. «La Misericòrdia de Déu embolcalla l'univers i en tot s'hi manifesta, però especialment en la passió, mort i resurrecció de Crist. Per tant, anem a Ell, seguim el seus desitjos i aquesta societat sense Déu coneixerà la Misericòrdia Divina que és pur Evangeli.»

Com a fruits d'aquest congrés, a l'Apostolat de la Divina Misericòrdia li agradaria que «bisbes i sacerdots aprofundissin en aquest missatge de la Divina Misericòrdia i el seguissin com va fer Joan Pau II, que el donin a conèixer als seus fidels i evangelitzin segons aquesta espiritualitat. També podria ser, i ho esperem, que la Divina Misericòrdia sigui un lligam d'unió entre les diferents religions». A més, sosté que els cristians realment haurien d'estar convençuts que la Misericòrdia és el tresor de l'Església, «perquè la Misericòrdia de Déu és el nucli de l'Evangeli. Del cor obert de Jesús en la creu va néixer l'Església, la sang i l'aigua que d'ell va brollar signifiquen els sagraments del perdó i de l'Eucaristia, tot això emergeix de la immensa fondària de la Misericòrdia Divina i a això precisament evoca el quadre tan conegut que Jesús va ordenar pintar a santa Faustina, i per mitjà del qual tantes gràcies espirituals i materials es vissen. Veritablement la Divina Misericòrdia és el gran tresor de l'Església i qui a ella acudeix mai no quedarà defraudat.» (R.M.J.)

Iraq

Dolor i esperança davant de la mort de Mons. Faraj Rahho

■ Cristians i musulmans pregunten per l'arquebisbe caldeu de Mossul

MOSSUL.— Una impressionant multitud de persones va participar en els funerals de Mons. Paulus Faraj Rahho, arquebisbe caldeu de Mossul, que va tenir lloc a Kremlesh. Les imatges de la cerimònia, oficiada pel patriarca babiloni dels caldeus Emmanuel Delly III, acompanyat per dos bisbes de Bagdad, van ser retransmeses en directe per moltes televisions iraquianes. En el tancament d'aquesta edició, encara es desconeix la causa de la mort de l'arquebisbe Faraj, segrestat el 29 de febrer passat.

Mons. Basile Georges Casmoussa, arquebisbe sirià de Mossul, assenyalava que «la cerimònia es va desenvolupar en un clima d'esperança, malgrat el dolor». Tot el clergat catòlic de la regió, líders musulmans, personalitats polítiques, exponents *iesidi* (antiga religió kurda) i milers de persones van voler dir un darrer adéu a Mons. Paulus Faraj Rahho, trobat mort després d'un segrest de 13 dies. En l'homilia, el patriarca Emmanuel Delly va subratllar conceptes claus com el martiri i el testimoni, i encoratjava els cristians a no cercar venjança. El cos de l'arquebisbe va ser enterrat al costat de Ragheed Azziz Ganni, sacerdot i secretari del bisbe, assassinat el 3 de gener, en

sortir de la mateixa església de l'Esperit Sant on va ser segrestat Mons. Faraj Rahho, per un comando terrorista.

L'arquebisbe de Mossul va ser capturat el 29 de febrer per un grup d'homes armats en un assalt en què van morir el conductor del vehicle i dos guardaespalles que l'acompanyaven. El bisbe auxiliar del patriarcat de Babilònia dels Caldeus, Mons. Shlemon Warduni, ha assegurat que els segrestadors s'hi havien posat en contacte per explicar que l'arquebisbe «estava molt malament» i l'havien enterrat. Seguint les instruccions dels segrestadors, es va trobar el cos de l'arquebisbe caldeu.

«Cristians i musulmans», deia Mons.

Warduni, en una entrevista concedida a *L'Osservatore Romano*, «estem molt tristos i afligits, però ens dóna suport en aquests moments terribles l'esperança que ens ofereix la fe». Des de Roma, el cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat vaticà, declarava: «El patiment dels cristians és molt greu i amb aquest gest inhumà s'ha arribat al llindar de la desesperació, però resta l'esperança en l'ajuda de Déu i en el valor de la sang dels màrtirs, que sempre és llavor de nous recursos i energies.»

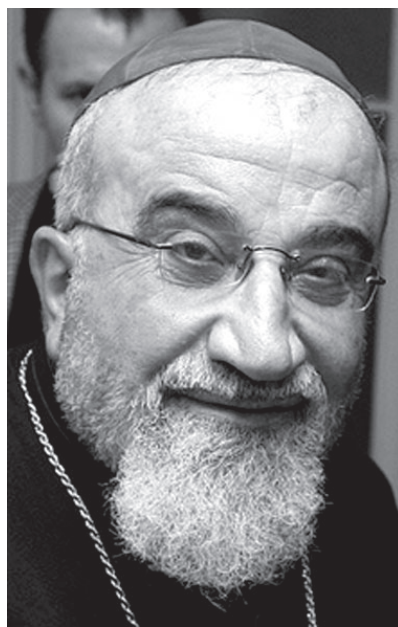
Poques hores després de conèixer-se la mort de l'arquebisbe Rahho, el procurador dels caldeus al Vaticà, Mons. Philip Najim, expressava el desig que «la sang de Mons. Rahho vessada sobre la nostra terra porti la pau i la serenitat al poble iraquí, un poble innocent que cada dia és assassinat per interessos personals. És hora que els iraquians retrobin el dret a viure una vida digna, que surtin d'aquest cercle de violència i de guerra». Per a Mons. Najim, «és hora que el món es desperti, que els Estats Units, que Europa, facin alguna cosa per canviar la situació. No llegeixen potser els diaris, no miren la televisió? És possible que no sàpiguen el que passa? És inútil voler portar la democràcia si democràcia vol dir tot això: inseguretat i morts innocents, que una persona no pugui viure normalment». Per això, Mons. Philip Najim recordava que «mili-

ons d'iraquians han hagut de fugir a l'exterior, reduïts a pobresa, a la precarietat, a pidolar. És inacceptable». Recordant Mons. Rahho, posava en relleu que era una persona senzilla i simpàtica: «Tenia sempre la broma a punt, i el seu tarannà el feia estimar tothom, musulmans i cristians, i d'altres confessions. Per a mi, era un amic personal, però també era amic de tothom.»

La Conferència Episcopal Espanyola ha volgut mostrar la seva proximitat a l'Església iraquiana a través d'un missatge en el qual expressa el seu condol per la mort de l'arquebisbe de Mossul: «Els catòlics espanyols elevem les nostres pregaries al Senyor pel descans etern de l'arquebisbe i de les persones que van perdre la vida en les execrables accions terroristes contra la seva persona. Alhora, expressem els nostres sentiments de solidaritat i comunió amb els nostres ger-

mans en la fe de la comunitat caldea de l'Iraq i amb tots els cristians d'aquella afligida terra. Vulgui el Senyor que s'obrin camins de convivència pacífica en la justícia i l'autèntica llibertat.»

També Càritas internacional s'ha sumat al dolor per la desaparició de Mons. Paulus Faraj Rahho. La secretària general de l'entitat, Leslie-Anne Knight, ha declarat que «Mons. Rahho va ser un home que va buscar la pau i el diàleg en un país en guerra. Totes les parts enfrontades a l'Iraq tenen el deure de no convertir els civils en objectiu dels seus enfrontaments. L'arquebisbe Rahho va donar suport a tots els esforços de pacificació, inclosos els liderats per Càritas. I afegeix: «Càritas reitera la seva crida perquè acabi tot tipus de violència a l'Iraq i a la regió, i a favor de l'alliberament, sans i estalvis, de tots els ostatsges. La pau, a través del diàleg, és l'únic camí possible.» (C.C.)

L'arquebisbe era un home afable i simpàtic.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

Proximitat del Papa

Benet XVI va elevar el diumenge 16 de març un crit exigint el final de la violència a l'Iraq en recordar el traspasat arquebisbe caldeu de Mossul. En el rés de l'Àngelus el Papa va retre un homenatge a Mons. Faraj Rahho: «El seu bonic testimoni de fidelitat a Crist, a l'Església i a la seva gent, a la qual no va voler abandonar malgrat les amenaces, em porta a elevar un crit fort i urgent: prou amb les massacres, prou amb la violència, prou amb l'odi a l'Iraq!» Alhora, va fer «una crida al poble iraquí, que des de fa cinc anys carrega amb les conseqüències que ha provocat el desmantellament de la seva vida civil i social: estimat poble iraquí, aixeca't i sigues tu mateix, en primer lloc, reconstrueix la teva vida nacional!». (Zenit)

El Papa, en una trobada amb Mons. Faraj.

Itàlia

Chiara Lubich, «un cant a l'amor de Déu»

■ El cardenal Bertone presideix el funeral per la fundadora dels Focolars

ROMA.— «Un cant a l'amor de Déu.» Així va definir el cardenal Tarcisio Bertone, secretari de l'Estat vaticà, la vida de Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars, en el seu funeral celebrat el 18 de març. Milers de persones van participar, dins i fora de la basílica de Sant Pau Extramurs de Roma, en el ritu fúnebre en què catòlics, cristians d'altres confessions, així com persones de diferents religions o no creients van retre tribut a la promotora de la unitat, que va morir als 88 anys, el 14 de març.

Mitja hora d'aplaudiments va saludar el fèretre de Chiara Lubich. El cardenal Bertone, que va presidir les exèquies, va recordar en l'homilia «el desig ardent per la trobada amb Crist», que ha caracteritzat tota l'existència de la fundadora. «I encara més intensament els darrers mesos i dies, en què es va agreujar la malaltia, que la va despullar de tota energia física, i la va conduir a una pujada lenta del Calvari, culminada en la dolça tornada al si del Pare.» «Ara tot s'ha acomplert veritablement —va afirmar el secretari d'Estat— el somni dels inicis s'ha fet veritat, l'anhel apassionat ha estat sadollat.»

«La vida de Chiara Lubich és un cant a l'amor de Déu, a Déu que és Amor», va constatar el purpurat italià. «No hi ha un altre camí per conèixer Déu i per donar sentit i valor a l'existència. Només l'Amor, l'Amor diví, ens fa capaços d'«engendrar» amor, d'estimar fins i tot els enemics. Aquesta és la novetat cristiana, en això consisteix tot l'Evangeli.» La fundadora del Moviment dels Focolars, «amb estil silenciós i humil», no va crear «institucions d'assistència i de promoció humana», sinó que es va dedicar «a encendre el foc de l'amor de Déu en els cors». «Suscita persones que elles mateixes siguin amor, que visquin el carisma de la unitat i de la comunió amb Déu i amb el próisme; persones que difonguin l'amor-unitat, fent d'ells mateixos, de casa seva, de la seva feina una «llar», en la qual, quan crema, l'amor encomana i incendia tot el que té al costat.»

Aquesta missió, va observar el cardenal, és possible per a tothom, atès que l'Evangeli «és a l'abast de cadascú». «La preciosíssima clau per entrar a l'Evangeli», per a Chiara Lubich, «era la Mare de Déu, i va decidir encomanar a Maria la seva obra, anomenant-la precisament Obra de Maria. «Quedarà a la terra com una altra Maria —va afirmar— tota Evangeli, res més que Evangeli, i atès que és Evangeli, no morirà»».

El purpurat va concloure l'homilia donant gràcies al Senyor per aquest testimoni, «per les seves intencions profètiques que han precedit i preparat els grans canvis de la història i els esdeveniments extraordinaris que va viure l'Església en el segle XX». En aquest sentit, va esmentar la «valenta obertura ecumènica i la recerca del diàleg amb les religions», que han promogut els Focolars, definits per Joan Pau II en una de les seves cartes com a «apòstols del diàleg», camí privilegiat per promoure la unitat: diàleg dins de l'Església catòlica, diàleg ecumènic, diàleg interreligiós, diàleg amb els no creients.

Aquesta obra estava testimoniada a la basílica per representants cristians, com ara el reverend Martin Robra, del Consell Ecumènic de les Esglésies; el metropolita Gennadios Zervos, de l'Església ortodoxa; el bisbe de l'Església luterana Christian Krause; així com nombrosos representants de comunitats sor-

gides de la Reforma evangèlica. Participaven en el funeral, a més, Lisa Palmieri, representant davant del Vaticà del Comitè Jueu americà; l'imam Izak-El M. Pasha, de la mesquita de Harlem (Estats Units); el director del Centre Islàmic Cultural de Roma, Abdul-là Redouane, i el president de la Comunitat Islàmica de Florència, l'imam Elzir Ezzedine. El món budista estava representat pel president del Consell directiu de la Risho Kosei Kai, Watanabe Yasutaka, i pel monjo tailandès budista Phara-Maha Thongratana. Entre els representants de moviments i noves comunitats eclesials, hi havia Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio; Ernesto Olivero, fundador del Servei Missioner Juvenil; el pare Laurent Fabre, fundador de la comunitat Chemin Neuf; el pare Julián Carrón, president de Comunió i Alliberament; i Salvatore Martinez, president de la Renovació en l'Esperit, d'origen carismàtic.

Sobre el fèretre de Chiara Lubich es van col·locar tres clavells per recordar el dia en què va decidir consagrar-se a Déu a l'església del col·legi dels Caputxins a Trento, la seva ciutat natal. Era el 7 de desembre del 1943 i Chiara, abans d'arribar al col·legi, va comprar tres clavells vermells per al sant-crist.

També el Papa va voler fer-se present al funeral i va enviar una carta al cardenal Tarcisio Bertone, en la qual destacava la seva capacitat profètica, que li va permetre no tan sols ser fidel al Magisteri dels Papes, sinó que fins i tot el va anticipar. Segons

explica en la missiva, el pensament del Papa era per a Chiara Lubich «una guia segura d'orientació». «És més, en veure les iniciatives que ha suscitat, es podria fins i tot afirmar que tenia gairebé la capacitat profètica d'intuir-les i d'actuar-les de manera anticipada.»

En el seu missatge, el Bisbe de Roma reconeixia que «hi ha molts motius per donar gràcies al Senyor pel do que ha fet a l'Església en aquesta dona de fe intrèpida, mansa missatgera d'esperança i de pau, fundadora d'una gran família espiritual que abraça àmbits múltiples d'evangelització». «Sobretot voldria donar gràcies a Déu pel servei que Chiara ha ofert a l'Església —subratllava—, un servei silenciós i incisiu, sempre en sintonia amb el magisteri de l'Església: «Els Papes —deia— sempre ens han comprès.» Això perquè Chiara i l'Obra de Maria sempre han tractat de contestar amb fidelitat dòcil cadascuna de les seves crides i desitjos.» (Zenit)

El cardenal Bertone, davant del fèretre de Chiara Lubich.

Perfil biogràfic

Chiara Lubich, el nom de bateig de la qual era Sílvia, va néixer a Trento el 22 de gener del 1920. Gran amiga del papa Joan Pau II, va comprometre el seu moviment, fundat per ella el 1943, en el diàleg ecumènic interreligiós i en la recerca de la pau.

El pare de Chiara va perdre la feina de tipògraf per culpa de les seves idees socialistes, per la qual cosa la família va viure en extrema pobresa. Chiara es va matricular a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Venècia per arribar a la veritat més pregona de les coses i de la vida. Durant la Segona Guerra Mundial va triar «Déu Amor» com a lema de la seva vida. Aquesta idea la va compartir amb un petit grup d'amigues que, com ella, s'havien format en l'Acció Catòlica. El 7 de desembre del 1943, sola en una capella, fa la promesa a Déu de donar-se a Ell per sempre i canvia el seu nom pel de Chiara, en honor de la santa d'Assís. Aquesta data es considera l'inici del Moviment dels Focolars.

El 1948 es troba al Parlament italià per primera vegada amb Iginio Giordani, un prestigiós polític, diputat, escriptor, periodista i pare de quatre fills. Ell l'ajuda a encarnar en la societat l'espiritualitat de la «unitat», per la qual cosa és considerat el cofundador del moviment. El 1949 es troba amb Pascuale Foresi, un jove seminarista desitjós de conjuminar evangeli i vida a l'Església. Ordenat sacerdot el 1954, és el primer focolari sacerdot. El 1956 Chiara fa sorgir els «Voluntaris», nova branca del moviment, formada per persones adultes compromeses en els més diversos àmbits socials: política, eco-

nomia, justícia, salut, docència, art, indústria, etc. Tracten de ser animadors en les seves activitats i viure-les en unió amb cada persona des de Déu.

El 1965 funda la ciutadella de Loppiano, als turons de Valdarno, prop de Florència, la primera d'una sèrie de ciutadelles en diversos països del món, en què l'objectiu és viure l'espiritualitat de la unitat en tots els aspectes de la vida. El 1966 crea el Moviment Gen (Generació Nova) per a joves. El 1977 rep a Londres el premi Templeton pel Progrés de la Religió i la seva activitat comença a difondre's. El 1991, al Brasil, el contrast social i la misèria de les favelas impacten Chiara i posa en marxa l'Economia de Comunió. El 1996, a París, la UNESCO li atorga el Premi per l'Educació per a la Pau. Del 1997 al 1998 es dedica a obrir noves perspectives per al diàleg interreligiós: és la primera dona cristiana a exposar el seu testimoni en un temple de Tòquio davant de 10.000 budistes, i a Tailàndia, davant de monges i monjos budistes; a la mesquita Malcom X de Harlem, a Nova York, parla a 3.000 musulmans afroamericans i, a l'Argentina, davant de la comunitat hebrea de Buenos Aires. El 1998 rep el Premi Drets Humans.

Aquesta gran dona va tenir la intuïció de fundar un dels moviments més innovadors del món catòlic, present a 87 països, amb 780 comunitats, 140.000 membres actius i més de dos milions de persones compromeses amb l'espiritualitat del moviment.

La fundadora dels Focolars, sempre propera.

P. IGNASI FÀBREGAS, IMPULSOR DEL CENTRE DON BOSCO (CECACHI)

«Intentem que els alumnes transformin les seves comunitats»

El pare Ignasi Fàbregas és salesià i desenvolupa la seva missió a Mèxic, cosa que per a ell és la seva «gran realització. És la meua vida. Estic molt content i feliç de ser aquí». Fa uns disset anys va impulsar una experièn-

cia educativa: el Centre Don Bosco, més conegut com a CECACHI (Centre Educatiu Cultural i Agropecuari Chinanteco). Actualment, el P. Fàbregas és el director i administrador general d'aquesta institució.

P. Ignasi Fàbregas.

Benedicció dels alumnes.

això, busquem potenciar-la, formar els alumnes, que no s'avergonyixin de les seves arrels i que siguin capaços d'ajudar els seus pobles.

—Quins són els èxits aconseguits?

—Sens dubte, un dels èxits és que la majoria dels nostres mestres són exalumnes del centre. Els professors es converteixen en model preferent i referent per als alumnes, i més si són de la seva mateixa ètnia. Del Centre Don Bosco han sortit

diverses promocions, però encara és aviat per veure quina influència han tingut a la zona i quins canvis s'han produït en les comunitats. Il·lusiona veure que hi ha molts alumnes que tiren endavant i són enginyers, llicenciats... hi ha tres sacerdots i altres han entrat al Seminari. La il·lusió continua, encara que també hi ha nois i noies que no acaben el procés...

—Com s'hi integren les nenes?

—El problema general a Mèxic és que hi ha massa masculisme. El fet que les nenes vagin venint al centre és molt positiu, fins i tot el fet que

estiguin integrades en la banda de música, cosa impensable fa uns anys. D'aquesta manera trenquem prejudicis i les nenes s'hi van integrant. Sorgeixen iniciatives en favor de la dona i el seu desenvolupament, tot i que encara costa.

—Quins problemes detecten?

—Un dels problemes a què s'enfronten els joves és l'acohol i la droga, especialment la marihuana; les famílies trencades, que afecta sobretot les nenes, que són molt més sensibles a aquest tema; el problema econòmic, per la qual cosa tenim padrins que es fan càrrec de subvencionar algun alumne. I un altre problema que intentem evitar és la relació entre els adolescents. Incentivem que tinguin amistat, sí, però no els festes, perquè els embarassos d'adolescents són molt freqüents. Si els nois i les noies no se centren en els estudis no aprofiten aquesta oportunitat que els oferim.

—De quina manera afronten el futur?

—Ens agradaria ampliar la formació amb una preparatòria fins a la universitat (uns tres anys) i una llicenciatura, perquè el problema quan acaben la secundària és que no tenen on anar a estudiar, ni tampoc mitjans. Per això lluitem per aconseguir un terreny per conrear o tenir animals i ser autosuficients. També ens agradaria entregar el projecte a algú que tingui experiència en el camp universitari, ja siguin maristes o jesuïtes. Nosaltres ens encarregaríem de la residència universitària per poder oferir l'atenció pastoral als nois i noies. Tot va començar com un somni, i s'està fent realitat. Els pares estan molt orgullosos dels seus fills, del que aconsegueixen, perquè es preocupen per la seva educació.

Rosa María Jané Chueca

isifasa@hotmail.com
www.centrodonbosco.edu.mx

—Per què es va crear el CECACHI?

—Ens vam adonar que els nens i les nenes estaven molt abandonats. Com a salesians, aquest era el nostre repte edu-

catiu. Vam fer un centre per a nens i nenes, en règim d'internat, perquè aquests joves poguessin ser element de canvi per al futur de la comarca. El Centre Don

Bosco està situat al sud-est de l'estat de Oaxaca i el porten els Salesians de Don Bosco i les Filles de Maria Auxiliadora.

—Com són els alumnes?

—Aquest centre s'ofereix a les persones més necessitades, els indígenes. Tenim nens i nenes que pertanyen a quatre ètnies diferents: chinantèques, zapotèques, mixos i mestissos. En tenim uns 180 i procurem conservar la identitat cultural dels alumnes, d'aquests nens i nenes, perquè no fugin de la realitat i puguin servir els seus pobles, perquè siguin elements de transformació de les seves comunitats. El centre és pluricultural i defensem sobretot la pròpia realitat cultural de cada nen i de cada nena.

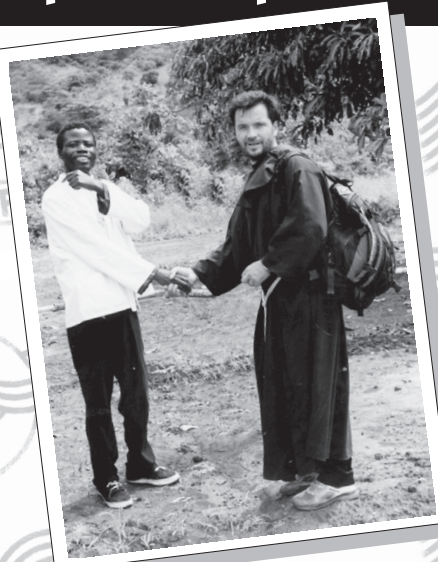
—Quina educació ofereix el Centre Don Bosco?

—Ofereix atenció educativa de nivell de presecundària i secundària, perquè quan els nens i nenes acaben la primària, la formació que se'ls presenta és molt escassa. Les nostres assignatures es basen en els plans d'estudi oficials per a secundària, però també tractem uns altres aspectes teòrics i pràctics adaptats a les necessitats de la gent que viu en aquesta zona. Oferim l'assignatura de llengües autòctones, d'informàtica, de mecanografia, de lectura i redacció; tenim una banda filharmònica; tallers de rondalla, de guitarra, de dansa, de teatre, de pintura, de restauració; tenim granges d'ovelles, peixos, porcs, aviram... els donem formació sobre agricultura, costura, brodat, teixit i confecció per a les nenes, cuina, manualitats i primers auxilis.

—Què és el que defineix més bé el CECACHI?

—La nostra fita és que cada alumne sàpiga i reflexioni sobre la seva identitat cultural; que tingui una bona formació cristiana; que sigui una persona madura, capaç de donar servei a les seves comunitats. Els nens i nenes no han de menysprear la seva pròpia identitat cultural. Per

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 208,70 €** ☐
Àsia i Oceania: 279,89 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

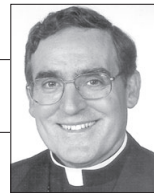
Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Ara fa seixanta anys

enguany s'escau el 60è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. Foren proclamats per l'ONU el 10 de desembre de 1948, després d'una terrífica guerra mundial. Aquesta Declaració és una fita molt important en l'itinerari ètic de la humanitat.

Parlar dels drets humans és parlar de la persona humana, perquè aquests drets brollen com a exigències de la dignitat de la persona. Aquest és el fonament dels drets humans que estableix la Declaració Universal i que reconeixen els pobles actualment. Tanmateix, la força moral i jurídica vinculant dels drets humans depèn molt del concepte que es tingui de persona humana. Aquí té un paper molt important l'antropologia que s'adopti com a base dels drets fonamentals de la persona.

El cristianisme en concret té una antropologia amurada de transcendència, que dona raó de la dignitat de la persona humana. La tradició judeocristiana ensenya que l'home i la dona han estat creats per Déu a la seva imatge i semblança; són com una icona de Déu; estan cridats a esdevenir fills adoptius de Déu. La dignitat de tota

persona humana pel fet de ser criatura està oberta a la vocació encara més sublim de la filiació divina. I d'aquesta dignitat brollen els drets fonamentals de la persona humana.

El cristianisme, reconeixent la igualtat de tots els homes i les dones creats per Déu i relacionats amb ell, ha donat un impuls decisiu al reconeixement i la reivindicació dels drets humans. Podria semblar que la proclamació dels drets humans s'ha realitzat sense la intervenció del cristianisme, obeint històricament corrents laïcistes i secularitzats. Tanmateix, cal dir que el cristianisme ha ofert els elements cabdals per arribar a les formulacions d'aquests drets, ja que ha donat a la cultura el valor preuat de la persona humana i de la seva dignitat. La Declaració Universal no hauria estat possible sense el fonament cristià.

Encara més, el cristianisme ofereix un fonament més fort i més eficient d'aquests drets fonamentals. Aquest fonament últim es troba en Déu, que és la millor garantia de la dignitat de la persona humana. El respecte i l'amor

a cada persona és respectar i estimar Déu. Jesucrist ha enfortit aquesta vinculació entre Déu i la criatura humana dient-nos que el primer manament d'estimar Déu és inseparable del segon, que consisteix a estimar els germans. I encara més, ell ens ha dit que el que fem a qualsevol persona li ho fem a ell mateix.

Joan Pau II deia que es parla molt dels drets humans i alhora són conculcats a molts països. Tanmateix, no es parla mai dels drets de Déu. I el Papa afegia: «Els drets de l'home i els drets de Déu caminen junts. Allà on Déu i les seves lleis no són respectats, l'home tampoc no ho és.»

El compromís constitucional o internacional en favor dels drets humans no constitueix una obligació objectiva i efectiva suficient, perquè li manca una autoritat moral superior que els faci respectar. Aquesta autoritat moral les religions monoteistes la troben en Déu. El fet que existeixin valors que no són manipulables per ningú és una autèntica garantia de la nostra llibertat i de la grandesa de l'ésser humà. Es tracta de donar a Déu el que és de Déu. Només aleshores es donarà a la persona humana allò que li pertany. Es pot concloure dient que l'observança dels drets de l'home pressuposa l'observança dels drets de Déu.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Misericòrdia Divina

Des de fa vuit anys, d'ençà que Joan Pau II va instituir-ne la festa durant l'Any Sant del 2000, l'Església celebra el segon diumenge de Pasqua la festa de la Divina Misericòrdia. Tenint en compte la gran devoció del Papa envers la Misericòrdia, molts creients consideren un signe especial el fet que Joan Pau II morís el vespre d'aquesta festa. De fet, va ser Joan Pau II qui va canonitzar santa Faustina Kowalska, monja de Cracòvia que va rebre la inspiració de promoure aquesta devoció.

Amb motiu del tercer aniversari de la mort de Joan Pau II se celebrarà aquest any a Roma un Congrés Internacional sobre la Misericòrdia. El mateix Papa deia pocs anys abans de la seva mort, tot inaugurant un santuari dedicat a la Divina Misericòrdia a la seva estimada Cracòvia: «Fora de la misericòrdia de Déu, no hi ha altra font d'esperança per a l'home.» I entre les

coses que tenia preparades per al dia 3 d'abril de 2005, i que no va poder llegir a causa de la seva mort el dia 2, hi havia aquesta: «L'amor canvia els cors i dona la pau. Que n'és, de gran, la necessitat de misericòrdia en el món!»

La paraula *misericòrdia* ens parla de saber posar dins el cor la misèria, les necessitats dels altres, per poder tenir-ne compassió i moure'ns a socórrer el qui pateix. Déu, que és un Pare bo, és essencialment misericordiós. El més propi de Déu és tenir misericòrdia, compadir-se de les nostres febleses i perdonar-nos sempre. Si ens impressiona un Déu que crea, un Déu que s'encarna i ens redimeix, més ens ha d'impressionar un Déu que perdona sempre perquè és la Misericòrdia.

La misericòrdia, expressió de la caritat, és el nucli central del missatge cristià. Amb ella es promou la pau en el món, entre els pobles i les religions; ajuda a descobrir el veritable rostre de Déu, a més del veritable rostre de

l'ésser humà i de l'Església. Si de debò fóssim més misericordiosos, tots aquests valors cristians, que són alhora plenament humans, serien una realitat en el nostre món.

Quan Joan Pau II va canonitzar santa Faustina Kowalska, ens va recordar que la llum d'aquest missatge de misericòrdia ha d'il·luminar l'home del tercer mil·lenni. Per fer-ho realitat podríem començar tots per exercir les obres de misericòrdia de què ens parla Jesús en l'evangel·li, obres que podem realitzar mitjançant la paraula, l'acció i la pregària. De necessitats tots en tenim a prop, i no sols els que estan mancats dels béns més bàsics, sinó també els que no gaudeixen d'estimació, d'afecte, de companyia, de suport, ja que la misèria material no és l'única ni la més greu de les mancances de tants homes i dones que ens envolten en aquest món nostre, sovint tan ple de coses i tan buit d'amor.

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.com
Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info
FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Fabrizio Assandri
Periodista

Una «infoètica» per a la comunicació?

Quins han estat els millors comunicadors de la història? No hi ha dubte que una competició d'aquesta mena seria guanyada pels apòstols i els seus successors, que des de fa dos mil anys fan arribar l'Evangeli arreu del món perquè la gent cregui. Jesús mateix sembla preconitzar els moderns aparells parabòlics i satel·litals allà on ens diu que l'Evangeli no ha d'estar amagat sinó que s'ha de predicar des de les teulades. Tot i això, és problemàtic el salt d'un testimoni directe —cara a cara—, tal com han estat caracteritzades les primeres comunitats, fins a la modernitat, on a vegades sembla difícil establir els límits entre els fidels i els espectadors.

La relació directa es va substituint cada cop més per una relació virtual, quan les misses fan servir criteris d'espectacle i les celebracions religioses es converteixen en un parèntesi entre un eslògan publicitari i un concurs televisiu. Si, com diu McLuhan, el mitjà és el missatge, les formes de transmissió en condicionen inevitablement el contingut i la recepció. Ens hem de preguntar, doncs, com a comunitat cristiana, com manifestar la «novetat» de la nostra fe, que no es pot convertir mai en un bé de consum. Es tracta de buscar sempre formes creatives de presentar l'Evangeli a través d'una nova i veritable inculturació.

L'opinió del Papa sobre els mitjans de comunicació de masses pot ser deduïda del discurs que va pronunciar a la missa de l'Epifania del 2006. En aquella ocasió va dir que els *mass media*, «si d'una banda multipliquen indefinidament les informacions, de l'altra semblen afeblir la nostra capacitat d'una síntesi crítica». Per al Papa, els mitjans de comunicació són un recurs, però també un repte. Comporten el risc de perdre capacitat d'anàlisi crítica per l'excés d'informacions que rebem i que són, a vegades, difícils de verificar, com passa amb les que trobem a l'infinit mar d'internet. Seria una estupidesa

tancar-se per por del repte que proposen els mitjans de comunicació i condemnar-los en grup. El que al Papa li sembla necessari és elaborar una «infoètica» que ajudi els comunicadors de la mateixa manera que la bioètica ajuda els científics a resoldre els dilemes morals plantejats per la ciència. D'una banda, es tracta de controlar la informació (a través d'un autocontrol) perquè s'evitin els monopolis i els interessos dels poders que sempre busquen apropiarse dels mitjans de comunicació. D'altra banda, s'hauria de tornar al periodisme d'investigació, a la recerca d'informacions controlades pel filtre del peri-

odista. No es tracta, en periodisme, de descobrir la Veritat, que és més que un desafiament filosòfic. Però, sens dubte, el periodista ha de destacar, dins d'un context objectiu, els fets que li semblen donar sentit i especificitat a un esdeveniment. No obstant, a mesura que la velocitat s'ha convertit en el primer director de les redaccions i prenen sempre més espai els factors d'espectacle i d'escàndol, avui els programes televisius i els diaris s'han convertit en «armes de distracció de masses» i en un nou «opi del poble».

En la seva carta, el Papa també posa en relleu els problemes d'amoralitat dels mitjans de comunicació. És un terreny molt aspre, perquè, com sabem, no hi ha una sola moral, sobretot en temes com ara la família i la sexualitat. Però el fet que no hi hagi una sola moral compartida per tothom, ens hauria de dur a considerar la moralitat de les transmissions en aquests temes com un problema irrellevant?

En definitiva, pel que fa als mitjans catòlics, el que sembla més important no és invertir en potència i en recursos costosos —que tot i això són necessaris—, sinó que cal apostar per la força del seu missatge, que des de fa dos mil anys es propaga, això no obstant, i a través de la pobresa dels seus transmissors.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La màgia de pensar en gran

Napoleó Hill (1883-1970) ha estat possiblement l'home més influent en l'àrea de l'èxit personal de tots els temps. Va escriure *La màgia de pensar en gran* i aprengué el secret de l'èxit de Dale Carnegie. Entre altres temes ofereix deu estratègies per viure en pau. Unes tècniques per millorar la qualitat de les relacions i, per tant, la vida personal. Som davant d'unes formes d'actuació que, al meu modest entendre, són útils també per a aquells que, lluitant contra el seu tarannà, desitgen assolir un caràcter millor. Heus aquí els cinc primers consells:

1. T'has de mantenir serè quan els altres estan furiosos i perden el control. Tu tens el control sobre les teves emocions, no el perdis. No es tracta de no demostrar la teva molèstia, sinó de fer-ho mesuradament, sense que després t'hagis de penedir d'una acció comesa en un moment de descontrol.
2. Recorda que cada discussió té, almenys, tres punts de vista: el teu, el de l'altre i el dels tercers; aquests probablement estan és a prop de l'objectivitat. Essent més

dúctil i mirant les coses des de la perspectiva dels altres, enriquiràs el teu propi punt de vista.

3. Espera que estiguis calmat abans de parlar. Has de tenir en compte que la relació és més important que la discussió. Dóna més importància a les persones que a les opinions.
4. Tracta tothom amb qui tinguis contacte com si fos un parent ric del qual esperes figurar en el seu testament. Mai no et penediràs de tractar molt bé la gent. És el millor negoci en tots els sentits.
5. Cerca el cantó positiu i agradable, àdhuc en les situacions més complicades i doloroses. És una disciplina que t'ajudarà a passar més fàcilment els moments difícils, i a convertir els problemes en oportunitats. La setmana vinent transcriurem les altres cinc recomanacions. Cal adonar-se, amb tot, que per als cristians sempre preval l'evangeli. I, evidentment, la nostra resposta personal ajudada per la gràcia de Déu. I que el do diví no suprimeix, sinó que eleva les virtuts humanes.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Han mort dos monjos bons

Dos monjos de Montserrat. Primer va morir, cap a les 5 del matí, el P. Cassià M. Just, antic abat del monestir; cap a les cinc de la tarda, el P. Romuald M. Díaz Diré, recordant Machado: en el bon sentit de la paraula, van ser dos homes bons. Cosa que no sempre es pot afirmar de persones il·lustres. I la bondat és com els fonaments de la personalitat. Del que va ser abat, he llegit força comentaris. No escriuré dient-ne el mateix, no em cal repetir elogis merescuts i amb els quals estic d'acord.

De cap dels dos em puc considerar amic. Com deia el d'Aquino: l'amistat és entre iguals o els fa iguals, i ni jo era un igual, ni ho vaig arribar a ser mai. Però a tots dos els vaig apreciar molt i ells em van apreciar a mi.

D'això deu fer més de 30 anys. Anant pel jardí del monestir, vaig veure el P. abat conversant amb un altre monjo, el seu somriure em va captivar i li vaig preguntar si em deixava fer-li una foto, va assentir i em va preguntar el perquè. Li vaig respondre que perquè m'havia agradat veure'l somriure. Vaig fer servir la imatge per a un audiovisual. No sé com va continuar la nostra relació, el que recordo és que un dia a Puig-graciós, en acabar una pregària juvenil, li vaig presentar la gent jove de la Llobeta i el vaig convidar a visitar-nos. Quina sorpresa en sentir dir-li que sí, que vindria amb molt de gust. I va venir. I va ser còndidament sincer. Amb una sinceritat admirable i gens comuna en eclesiàstics. Aquesta candidesa era una de les seves virtuts que li va ocasionar entrebancs més d'una vegada. Va tenir amb la meua mare, en més d'una ocasió, una cordialitat extrema, que l'hi vaig agrair. I si tingués espai per explicar un viatge passada la mitjanit, amb aparició d'«extraterrestres» (era carnestoltes) i el seu desig de col·laborar en el rescat de possibles víctimes! També en va sobresortir la seva candidesa.

Crec que a la primera trobada que vaig tenir amb el P. Romuald, vam parlar d'una certa rivalitat imaginària. Em va dir que ell havia temut, llegint els meus articles en cert Full Diocesà, que m'avancés al que ell volia publicar. Es tractava del llibre que ha estat manual de pelegrins catalans. Pelegrins a Terra Santa, pelegrins de la Paraula de Déu. El meu, posterior, no li va fer mai ombra.

Generosament, em va cedir un exemplar de la Bíblia que havia rebut a Tantur. Es tracta d'una microfita de 25x25 mm que conté tot el Text Revelat i que és la delícia de visitants d'*Expoíbibles*.

En va prescindir perquè a les meves mans podia ser més útil. Aquesta cordialitat també la va tenir amb la meua mare, ho recordo molt bé, un dia que la visitava i comentàvem que el cognom de tots dos era el mateix: Díaz.

La bondat bona, la que és estimació, tendresa i cordialitat, està feta de petits detalls. Tots dos, P. Cassià i P. Romuald, van tenir aquesta virtut. He assenyalat detalls personals perquè del que un pot parlar amb més seguretat és de la pròpia experiència. Acabaré amb una anècdota. Parlant un dia amb el P. Romuald, va interrompre dient: «He d'anar al confessional.» Havia perdut totalment la visió, aquella que havia fet servir per a estudis bíblics i altres treballs, procurar la beatificació del jove Castelló n'és un exemple. Podia ser útil confessant i a això es dedicava. El dia de l'enterrament del P. abat, em van demanar que confessés al santuari, facilitant que la comunitat estigués totalment incorporada a la litúrgia. Vaig sentir l'esperit del P. Romuald que em lliurava el relleu.

Quan pujava la muntanya, vaig pensar per un moment, que la meua memòria era un cementiri. No és estrany, escric aquestes ratlles quan faig exactament 75 anys. El paisatge mental era cendrós, després es va il·luminar: aquests monjos, uns altres i tanta gent amiga i bona, eren triomfalment a les Noces de l'Anyell i a mi m'esperaven. I vaig continuar feliç pujant.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

La nit a la gran ciutat...

Quan escric això tinc encara davant dels meus ulls la nit passada, la nit del recompte. I no del recompte del vots, precisament, aquella nit en la qual milers de persones eren davant de les pantalles del televisor tot esperant el resultat d'una campanya feta de promeses i de baralles, d'esperances i de desencisos...

Aquest recompte no interessava més que a un nombre reduït de persones i va ser emès com a notícia en un o dos telenotícies locals. Però aquells homes i aquelles dones que els vuit-cents voluntaris escampats per Barcelona vam veure la nit del 12 de març eren potser una notícia molt més punyent que no pas les que omplen els diaris: els carrers de la nostra ciutat, tan europea, tan turística, tan moderna... tenen una vida nocturna plena d'històries humanes amarades d'alcohol, de solitud, de flassades brutes, de cartrons a terra, de pudor i brutícia, d'oblits i llàgrimes.

No sóc de les persones que desconeix aquest món i a qui podria agafar per sorpresa la marginació. Malgrat la meua experiència de molts anys, fer voltes pels carrers de Ciutat Vella, ben avançada la nit, és una lliçó que no s'oblida fàcilment.

El primer grup que ens vam trobar estava format per homes, encara asseguts al terra, al bell mig d'una plaça amb els seus tetrabrics a mig beure, i amb una càrrega prou considerable d'alcohol i drogues a les seves venes. Els unia la seva solitud, el seu passat fet de davallades, les seves pors i les seves mancances. Compartien la seva pobresa i el seu neguit intentant ofegar-los en la beguda i en la companyia dels col·legues.

Els racons més foscos són els escollits per preparar-se «la llar»; estenen els cartrons, les flassades i, els més preparats, els matalassos trobats als contenidors. N'hi ha que acompanyen la seva solitud amb una mascota, tan bruta com ells mateixos. Són els autèntics vigilants nocturns de les seves pertinences que porten en bosses o en carros d'algun supermercat...

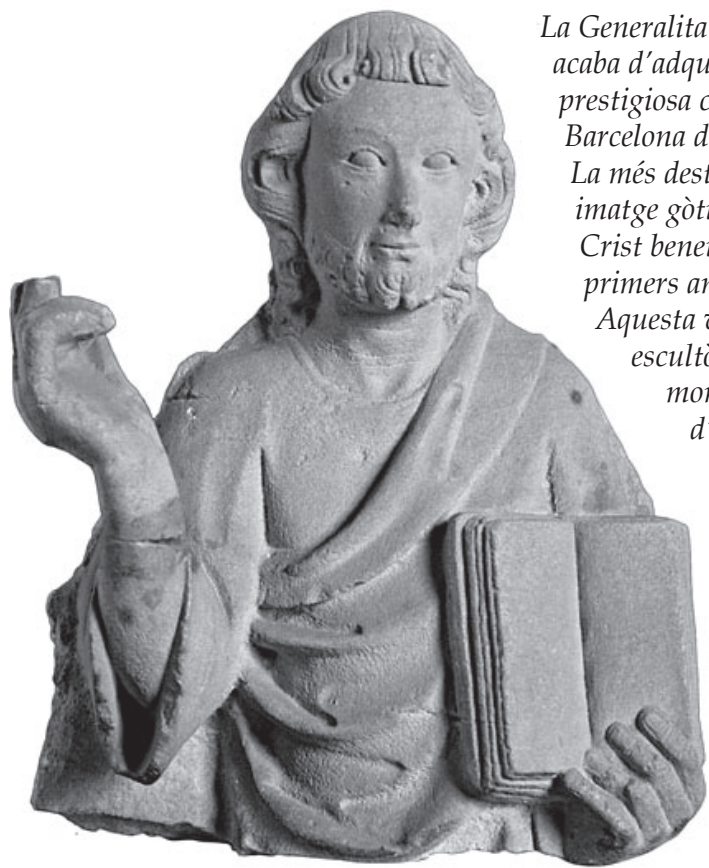
Curiosament, en veure'ns, alguns que encara no dormien s'acostaven a nosaltres i ens explicaven la seva situació. En molts casos ha estat l'alcohol el que ha fet malbé la seva vida. No tenen lloc en la societat perquè no poden sortir d'una situació que ha anat empitjorant cada vegada més, i ara no són capaços ni d'acceptar la més mínima de les normes. «No volem un alberg», ens va dir un home que havia estat pescador, i a qui l'alcohol havia allunyat de la família i li havia fet perdre tot. «Allà no em deixen anar amb el meu gos i jo no vull separar-me'n. A més, hi hem d'anar a una hora determinada...»

Sí, ja sé que molta gent dirà que són al carrer perquè volen, però la seva situació ha estat ocasionada sovint per una sèrie de circumstàncies que els ha anat marginant cada dia una mica més. Potser els qui més em van impressionar van ser aquells que, en un racó fosc i solitari, havien plantat la seva «habitació» i, amagats sota la flassada, s'abraçaven a la seva bossa esperant que arribés el matí d'un dia nou tan trist i solitari com l'anterior...

Una nit com aquesta no s'oblida fàcilment. Quan, ja a la matinada, em vaig ficar al llit, net i calentó del nostre pis del Raval, vaig sentir una sensació semblant a la vergonya. Jo sempre tinc passatge de tornada...

Zoom

Eduard Brufau

La Generalitat de Catalunya acaba d'adquirir en una prestigiosa casa de subhastes de Barcelona diverses obres d'art. La més destacada és una imatge gòtica de pedra de Crist beneïnt, datada dels primers anys del segle XIV.

Aquesta valuosa peça escultòrica prové del monestir de Poblet, d'on devia ser sostreta al segle XIX, i és obra de l'anomenat mestre d'Anglesola. Amb aquestes adquisicions la Generalitat evita la dispersió de part del patrimoni artístic català.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Pecats socials

La Cadena Ser em va trucar l'11 de març per sol·licitar-me una breu entrevista sobre els pecats socials, com així s'esdevingué l'endemà. Els titulars dels diaris havien estat d'allò més heterogenis. *La Vanguardia* deia: «El Vaticà estableix set "pecats socials" que s'afegeixen als capitals.» El titular d'*El Mundo* era esperpèntic: «Qui no recicli les escombraries anirà a l'infern.» L'*Avui* enuncitava: «Contaminar serà pecat, segons el Vaticà.» El País: «El manaments passen de deu.» Per poder opinar amb fonament, la tasca consistia com sempre a acudir a la font, que era *L'Osservatore Romano* del diumenge 9 de març. El periodista Nicola Gori havia entrevistat el bisbe Gianfranco Girotti, regent de la Penitencieria Apostòlica, l'organisme actual més antic de la Cúria romana, presidit pel cardenal James Francis Stafford. La Penitencieria s'encarrega dels temes de consciència, com ara confessions i indulgències.

El títol de l'entrevista va ser: «Les noves formes del pecat social.» Li van formular tretze preguntes sobre l'organisme que regeix. En la novena trobem el text que va provocar múltiples reaccions i que, traduït de l'italià, reproduceixo íntegrament. La pregunta: «Quins són els nous pecats segons el seu parer?» La resposta: «Hi ha diverses àrees a l'interior de les quals podem recollir actituds pecaminoses pel que fa als drets individuals i socials. Primer de tot, en l'àrea de la bioètica, en la qual no podem deixar de denunciar algunes violacions dels drets fonamentals de la naturalesa humana, a través d'experiments, manipulacions genètiques, i els resultats dels quals és difícil albirar i mantenir sota control. Una altra àrea, pròpiament social, és l'àrea de la droga, a través de la qual s'afebleix la psique i s'enfosqueix la intel·ligència, que deixa molts joves fora del circuit eclesial. Més: l'àrea de les desigualtats socials i econòmiques, en les quals els més pobres arriben a ser sempre més pobres i els rics sempre més rics, alimentant una insostenible injustícia social, l'àrea de l'ecologia que revesteix avui un interès rellevant.»

Es va forçar el text per poder comparar-lo amb els pecats capitals, però no són el mateix. El monjo Evagrius Pòntico, al segle IV, va enumerar vuit (dolents) pensaments o esperits del mal: ira, orgull, vanitat, enveja, avarícia, gola, luxúria i peresa. Dos segles després el papa Gregori Magne els va considerar, des d'una òptica moral, com a pecats capitals. La paraula *capital* no fa referència a la gravetat sinó a ser origen d'altres pecats. Tot pecat té repercussions socials, no només des de l'òptica teològica del Cos Místic de Crist, sinó des d'una òptica merament social. Però, en aquesta entrevista, s'obrien noves perspectives de la conducta humana perquè nous són els reptes en què vivim. La droga, per exemple, en la majoria dels usos, es ven per obtenir grans quantitats de diners a costa de la salut dels qui la prenen. Es tracta d'un enriquiment injust i molt perjudicial per als qui la paguen. La globalització accentua el caràcter social i les repercussions de les actuacions humanes, sigui per al bé o per al mal.

Les respostes de Gianfranco Girotti coincideixen en algunes àrees amb els postulats més progressistes, com ara les desigualtats socials, l'enriquiment injust o l'ecologia. L'acollida, més aviat frívola i distorsionadora, no es refereix potser als temes sinó a la seva vinculació amb el pecat, concepte insostenible per a alguns postulats laïcistes, i al fet que sigui una persona relativament significativa de l'Església qui hagi enunciat aquestes àrees de conflicte. El problema no és tant l'opinió sinó la desinformació i la ignorància. En un diàleg poden confluir postures oposades, però si no es respecten les regles del joc s'impossibilita tota recerca de la veritat.

Hi ha tasques que es desprenen d'aquest fet que acabo de comentar: persistència eclesial a millorar la comunicació, rigor en els plantejaments, referència fidel a les fonts sense distorsions de cap mena per part dels periodistes, respecte i competència en el tractament de les notícies referents a l'Església, eliminació de la frivolidat.

CATALUNYA CRISTIANA BUSCA

Corrector/a de català i castellà
per al període agost-desembre 2008

REQUISITS:

Llicenciatura en Filologia Catalana o Hispànica
Nivell K de correcció de textos en català

S'ofereix contracte de 40 hores setmanals

Els interessats poden enviar el currículum al setmanari *Catalunya Cristiana*, c/ Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014-Barcelona, o per correu electrònic a redaccio@catcrist.com

CARTES DEL LECTOR

■ Recordant el P. Cassià M. Just

Ens ha deixat el P. Cassià M. Just. Un abat proper, obert al diàleg, humanista. Sempre em va semblar el P. Benet del nostre temps. Monjo entre els monjos, amb humilitat benedictina, va saber guiar encertadament la comunitat que ell va escollir. Són significatives les paraules que, en moments difícils, li va adreçar al papa Pau VI: «No tingueu por. Rebeu tothom.»

No és gaire habitual que l'abat d'un monestir —el de Montserrat en aquest cas— s'impliqui tant en problemes socials, en marginats i aturats, amb gent que pateix. A més, i com és ben sabut, en la defensa del catalanisme en moments convulsos de la nostra història. Certament, va acollir tothom, va escoltar tothom.

Vaig passar per la sala de romeries del monestir per donar-li l'últim adéu. Vaig veure gent plorosa, gent pregant per la seva ànima. I és que la gent se l'estimava, es va fer estimar. I va saber aplicar la Regla de sant Benet als temps actuals, la va saber adaptar als temps moderns. He sentit a dir en aquests dies que els ordes religiosos antics són els més renovadors.

Crec que el P. Cassià Just és model per a monjos, per a cristians i per a no cristians. Sortint de la sala del monestir hi havia una tauleta amb un llibre obert. Una noia hi escrivia un text llarg, gairebé una carta. Quan va acabar, hi vaig escriure: «Que el seu exemple de bondat, espiritualitat i religiositat quedin per sempre entre nosaltres.» I vaig pensar les vegades que devia haver interpretat el *Virolai*. Ara el podrà entonar directament a santa Maria amb el fons de la música celestial.

JOAQUIM RENOM i BLANCH
Badalona

■ Relacions entre les religions

Les relacions entre les diferents religions universals podrien acostar espiritualment els caràcters ètnics que hi ha en el món, que són molts. Cal trobar la forma que assimilin el comportament d'uns i d'altres per poder arribar a unir la humanitat. Cosa molt complicada tenint en compte la manera en què s'actua en el present.

Globalment, el materialisme ens aparta de l'espiritualitat humana. Hem de saber donar-li la volta a aquest

materialisme perquè no col·labora en el bé dels més necessitats, que tant necessiten per poder subsistir com a humans que són. Tenen tots els drets del món.

Hi ha un adagi que diu: «Si a una persona li dones un peix per menjar, li donaràs menjar per a un dia, però si l'ensenyes a pescar, li dones menjar per a tota la vida.» Doncs això és precisament el que hem de fer: ensenyar-los a desenvolupar-se amb ciències culturals i situar-los a l'alçada social d'Occident amb pau i fraternitat.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

■ Comunitat missionera de l'Església

Nosaltres no vivim sols; tota la creació ens envolta. Déu ens crida, ens envia a comunicar l'Evangeli. Que ens omple de fe, d'esperança i, sobretot, d'amor. Un cor ben pur, un esperit ben ferm. Amb Crist salvador, s'obren les portes. Nosaltres som poca cosa, però mirem Jesús. Al pessebre, a la creu i al sagrari. Hi trobem l'alegria d'estimar i fer estimar. La foscor es fa present, però l'Esperit Sant il·lumina amb la seva força i la seva llum. Ens ajuda a complir la voluntat del Pare. Fi de tota la nostra existència i de la seva santa mare Església.

GASPAR SALA ROS
Sant Andreu de Llavaneres

■ Sobre les homilies

D'acord amb els principis inapel·lables de l'Església catòlica, personalment, en qualitat de membre de l'esmentada Església, acostumo a freqüentar les cerimònies religioses, sobretot, indefectiblement, les eucarísties dominicals i festivitats assenyalades per la meua església.

En les homilies acostumades, sovint en diferents temples, mai no he sentit comentar el rebuig a l'avortament voluntari i tampoc a la unió de dues persones del mateix sexe, que administrativament es denomina matrimoni i no és un sacrament, malgrat que siguin actes d'unió que es produeixen a la nostra societat, amb característiques lícites, aprovades per un parlament anomenat democràtic.

Sospito que un rebuig en les homilies podria considerar-se no popular i contrari a que fos interpretat com a inadmissible per nombrosos catòlics «progressistes» i, per tant, absolutament impopulars.

ANTON FIGUERAS GASET
Barcelona

■ Incoherències

L'editorial del número 1.485 (6 de març del 2008) lamentava el contrast entre unes afirmacions del president de la Generalitat sobre el paper de l'Església en la història de Catalunya i el poc reconeixement de la religió en l'acció política. L'explicació és obvia i l'ofereix el mateix president quan es declara cristià no practicant, és a dir, incoherent.

Com sant Pau, tots fem el mal que no volem en lloc de fer el bé que volem, però qui ho reconeix es peneix i s'esforça per evitar-ho, progressa cap al bé. En canvi, qui no ho reconeix corre el risc d'instal·lar-se en el mal i, quan se n'adona, pot acabar manipulant el llenguatge qualificant de virtuts els vicis i considerant la immoralitat pública com a progrés social. Quin consol fer sovint examen de consciència i reconèixer les nostres incoherències!

RAMON PALLÀS
Barcelona

■ L'Església i els pobres

La santa Església catòlica —que Déu la beneeixi pels segles dels segles— és molt sàvia. De vegades he sentit dir a gent que per què l'Església no dona tot el que té als pobres. Jo he arribat a la conclusió que amb aquesta mesura només es pal·liaria la fam d'una generació i les que vinguessin després passarien gana igualment. A més, les generacions que vindran no podrien conèixer Jesús, perquè l'Església no tindria mitjans per fer-ho.

JOSEFINA BERMÚDEZ HERRADA
Sabadell

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Espero que els més intel·lectuals es posin les piles i ens ofereixin alguna perspectiva més optimista: programes en educació més bons, llibres més econòmics, entrades gratuïtes als museus, vaga als programes horteres i de mal gust i una ruptura cap a l'odi i la violència. Descobrir el bo i el bonic que porta implícit el gust pel millor.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Culpabilitat

—M'acabo d'assabentar que Roma ha inventat nous pecats. Tot això m'ha recordat l'educació que vaig rebre, on se'ns parlava sempre de pecat i ens creaven complex de culpabilitat. No creu que la moral catòlica ha generat molts cops ments malaltisses? No creu que novament es pretén crear complexos de culpabilitat?

—Lamento sincerament que vostè hagi rebut aquesta percepció tan negativa que manifesta de la moral catòlica. És possible que de vegades s'hagi donat en casos determinats una presentació dolenta de les exigències ètiques de la fe cristiana. Però això no es correspon a la realitat objectiva. És com si un metge hagués receptat una medicació contraproduent a un malalt i aquest, a partir de la mala experiència, estengués el seu judici negatiu a tots els metges i medicaments. La moral catòlica no genera ments malaltisses. Sí que pot fer-ho una presentació deformada. De la mateixa manera que una experiència educativa dolenta en la infància o maltractaments en la família poden causar greus ferides en la ment i en el cor. Però no podem elevar les experiències dolentes en categories. D'altra banda, caldria parlar amb calma del sentit (no del complex) de culpabilitat. Ben entès és una cosa molt positiva, un reflex d'una consciència recta o d'una ètica saludable. Sentir-se culpable sense motiu és, evidentment, una cosa dolenta. Sentir-se culpable quan s'ha fet el mal és molt saludable. S'encén aquest llum vermell que ens adverteix que hem actuat malament i que s'imposa rectificar. Què hem de pensar d'un conductor que presumeix de conduir temeràriament posant en perill la seva vida i la dels altres? Què hem de pensar d'un home que maltracta la seva esposa i ho veu com el més normal del món? Quina llàstima que no tinguin sentit de culpabilitat!

La moral cristiana, amb una gran base en l'ètica natural, ens ensenya a actuar de manera raonable i correcta, impulsant-nos a fer el bé més gran possible i a evitar tot mal, en coherència amb les exigències de la nostra naturalesa humana i de la nostra condició cristiana. Nous pecats? Em sembla difícil inventar pecats nous, com ho és, per exemple, inventar una heretgia nova. Cal ser un geni. En un altre moment parlaré d'aquests nous «pecats». De moment, li diré que no es tracta de cap altra cosa que d'aplicar els principis fonamentals i perennes de la moral a qüestions d'actualitat. Més que un catàleg de pecats com vostè ho veu, jo crec que es tracta d'una crida a la responsabilitat en temes de grandíssima transcendència per a tots.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ Gaudir amb el bon gust

He sentit la cançó que ens representarà a Eurovisió i el comentari de TVE, que considera Chikilicuat el candidat «idoni» per representar Espanya. Això m'ha ajudat a entendre per què l'informe PISA ens situa en els països de nivell cultural més baix, el perquè de la poca afició a llegir o quins són els programes de més audiència.

«Us donem gràcies perquè ens heu fet dignes»

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Un text important

La pregària eucarística segona, que és la que té bàsicament un text de major antiguitat, conté en la seva anamnesi una frase molt important. Diu en llatí: «*Gratias agentes quia nos dignos habuisti adstare coram te et tibi ministrare.*» La versió litúrgica actual és ben coneguda: «Us donem gràcies perquè ens heu fet dignes de servir-vos a la vostra presència.» Si atenem al text grec, i a algunes versions, veurem que és possible també traduir: «Ens heu fet dignes d'estar davant vostre i d'exercir el ministeri sacerdotal.» És una qüestió discutida saber si les dues coses es refereixen als ministres sagrats, o bé hi ha una al·lusió a tota l'assemblea reunida en aquest «estar davant vostre». La comparació amb la pregària eucarística primera, el canon romà, pot donar una pista de comparació. En l'anamnesi diu «nosaltres, els vostres ministres —*servi tui*— i tot el poble sant»... El dualisme poble-ministres és molt possible

també en la pregària eucarística segona.

Potser aquesta introducció pot semblar una mica tècnica i confusa, però la interpretació proposada enriqueix el sentit del text. En aquest moment, no és només el sacerdot el que fa el memorial, dóna gràcies, i ofereix, sinó tota l'assemblea eucarística, en la qual, però, ell té una funció específica i imprescindible. Ara bé, tota l'assemblea pot fer el que fa perquè Déu ha fet «dignes» els seus membres per fer-ho.

Un pensament que no hem d'oblidar mai

Quan parlem de l'Eucaristia no podem confondre'ns, com si parléssim d'una reunió qualsevol. Ni l'Eucaristia té un origen dels homes, ni els homes com a tals som «dignes» de celebrar l'Eucaristia. L'Eucaristia és el do de Crist a la seva Església. Només Ell, com a Fill de Déu, podia donar-nos una realitat sacramental així per fer el seu

memorial, de tal manera que cada comunitat celebrant pugui esdevenir contemporània del misteri pasqual.

Només els qui ell ha incorporat a la seva mort i a la seva resurrecció, i els ha comunicat l'Esperit Sant, són dignes d'estar a la seva presència per celebrar els sants misteris. Només els qui ell ha consagrat amb l'Esperit de santedat, i ha enviat en successió del ministeri apostòlic, són dignes d'actuar «en la seva persona». És precisament d'aquests dons que donem gràcies cada vegada que celebrem l'Eucaristia.

Un testimoni joíós

Aquest text que comentem, repetit gairebé cada dia, està cridat a convertir-se cada vegada més en un testimoni joíós de la nostra actitud espiritual en la celebració. Com podríem donar gràcies d'estar fent una cosa enutjosa, avorrida, que no suscita cap entusiasme? I, com podríem entusiasmar ningú a pensar en el ministeri, si allò que diem no

correspon de veritat al nostre sentir intern?

He pensat això mentre celebràvem, el Dimarts Sant, a la catedral de Barcelona, la missa crismal. Quina bellesa de l'esperit la de la missa estacional del bisbe diocesà, amb altres bisbes, amb els preveres i els diaques, i tota l'assemblea del poble sant de Déu! I quin goig veure els seminaristes presents, ni que siguin pocs, esperant el moment en què també ells, si perseveren en el seu propòsit i són trobats dignes del ministeri, el rebran com a do de l'Esperit Sant.

Com podríem, els sacerdots, transmetre als joves que escolten la nostra acció de gràcies perquè Déu ens ha fet dignes d'ésser ministres de Crist, la joia que això significa, i animar-los a entrar també ells per aquest camí de vocació especial? De moment, cal procurar seguir la norma de sant Benet: *Mens nostra concordet voci nostrae*, això és: Que estiguem d'acord interiorment amb allò que diuen els nostres llavis!

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut al Delfinat, oest de França, l'any 1053
- ☐ Nomenat bisbe de Grenoble amb només 27 anys
- ☐ Va ajudar sant Bru a fundar la Gran Cartoixa
- ☐ Va morir a Grenoble el 1132
- ☐ Canonitzat dos anys després per Innocenci II

El nostre sant d'avui, fill d'una família benestant, va estudiar a Valença, una ciutat al sud de Lió, i a Reims, on va tenir com a professor sant Bru. Gràcies a les seves qualitats i recomanat pel seu mestre, sant Hug va ser escollit quan només tenia 27 anys bisbe de Grenoble. El papa Gregori VII confiava en ell per tirar endavant el que més tard s'ha anomenat la «*reforma gregoriana*», que volia tornar a l'Església la independència política, l'autenticitat i l'eficàcia.

Al cap de dos anys, però, sant Hug —que se sentia més atret per la vida monacal— deixa el càrrec i es retira a un cenobi benedictí proper. El pontífex, en assabentar-se'n, vol convèncer el jove sant que torni a la seu episcopal, des de la qual farà un gran servei a l'Església. Finalment sant Hug

Sant Hug de Grenoble

cedeix, abandona la seva vida en comunitat que tant apreciava i ocupa de nou la càtedra episcopal de Grenoble. En aquesta segona etapa aquest jove bisbe treballa per formar el clergat, corregeix mals hàbits, allunya personatges indesitjables i posa fi a la corrupció. Es convertirà en un bisbe exemplar i donarà a la diòcesi un gran dinamisme.

Al cap d'uns anys el seu antic mestre, sant Bru, el va visitar i li va exposar el seu pla de fundar una comunitat amb trets eremítics i monàstics alhora. A sant Hug la idea el va atraure molt i —en part per agraïment al mestre i en part per la seva inclinació per la vida més retirada— va cedir a sant Bru uns terrenys que tenia als Alps per construir-hi aquesta comunitat: la Gran Cartoixa.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial 2)

Temps de Pasqua

(Salteri: setmana 2)

MARÇ

30. Diumenge

II de Pasqua o de la Divina Misericòrdia, Blanc. Lectures: Fets 2,42-47 / Salm 117 / 1 Pere 1,3-9 / Joan 20,19-31

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Quirí, mr.; Règul, b.; Joan Clímac, ab.; Lleonard Murialdo, prev.

Festa Major: a les Oluges.

31. Dilluns

L'Anunciació del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 7,10-14;8,10 / Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluc 1,26-38 (Urgell: Aniversari òbit bisbe Ramon Iglesias)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benjamí, diaca i mr.; Amós.

ABRIL

1. Dimarts

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 4,32-37 / Salm 92 / Joan 3,7b-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Venanci, b. i mr.; Hug, b.; Nuño Álvares Pereira, rel.

2. Dimecres

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 5,17-26 / Salm 33 / Joan 3,16-21. Si es vol: *Sant Francesc de Pàola (MLI), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Maria Egipcíaca, penitent.

3. Dijous

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 5,27-33 / Salm 33 / Joan 3,31-36

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicetas, ab.; Santes, beata Guiomar.

4. Divendres

Fèria, *Blanc.* Lectures: 5,34-42 / Salm 26 / Joan 6,1-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Plató, ab.; Benet de Palerm, rel.

5. Dissabte

Fèria, *Blanc.* Lectures: Fets 6,1-7 / Salm 32 / Joan 6,16-21. Si es vol: *Sant Vicent Ferrer (MLI), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Emília, vg. i mr.; Maria Crescència Höss, rel.

Lectures bíbliques

II Diumenge de Pasqua

Primera lectura

Ac 2,42-47

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els béns

Lectura dels Fets del Apòstols:

Els germans eren constants a assistir a l'ensenyament dels apòstols, a posar en comú els seus béns i a reunir-se per partir el pa i per a la pregària. Tothom sentia un gran respecte, i els apòstols feien molts prodigis i miracles.

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els seus béns; venien les seves propietats i les altres coses que posseïen, per distribuir entre tots el diner, segons les necessitats de cadascú.

Cada dia assistien unànimement al culte del temple. Després a casa, partien el pa i prenien junts el seu aliment amb senzillesa i alegria, cantant les lloances de Déu. Tot el poble els apreciava. Cada dia el Senyor afegia nova gent a la comunitat perquè fossin salvats.

Salm responsorial

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.

Que respongui la casa d'Aaron: perdura eternament el seu amor.
Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. **R.**

M'empenyien tan fort que anava a caure, però el Senyor m'ha sostingut.
Del Senyor em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat.
Escolteu, crits de festa i de victòria al campament dels justos. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen.
Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo. **R.**

Segona lectura

1Pe 1,3-9

Ens ha fet néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts.

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Beneït sigui Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist. Pel gran amor que ens té, ens fa néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts. L'esperança que us dona és una heretat que res no pot destruir ni deteriorar ni marcir, reservada dalt al cel per a vosaltres; creients com sou, el poder de Déu us guarda fins que obtingueu la salvació que ell té preparada perquè es reveli a la fi dels temps. Això us ha de donar una gran alegria, ni que ara, si convingués, us haguessin d'entristir per poc temps diverses proves. Si l'or, que al capdavant perdrà tot valor, ara és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada perquè resulti mereixedora d'elogi, d'honor i de glòria el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres, sense haver-lo vist, l'estimeu, i des d'ara, perquè heu cregut en ell, sense haver-lo vist, esteu plens d'una alegria tan gran i gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que teniu segura, com a fruit de la vostra fe, la salvació de les vostres ànimes.

Al·leluia

Jn 20,29

Diu el Senyor: Tomàs, perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.

Evangelí

Jn 20,19-31

Vuit dies més tard, Jesús entrà

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.»

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.»

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig, i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.»

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Sant Feliu de Llobregat

diòcesis

La societat catalana ret un sentit homenatge al P. Cassià M. Just

■ Nombroses persones van visitar la capella ardent i van assistir al funeral, que va presidir el pare abat de Montserrat

MONTSERRAT.— El divendres 14 de març es va celebrar el funeral del P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat, que va morir la matinada del dimecres 12 al monestir de Montserrat. El P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, va presidir la missa exequial, en presència d'una nombrosa representació de la societat civil, política i religiosa de Catalunya.

Entre els eclesiàstics hi havia l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol; el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés; el bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives; el bisbe de Girona, Carles Soler; el bisbe de Vic, Romà Casanova; el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera; el bisbe Joan Godayol; l'abat de Leyre, Luis Pérez; l'abat del Valle de los Caídos, Anselmo Álvarez; el prior de Samos, José Luis Vélez; el prior de Poblet, Lluç Torcal; el provincial dels jesuïtes de Catalunya, Pere Borràs; el provincial dels Carmelites, Agustí Borrell; el provincial dels Claretians, Màxim Muñoz. També s'hi va fer present la presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya, Cristina Martínez.

La representació del Govern català va estar encapçalada pel president de la Generalitat, José Montilla; acompanyat pels consellers Josep-Lluís Carod-Rovira (Vicepresidència), Antoni Castells (Economia), Joan Saura (Interior), Joaquim Nadal (Política Territorial i Obres Públiques), Francesc Baltasar (Medi Ambient), Joan Manuel Tresserras (Cultura i Mitjans de Comunicació) i Ernest Maragall (Educació). També hi van assistir els expresidents Jordi Pujol i Pasqual Maragall; l'expresident del Parlament Joan Rigol; el cap de l'oposició, Artur Mas; el diputat al Congrés Josep A. Duran i Lleida; la consellera de Cultura i portaveu del Govern basc, Miren Azkárate; la directora general d'Afers Religiosos, Montserrat Coll; l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu; el president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, Josep M. Carbonell; el president del FC Barcelona, Joan Laporta; el president d'honor d'Endesa, Rodolfo Martín Villa; el president de l'Institut

Autoritats polítiques i religioses van donar el darrer adéu al P. Cassià.

d'Estudis Catalans, Salvador Giner, i el magistrat del Tribunal Constitucional Eugeni Gay, entre molts d'altres.

Durant el dia i mig en què va estar oberta la capella ardent van passar-hi prop de 1.500 persones, que van voler retre el darrer homenatge al que ha estat, per a molts, el seu referent espiritual i amic. Moltes persones i entitats van deixar rams de flors entorn del fèretre, com a record i

peces polifòniques eren de la *Missa de difunts*, del P. Joan Cererols, mestre de l'Escolania (1618-1680), i el motet *Taedet animam meam*, del P. Benet Julià, també mestre de l'Escolania (1726-1787). Mentre es baixava el fèretre a la cripta de l'església, el cor dels monjos i l'Escolania van cantar l'*In paradisum*, en gregorià. Per acabar, l'Escolania, alternant amb els monjos, va cantar la *Salve Montserratina*, composta pel P. Cassià M. Just. Amb el cant del *Virolai* va finalitzar la celebració. Després, les autoritats van expressar el seu condol al pare abat i a la comunitat en una dependència interior del monestir.

Paraules del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat

Durant l'homília, el P. Josep M. Soler va glossar diversos aspectes de la rica personalitat del traspasat abat emèrit, tot subratllant que «tots els moments de la vida, amb els seus alts i baixos, amb les seves clarors i ombres, són abastats per la saviesa

amorosa de Déu, des d'allò més íntim que duem al fons del cor fins a les activitats més externes». El P. Josep M. Soler, comentant el període durant el qual el P. Cassià va ser abat, va dir que aquest sempre havia procurat que Montserrat fos un monestir que tingués, citant paraules del P. Cassià, «una presència significativa al cor del nostre poble i de l'Església de Catalunya. Presència d'una comunitat que creu, tenaç en l'esperança, experta en reconciliació, defensora dels drets humans i dels drets del nostre poble, acolidora de creients i no creients, disposada al diàleg amb totes les cultures i religions. Anima-dora d'una pietat popular que s'expressa

en les celebracions litúrgiques i populars del santuari d'acord amb les orientacions del Concili Vaticà II».

Pel que fa al paper que va tenir l'abat Cassià en la transició democràtica, el P. Soler va dir que tot ho feia, com ell mateix havia dit, «sota la mirada de Déu, com un arriscat servei a l'Església i al nostre poble». El pare abat va recordar que el P. Cassià també va treballar a favor de moltes millores socials, particularment per resoldre els problemes de l'atur, de la pobresa, de la marginació, dels qui tenien algun tipus d'incapacitat. Així mateix, «en esperit de fe escoltava tothom amb la ment i amb el cor oberts, intentant de comprendre l'altre i de dir-li una paraula d'encoratjament, de consol, d'esperança, de pau. Moltes d'aquestes converses i actuacions només les saben els qui en foren beneficiaris, i són una mostra cristiana d'allò que la mà dreta no ha de saber el que fa la mà esquerra». «Amb això es volia fidel a l'Evangeli i a l'estil senzill i acollidor de Jesús, i desitjava que l'Església en el seu servei a la humanitat fos portadora d'alliberament i de joia en l'Esperit».

«Creia fermament que res no ens pot allunyar de l'amor del Crist, ni els contratemps, ni la mort. En una entrevista televisiva, de l'any 1978, deia que li feia por la mort, però que l'assenyava pensar en Jesús a l'hort de Getsemaní perquè Jesús, enfrontant-se a la mort malgrat l'angoixa que li produïa, li havia tret el verí», va continuar. «Ara, en canvi, en aquests darrers temps que sabia que la durada de la seva vida podia ser curta, i ja amb 81 anys, es mirava la mort amb serenor i vivia amb pau, confiant en Déu; agraià que Déu l'hagués cridat a l'existència, que li hagués fet el do de la filiació divina i de la vocació monàstica i sacerdotal.»

Carta dels monjos de Montserrat a l'abat Cassià

Els monjos de la comunitat benedictina de Montserrat han escrit una carta oberta a l'abat Cassià M. que diu el següent:

«Els monjos de Montserrat agraïm al Senyor el do del pare abat Cassià M., que ha posat la vida al servei de la nostra comunitat i ens ha guiat amb amor de pare i amb testimoniatge de germà. A través de la seva fidelitat a Déu i comptant amb nosaltres ha servit l'Església i Catalunya amb horitzons universals. Amb la seva saviesa de monjo i el seu art musical ha obert el camí de Déu a multitud de persones. I ara, amb la lucidesa amb què ha assumit la malaltia i la mort, ens encoratja a continuar fent d'aquesta casa de la Mare de Déu un recer per a tots els qui busquen el sentit de la pròpia vida.» (C.C.)

Fotos: Agustí Codinach

El pare abat Josep M. Soler va presidir la missa exequial.

homenatge; entre aquests cal destacar l'ofrena que va fer l'orguener de Collbató, Albert Blancafort: un dels tubs del nou orgue de Montserrat, que està construint. Donada la seva condició d'organista expert, al P. Cassià li feia molta il·lusió aquest projecte musical, que serà una realitat el desembre del 2009.

El funeral es va iniciar a la Sala de Romeries, on hi havia la capella ardent, des de la qual els monjos i els escolans van anar en processó fins a la basílica. Durant la missa d'exèquies es van alternar peces en català i en llatí, a l'uníson i en polifonia. Les peces en català eren compostes per diversos monjos de Montserrat i les

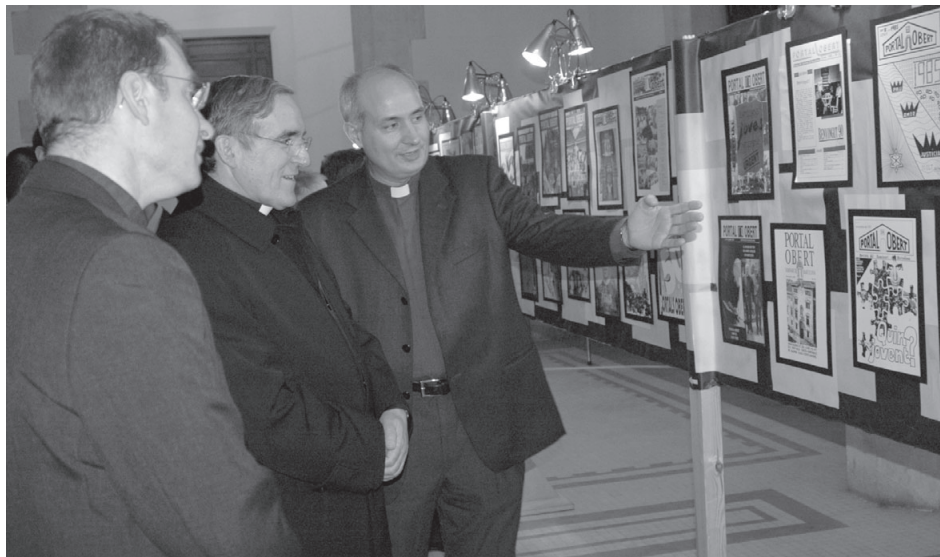
Barcelona

25 anys de «Portal Obert»

■ La revista del Seminari Conciliar de Barcelona celebra les noces d'argent

BARCELONA.— Amb una exposició al vestíbul del Seminari Conciliar de Barcelona i una missa d'acció de gràcies presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, la revista *Portal Obert* va celebrar el 27 de febrer passat el seu 25è aniversari. La publicació oficial del Seminari de Barcelona ha esdevingut al llarg d'aquests 25 anys un instrument vocacional imprescindible, amb l'objectiu sempre present de fer conèixer, valorar i estimar el cor de l'arxidiòcesi barcelonina.

L'evocació dels orígens que provoca tot aniversari va congrega el 27 de febrer passat al Seminari de Barcelona diverses generacions de seminaristes, capellans i formadors que en els últims 25 anys han fet possible el naixement, desenvolupament i consolidació de la revista *Portal Obert*. També es va voler fer present en una data tan assenyalada el carde-

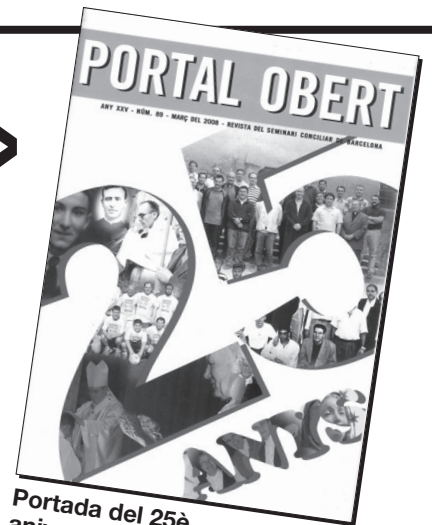
El cardenal Martínez Sistach va inaugurar l'exposició.

nal Lluís Martínez Sistach, protagonista precisament d'una de les primeres portades de la revista, quan encara exercia com a vicari general de la diòcesi de Barcelona. Uns i altres es van congratular pels 25 anys d'un mitjà de comunicació que ha estat i continua sent «signe i símbol del Semina-

ri, un portal sempre ben gran i obert perquè tothom hi pugui entrar», segons va expressar Mn. Josep Turull, rector del Seminari i un dels fundadors de la revista, juntament amb Mn. Manel Coronado, Mn. Valentí Alonso o Mn. Pere Montagut, entre altres.

El naixement de *Portal Obert*, en paraules de Mn. Valentí Alonso, «va ser gairebé fruit d'un acudit». «En un primer moment—afirma un dels seus fundadors—va ser un mitjà molt senzill creat com a espai de reflexió i diàleg dels seminaristes, que permetés dir-nos les coses i suavitzar certes tensions que hi havia entre nosaltres.» A partir d'aquí, es van començar a fer cròniques dels actes interns del Seminari i més tard els joves aprenents de periodistes van aventurar-se també a cobrir actes i entrevistes de tota la diòcesi. El que havia començat a com a òrgan intern anava creixent i aviat es vendria a parròquies, col·legis i sobretot al claustre del Seminari. «Es tractava d'oferir la revista al màxim de gent possible, assegura Mn. Alonso. Tot i que amb els anys *Portal Obert* s'ha anat consolidant gràficament amb una imatge i un disseny més que dignes, els orígens gràfics de la publicació van ser gairebé rudimentaris. Només calia veure la tipografia semi-manual dels primers titulars i el sistema d'impressió en fotocòpies.

Amb el nomenament de Mons. Joan Enric Vives com a rector del Seminari de

Portada del 25è aniversari.

Barcelona, *Portal Obert* va ampliar horitzons i es va convertir en la revista oficial del centre conciliar. La nova «vocació» va implicar un cert control de continguts i l'establiment d'una determinada línia editorial. Per a alguns va significar una pèrdua de frescor; per a altres, en canvi, la possibilitat que *Portal Obert* esdevingués un instrument imprescindible de la pastoral vocacional de la diòcesi. Tanmateix, la gran revolució de la revista s'ha produït en els últims anys a nivell tecnològic. El salt gràfic ha estat abismal, de la nit al dia, i tothom s'enorgulleix ara d'«una revista que compta amb un disseny magnífic». *Portal Obert* aconsegueix així atraure molta gent, que a través de la revista és capaç de conèixer, valorar i estimar el cor de la diòcesi que és el Seminari.

Tot i que al llarg de 25 anys, la revista ha hagut de superar també algunes crisis, avui gaudeix d'una bona salut. Han estat gairebé noranta números en 25 anys, amb un esforç i una dedicació dels seminaristes dignes d'elogi. Precisament ha estat aquest esforç dels responsables de la revista el que s'ha volgut agrair de manera molt especial amb la celebració de l'aniversari, que ha consistit en una exposició al vestíbul del Seminari i la celebració d'una missa d'acció de gràcies. «Només els que han participat en l'elaboració de la revistes saben les moltes hores que han hagut de dedicar—va dir Mn. Turull en l'acte d'aniversari—, però cal afirmar amb convicció que ha estat un temps ben aprofitat. Ha valgut la pena mantenir aquest portal ben obert a l'esperança durant 25 anys!» I va afegir per acabar: «Que per molts anys puguem gaudir d'aquest portal tan obert que ens permet copsar el batec de la nostra Església diocesana i l'opció valenta i generosa de tants i tants joves!»

Samuel Gutiérrez

«Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà» Tortosa

III Concurs Literari per a Joves i Adolescents

VI Concurs d'Assaig

VII Concurs de Poesia

BASES

LITERARI ADOLESCENTS I JOVES

Tema: Comentaris sobre el llibre *Les meves confessions*, de Joan Baptista Manyà.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Extensió: 4 folis DIN A4 doble espai. En català.

Premi: 300 euros i publicació d'una recensió a *Catalunya Cristiana* i posteriorment l'edició completa de FM.

Accèssit: un lot de llibres.

Jurat: Josep Alanyà, Federico Diego, Àngels Massip i Ramon Rosales.

ASSAIG

Tema: La Càritas oberta als immigrants. Experiències d'integració social i religiosa.

Extensió: 12 folis DIN A4 a doble espai. En català o castellà.

Premi: 1.000 euros i l'edició del text.

Accèssit: publicació del text.

Jurat: Daniel Arasa, Artur Juncosa, Carles Ruiz i Mn. R. Octavi Sánchez.

POESIA

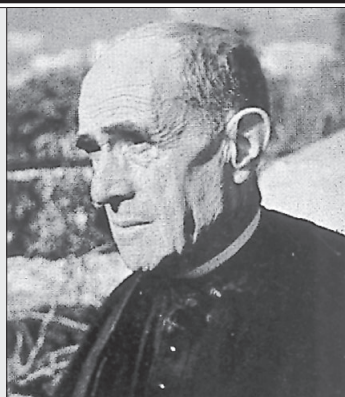
Tema lliure, en català, i no premiat en altres concursos.

Extensió: entre 14 i 50 versos en total o en 1,2 o poemes.

Premi: 400 euros i la publicació a *Catalunya Cristiana*

Accèssit: publicació del text

Jurat: Zoraida Burgos, Jesús Massip, Emili Rosales i Gerard Vergès.

Mossèn Joan Bta. Manyà.

NORMES COMUNES:

Presentació en quatre còpies. En sobre a part, escriure-hi el títol i el pseudònim. A dins, cal incloure-hi el nom i cognoms, telèfon i adreça postal. Cal adreçar els treballs a la Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà. Especificar al sobre si s'opta per al Concurs de Joves, Assaig o Poesia. Apartat de Correus 95- 43500 Tortosa.

Termini de presentació:
31 d'agost de 2008

Lliurament de premis: 28 d'octubre, 8 del vespre, en el decurs d'un festival que se celebrarà a la Cambra de Comerç de Tortosa.

Els premiats s'obliguen a rebre el guardó personalment i, en cas extraordinari, delegaran en una altra persona acreditada.

Els premiats podran llegir a la festa del 28 d'octubre el seu poema o una breu recensió del concurs literari o assaig.

Extensió: un foli.

El jurat pot declarar el premi desert.

No s'hi poden presentar les persones guardonades als concursos del 2005, 2006 i 2007.

Informació: 977 441 147 i 636 390 702.

TERRASSA

Vetlla de pregària per les vocacions

TERRASSA.— El 8 de març passat el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, va presidir a la catedral del Sant Esperit una Vetlla de pregària per les vocacions sacerdotals. La celebració va consistir en la celebració de l'Eucaristia seguida d'un temps de pregària vocacional a la capella del Santíssim.

Durant la celebració de la missa el bisbe va instituir lectors i acòlits a diversos seminaristes: Mario Jurado, Mariano Ndong, Francisco Javier Ondo, Joan Ferrero, Carles Matilla i Javier-Pepe Marquinez. Tots ells col·laboren a diver-

ses parròquies de la diòcesi.

La Vetlla de pregària a la catedral va tancar la celebració del Dia del Seminari a la diòcesi de Terrassa. Durant el matí, el Seminari Sant Joan Baptista de Valldoreix va celebrar una jornada de portes obertes per donar a conèixer a la diòcesi aquesta institució. Actualment al Seminari de Terrassa s'estan formant 28 seminaristes majors i un seminarista menor. El Seminari organitza al llarg del curs diverses trobades vocacionals adreçada a infants, adolescents i joves per tal d'ajudar-los a descobrir i discernir la seva vocació. (C.C.)

Tarragona

«El nostre sacerdoci pot moure molts joves a escoltar la crida de Jesús»

■ Paraules de l'arquebisbe Jaume Pujol en la missa crismal

TARRAGONA.— El Dilluns Sant, a dos quarts d'onze del matí, es va celebrar la missa crismal a la catedral de Tarragona, presidida per l'arquebisbe metropolità i primat, Mons. Jaume Pujol, concelebrada pel bisbe emèrit de Requena (Perú), Mons. Víctor de la Peña, l'abat de Poblet, Josep Alegre, i la pràctica totalitat del presbiterat diocesà, amb l'assistència dels diaques i un bon nombre de fidels, així com representants de diferents comunitats religioses de l'arxidiòcesi.

En l'homilia l'arquebisbe Jaume va tenir un sentit record pels preveres ja traspassats a la casa del Pare, des de l'última missa crismal, i també dels desapareguts que haurien celebrat els cinquanta anys de sacerdoci: «Per a tots ells un record molt especial, ple d'agraïment i de pregàries i també amb la petició que intercedeixin per nosaltres.»

Més endavant el prelat tarragoní, en referència a la seva darrera carta pastoral, escrita amb motiu de l'Any Jubilar de Sant Fructuós, en la qual recordava que és Jesús qui porta l'any de gràcia del Senyor, va manifestar que «els anys jubilar expressen l'aliança nova, temps de salvació. I us deia que desitjava que en aquest Any

Jubilar l'Església de Tarragona aculli els dons de la redempció de Jesucrist. Si és així, la seva celebració serà plenament justificada. És això el que demano al Senyor». Mons. Jaume Pujol va tenir també paraules d'agraïment envers els sacerdots «per fer present l'evangeli i Crist ressuscitat enmig del nostre poble» i els va exhortar a viure amb joia i dedicació la vocació sacerdotal, de manera que «hi haurà molts joves que, moguts per aquest exemple, escoltaran la veu de Jesús que els crida al seu seguiment en la vida sacerdotal».

L'arquebisbe va felicitar els preveres que celebraven 25 i 50 anys de sacerdoci.

Durant la celebració l'arquebisbe va procedir a la benedicció de l'oli dels malalts i dels catecúmens, a més de la consagració del crisma. Després van ser cridats davant de l'arquebisbe Mn. Vicens Ribas Canals, que compleix els 25 anys de sacerdot, així com els preveres Francesc Benet Marimon, Josep Martí

Aixalà, Josep Moragues Borrull, Josep Prats Borges i Isidre Torremadé Torrent, els quals van rebre la felicitació i un obsequi, de mans de Mons. Jaume Pujol, amb motiu de les seves noccs d'or sacerdotals.

L'arquebisbe de Tarragona va donar lectura a una breu carta de Mn. Josep Cabayol, company de curs d'aquests sacerdots, que és missioner a Rwanda. En la seva missiva el missioner tarragoní anima els seus germans de presbiterat «a ser un ciri que dona llum fins que s'apaga». L'arquebisbe Jaume va recordar que un dels objectius que s'ha proposat l'Any Jubilar és ajudar a la missió de Rwanda, concretament al

lloc on Mn. Cabayol construeix una paròquia. Seguidament, el P. Eduard Canals va pronunciar una conferència sota el títol *Mossèn Anton Claret, pobret i aleuret*. La jornada presbiteral va acabar amb un dinar de germanor al Seminari.

Joan Boronat

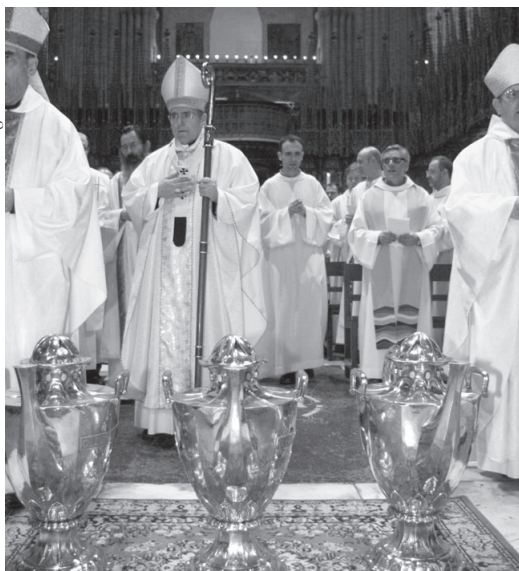
BARCELONA

El cardenal presideix la missa crismal a la catedral

BARCELONA.— El Dimarts Sant, a les onze, el cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir a la catedral de Barcelona el ritu de la missa crismal. És una celebració de l'Eucaristia que presideix el bisbe de cada diòcesi i que concelebra amb els seus col·laboradors més immediats, i també amb els preveres diocesans i religiosos, amb l'assistència també dels diaques de la diòcesi. En aquesta celebració es beneeixen els sants olis per a l'administració del baptisme, de la confirmació, de la unció dels malalts i de les ordenacions sagrades.

En l'homilia, el cardenal Martínez Sistach va tractar de les dificultats que troba en la societat d'avui la missió pastoral de l'Església. «El camí de l'evangelització —va dir— no pot ser el d'una adaptació inquieta i barroera a les exigències múltiples i contradictòries del món d'avui, ni tampoc un replegament de l'esperit que s'espanta i es tanca davant dels corrents ideològics del nostre temps. Ens cal la fe; però una fe ferma, decidida, centrada primàriament en Jesucrist, font del nostre caràcter sacerdotal.»

«Les dificultats del camí d'una autèntica evangelització no han de ser mai obstacle a l'esperança», va dir més endavant el cardenal. Va indicar que el programa de l'Església, en la situació actual, ha de ser el que està recollit en l'Evangeli i en la Tradició viva de l'Església. «Aquest programa —va afegir— es concreta a la nostra Església diocesana d'una manera particular en les resolucions del Concili Provincial Tarraconense i en el Pla Pastoral triennal que estem aplicant amb interès arreu.»

Durant la missa crismal es beneeixen els sants olis.

En la darrera part de la seva homilia, el cardenal va donar les gràcies als sacerdots i diaques per tot el que fan, «un ministeri molt més digne d'estimació com més provat estigui per les dificultats d'un ambient secularitzat que exposa l'acció del sacerdot a la insídia del cansament i del desànim». Finalment, el cardenal Martínez Sistach va tenir un record pels missioners i missioneres de la nostra Església diocesana i d'arreu, «que es lliuren a l'anunci de l'Evangeli amb una fidelitat sovint heroica i fan que les nostres comunitats siguin més missioneres».

Com sol ser habitual, la missa crismal va servir també com a homenatge als preveres que enguany celebren 25 i 50 anys de sacerdoci, així com a un grup de quatre diaques que també celebren les noccs d'argent de la seva ordenació. En nom de tots ells va parlar Mn. Josep Colomer Busquets. (C.C.)

Catalunya i Balears celebren una trobada de reflexió missionera

BARCELONA.— El dissabte dia 1 de març va tenir lloc a la Casa de la Sagrada Família de Barcelona una trobada de reflexió missionera, sota el lema «Testimonis de l'Evangeli», convocada per les delegacions diocesanes de Missions de Catalunya i Balears. La jornada, de consciència missionera, anava destinada a cristians desitjosos d'aprofundir en la dimensió missionera de la seva fe, en una diada que va estar marcada per la pregària, la reflexió i la convivència sempre agradable i encoratjadora. Sota el guiatge de Mn. Santiago Soro Roca, delegat diocesà de la Pastoral Social de l'arquebisbat de Tarragona, la jornada va destacar per la reflexió en profunditat, partint de les carpetes que ofereixen les Obres Missionals Pontifícies, concretament la númeo 6, *Reptes per a la missió avui*.

L'atenció es va centrar en els apartats *La promoció del desenvolupament* i *La defensa dels drets humans*. Sobre aquests punts,

Mn. Santiago Soro va dirigir la reflexió d'una manera amena i profunda, deixant, entre els assistents a la trobada, un bon regust, els quals van valorar la interessant ponència i la clara exposició del tema.

A manera de resum, es pot extreure la idea que «fins i tot la persona més "depravada" és una persona que s'ha de recuperar... És filla estimada de Déu i germana nostra. La filiació divina és la font de la dignitat de la persona humana». Aquesta va ser la pauta de reflexió que va marcar tota la trobada, «tot mirant vers les nostres realitats properes i vers aquelles que també ens pertocquen, per llunyanes que siguin», va declarar Mn. Josep Pascual, delegat diocesà de Missions de l'arquebisbat de Tarragona. (J.B.)

Mn. Santiago Soro va dirigir la reflexió.

Mons. Bruno Forte, arquebisbe de Chieti-Vasto i un dels grans teòlegs contemporanis

«A l'arrel de tota teologia hi ha una trobada d'amor»

La bellesa i la profunditat amb què Bruno Forte expressa el seu pensament teològic deixa entreveure una realitat que no és d'aquest món. L'actual arquebisbe de Chieti-Vasto, la teologia del qual és considerada amb raó com una de les més lluminoses del moment actual, sedueix amb la força de la paraula i del silenci. Una paraula i un silenci, però, que no són del tot

seus, sinó que, com ell mateix reconeix, vénen de molt més lluny, d'una trobada d'amor amb el Totalment Altre. En un diàleg càlid, gairebé d'amics, Forte confessa amb la mirada que és un enamorat de Déu. «Sense aquest enamorament, sense aquesta passió per Déu —afirma convençut— ni la meva predicació, ni la meva acció pastoral, ni la meva teologia, tindrien avui cap sentit.»

—Disculpi la meva curiositat, però m'ha sorprès veure'l amb aquest pectoral de bisbe tan senzill...

—És una creu de fusta molt simple que em va regalar la germaneta Magdeleine de Jesús, fundadora de les germanetes de Jesús, de la Família espiritual de Carles de Foucauld. Precisament se n'ha iniciat fa poc el procés de beatificació. Ella em va convidar a fer unes ponències a les germanetes d'arreu del món i la seva salutació abans que jo comencés a impartir les xerrades va ser: «La missió dels teòlegs és deixar parlar la caritat.» Aquestes paraules em van quedar gravades i les recordo sovint perquè subratllen el fet que la teologia no és un amor abstracte de la saviesa, com ho pot ser la filosofia, sinó que és molt més la saviesa de l'amor, és a dir, l'esforç de dur a la paraula la vivència de la caritat, del fet de deixar-se estimar per Déu i del fet d'aprendre a estimar els altres. Per això aquesta petita creu és com una memòria d'aquella trobada.

—No és gaire habitual trobar un bisbe amb una creu tan discreta.

—És molt senzilla, però alhora té un valor espiritual immens. És com un vincle amb aquella dona que va ser profètica en el redescobriments de l'obra i la vida de Carles de Foucauld. La germaneta Magdeleine va passar de l'ateisme a la fe a través de la trobada amb els escrits del germanet universal. Més tard fundaria les germanetes de Jesús i inauguraria una nova forma de contemplació en la història, «en el cor de les masses», com tant li agradava dir. Crec que és un missatge important per a la nostra època: la presència de Déu en cada lloc, en cada situació humana, i la possibilitat de contemplar-lo en qualsevol situació de dolor, d'esperança, de lluita, d'amor, de passió, de treball...

—En el revers d'aquest pectoral destaquen les paraules *Jesus Caritas* juntament amb un cor pintat amb un vermell molt intens, apassionat, gairebé tant com diuen que ha estat i és el seu ministeri com a teòleg.

—Estic convençut que a l'arrel de tota teologia hi ha una trobada d'amor. Si no

estàs enamorat de Déu no pots fer teologia. La teologia no és un exercici abstracte merament especulatiu de la raó. La teologia és deixar-se transformar per la Paraula

i el silenci de l'Altre; escoltar aquesta Paraula i aquest silenci, i mirar d'entendre el significat d'aquesta Transcendència que és alhora llunyana i propera. La teologia no és només espiritualisme, ni sociologia, sinó que significa conjunció d'una fidelitat doble i única al temps present i al temps que ha de venir, que és l'eternitat.

—Quina definició més bonica de la teologia!

—Teologia és saviesa de l'amor. En el grec del Nou Testament, amoros diu *agapé*, que té la mateixa arrel d'*agon* i *agonia*, lluita i passió. Així, doncs, etimològicament, no es pot estimar en el sentit de l'*agapé* sense passió i sense lluita, sense *agonia* i sense estar enamorat del Déu del qual es dona testimoni.

—Suposo que únicament així es pot entendre allò que deia Von Balthasar: «Només l'Amor és digne de fe.»

—Sens dubte. És una fórmula sintètica per dir que en el cor de tot pensament cristià hi ha la caritat. El mateix deia André Malraux, amb una expressió que va fer

servir molts cops Karl Rahner: «El segle XXI, o serà místic o no serà.» Això vol dir que una religió que fa experiència de l'amor de Déu, d'un Déu transcendent i proper, és la religió de l'*agapé*, de la mística i de l'amor. Com molt bé ens han ensenyat els místics del Segle d'Or espanyol, l'amor de Déu és el punt de trobada entre l'eternitat i el temps. Més encara, és la presència de l'eternitat en el temps.

—La profecia de Malraux sobre el segle XXI va ser realitzada al segle passat. Ja hem entrat de ple en el tercer mil·lenni. Aquest segle XXI està essent místic o simplement no està essent?

—El començament d'aquest segle XXI ens deixa entendre que la mística que necessitem mai no serà una mística d'evasió consolatòria de la història. Aquest segle nou que es va obrir tan tràgicament amb l'11-S posa de manifest que no es pot viure en aquest temps sense atenció profunda pel procés de xoc de civilitzacions, de cultures, de religions... en el qual estem immersos. El repte avui és que des del cor de la història, i no fora d'ella, els cristians siguem homes i dones de fe que miren de cercar la via de la pau a través del diàleg, de la reconciliació i de la justícia. Aquesta és la mística del segle XXI, una mística de conjunció profunda entre la contemplació de Déu, que en definitiva és deixar-se estimar per Ell, i creure en la força del diàleg i del perdó recíproc per construir la pau.

—Creu que avancem cap a aquesta conjunció o més aviat tendim a la ruptura, al dualisme?

—Hi ha com dos nivells de perspectiva. El primer nivell és l'evidència de les coses del món. En aquest primer nivell es pot dir que no és evident la presència de l'amor de Déu i de la seva capacitat de transformar el món. L'evidència del món és una evidència de guerra, de violència, de sang... El veïnatge universal és un veïnatge de desequilibris i d'injustícies profundes. Però hi ha un nivell més profund, on es veu que la via per transformar la realitat no pot ser la via de la guerra, de la violència, de la llei de la força, sinó la via d'un compromís d'amor amb els altres més gran. En aquest nivell més profund es posen els actes d'esperança i de fe dels creients. És la idea que tant

va subratllar Joan Pau II, que la pau no es construeix amb la llei de la força, sinó amb la força de la llei. Sempre en el respecte de la justícia, sempre mirant d'escoltar l'altre, de respectar-lo i de donar i rebre perdó.

—En diferents ocasions vostè havia visitat anteriorment Barcelona per impartir cursos i lliçons teològiques que han deixat una empremta profunda en l'Església catalana. Ara ha tornat a la Ciutat Comtal, tot i que aquest cop com a arquebisbe de Chieti-Vasto, ministeri que va rebre el 2004. Ha canviat gaire la seva vida?

—Sens dubte s'ha produït un canvi profund. Jo acostumo a parlar de la meua vida anterior i de la meua vida present. El canvi no és només de lloc ni de temps de vida, de

«El gran col·laborador de Déu és el cor de l'home»

dedicació al ministeri més directe, sinó que és també un canvi de llenguatge, de manera de pensar. La mateixa teologia que abans jo pensava en el silenci de la reflexió més pregona, ara és un temps que he de dedicar totalment al meu poble, a la meva gent. No obstant això, malgrat que és un canvi profund, també hi ha elements fonamentals de continuïtat. El primer és que jo no podria ser bisbe, com abans no hauria pogut ser teòleg, sense ser un enamorat de

Déu. Aquesta trobada que em va canviar la vida fa 42 anys, en el temps de la meva conversió i descobriment de la meva vocació, és la força, cada dia nova, de la meva acció d'evangelització, com ha estat la força de la meva teologia. En el fonament de la teologia com en el de la predicació hi ha una trobada d'amor. Aquest és l'element més fort de continuïtat, no una cosa, sinó Algú, una persona, Crist viu, que cada dia en la pregària prolongada trobo i del qual miro de donar testimoni amb la meva paraula i la meva vida. Avui, aquest mateix Crist el trobo, a més, en el cor de la meva gent. En la meva vida actual, hi ha una continuïtat profunda d'amor, de deixar-me estimar per Ell, d'estimar-lo i d'estimar el meu poble.

—Com a bisbe, continua també essent un home de diàleg?

—Això espero. De fet, en la meva vida actual, també hi ha la continuïtat d'una actitud dialògica de fons. Abans l'havia exercitada sobretot a través del diàleg amb els pensadors de la modernitat, amb filòsofs, teòlegs, en diàlegs públics, en els meus escrits... Ara és un diàleg que s'escriu en el cor simple de la gent més senzilla, i a tots els nivells de la vida, a la universitat, a l'escola, a les parròquies, en els joves, en els nens... Sempre hi ha una història d'amor on el diàleg és fonamental, tot i que sigui d'una manera nova. La

mateixa teologia que abans jo anomenava «la teologia de la història», ara he d'explicar-la d'una manera ben senzilla, i més que escriure-la en llibres de paper, escriure-la en els llibres de carn dels nostres cors. Ara exerceixo una teologia militant.

—Sovint, des de la manca de rigor que de vegades caracteritza els *media*, es tendeix a oposar l'exercici de la teologia amb l'exercici del magisteri... Com ho veu vostè que ha exercit i exerceix a fons aquestes dues identitats?

—No puc acceptar la idea d'una contraposició perquè en aquest cas m'hauria de reconèixer esquizofrènic, i espero que no sigui així. Amb el testimoni directe i personal de la meva vida puc dir que no hi ha una contraposició. Hi ha més la necessitat d'una *pericorese*, és a dir, que els dos aspectes de la vida, tant el pensament teològic com la convivència amb la gent, han de barrejar-se i vivificar-se recíprocament. Això ens diu dues coses. Als pastors, que estiguem sempre a l'escolta de la teologia, perquè és important obrir-se a la contribució d'aquells

que treballen amb rigor el pensament de la fe. Però també diu als teòlegs i a les teòlogues que han d'estar a l'escolta de les paraules dels pastors, perquè ells també compten amb una vivència que ha de dir molt al pensament de la fe. Em sembla, doncs, important fer una apologia de la trobada i de la fecundació recíproca entre teologia i acció pastoral.

—En el seu ministeri actual de pastor, li toca també «amonestar» els que en altre temps havien estat companys teòlegs?

—Sí, és una de les meves tasques pastorals, tot i que sempre en la veritat i en el diàleg. Per exemple, recentment, un jove teòleg laic que havia estat alumne meu i amb el qual mantinc una relació profunda de respecte i amistat, va produir un text titulat *L'ànima i el seu destí*, amb un èxit extraordinari de vendes,

80.000 exemplars en pocs dies. Jo vaig haver de parlar amb ell perquè havia llegit el text i no podia acceptar algunes coses fonamentals, com per exemple el fet que negui la realitat del pecat original. Aquest autor també creu que no necessitem veritablement la gràcia i la resurrecció de Crist. Sense mal profund i radical, no necessitem la gràcia. Això és una forma de *gnosi*, amb la idea d'autoredempció. M'he vist obligat a escriure una recensió crítica, amb respecte i amistat, tot i que no amb l'afany de censurar, sinó de dir la veritat, en un diàleg d'amor. Això no sempre és simple, però jo creia que havia de dir aquestes coses.

—Parlant de l'exercici de la teologia i de la pròpia fe, vostè insisteix molt en l'enamorament. És conscient que no és gaire habitual trobar aquest llenguatge en els teòlegs i bisbes actuals?

—El filòsof i teòleg canadenc Bernard Lonergan, en la seva obra *Mètode en Teologia*, afirma que no es pot fer teologia sense estar enamorat de Déu. No és una qüestió de sentiment o passió sensible, sinó que és una qüestió de veritat. L'única possibilitat de relacionar-se veritablement amb el Misteri darrer i transcendent de la

vida és deixar-se tocar pel Misteri d'una manera profunda i transformadora. Sense aquesta experiència de ser tocats per Déu, no es pot parlar de Déu. Joseph Ratzinger, uns dies abans de ser escollit Papa, va pronunciar una bonica ponència a Subiaco, en la qual va expressar amb convicció que només a través d'homes i dones tocats per Déu, pot tornar Déu al món. Si parlem de Déu sense passió, sense parlar d'Algú que ha tocat i transformat profundament la nostra vida i el nostre cor, estem parlant d'una altra cosa, però no de Déu.

—Creu que avui manquen homes i dones en l'Església tocats per Déu?

—La meva convicció és que no manquen, sinó que n'hi ha, tot i que probablement no en els mateixos llocs del passat. Hi ha una Església viva i creadora al Sud del món, a la terra de missió... A la Vella

«La mateixa teologia que abans escrivia en llibres de paper ara l'escric de forma molt senzilla en el cor de la gent»

Europa, però, a Occident, sembla que avui manquen aquests homes, tot i que penso que també n'hi ha, tot i que de manera més senzilla, menys visible. La veritable convicció del meu pensament és que el gran col·laborador de Déu és el mateix cor de l'home. Perquè com diu sant Agustí, el nostre cor ha estat fet per a Déu i romandrà inquiet fins que descansi en Ell. Els homes i dones d'aquest món postmodern, ciutadans en aquest veïnatge global que és el nostre món, continuen tenint una ferida originària, de vegades oblidada, de vegades amagada, però que, en definitiva, és la ferida de Déu.

—Quin creu que ha de ser el paper de l'Església en el redescobriment per part de l'home postmodern d'aquesta ferida amagada de Déu?

—Ho resumiré en tres paraules: *martyria*, *koinonia*, *diakonia*. La *martyria* es refereix al testimoni, és a dir, parlar de Déu no amb definicions abstractes sinó, abans que res, amb l'eloqüència d'una vida arrejada en Ell per l'experiència espiritual i mística, i que dona testimoni que el món terrenal no ho és tot. Es deixa entreveure una profunditat, una ulterioritat. La segona via, la de la *koinonia*, ens condueix a oferir aquest testimoni de la ulterioritat de Déu a través de la proximitat, de l'estar amb la gent, i de donar testimoni de la possibilitat d'una comunió que supera les exasperacions dels localismes. És la idea de comunió i de catolicitat. I, finalment, hi ha la *diakonia*, és a dir, que tot això ha de ser ofert en una actitud, no de domini, sinó d'amistat i de disponibilitat per contribuir a la causa comuna d'un món més humà.

Samuel Gutiérrez

Breu perfil biogràfic

Mons. Bruno Forte, actual arquebisbe de Chieti-Vasto, al centre d'Itàlia, va néixer a Nàpols l'1 d'agost del 1949. El 1973 va ser ordenat sacerdot, quan amb prou feines tenia 23 anys. Poc després, el 1974 i 1977, va obtenir els doctorats en Teologia i Filosofia. Va ampliar estudis a Tübingen, París i Nàpols. Va exercir com a docent de Teologia Dogmàtica a la Facultat de Teologia d'Itàlia Meridional, de la qual també va ser degà. És membre des de fa anys de la Comissió Teològica Internacional, del Pontifici Consell de la Cultura i del de la Unitat dels Cristians. Autor de nombroses publicacions de teologia, filosofia i espiritualitat, traduïdes a moltíssims idiomes, Forte és considerat avui un dels teòlegs més brillants de l'Església catòlica. Amb motiu del Jubileu de l'any 2000, va presidir la comissió preparatòria del document *Memòria i Reconciliació: l'Església i les culpes del passat*.

L'any 2004, Bruno Forte va predicar al papa Joan Pau II i a la Cúria vaticana els tradicionals Exercicis espirituals de Quaresma. Pocs mesos després, el juny del 2004, era nomenat arquebisbe metropolità de Chieti-Vasto. Va ser consagrat com a bisbe el setembre d'aquell mateix any pel llavors cardenal Joseph Ratzinger, que el juny del 2005 també li lliuraria el pal·li, aquest cop ja com a Benet XVI. Actualment, és el president de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, l'Anunci i la Catequesi de la Conferència Episcopal Italiana.

Lleida

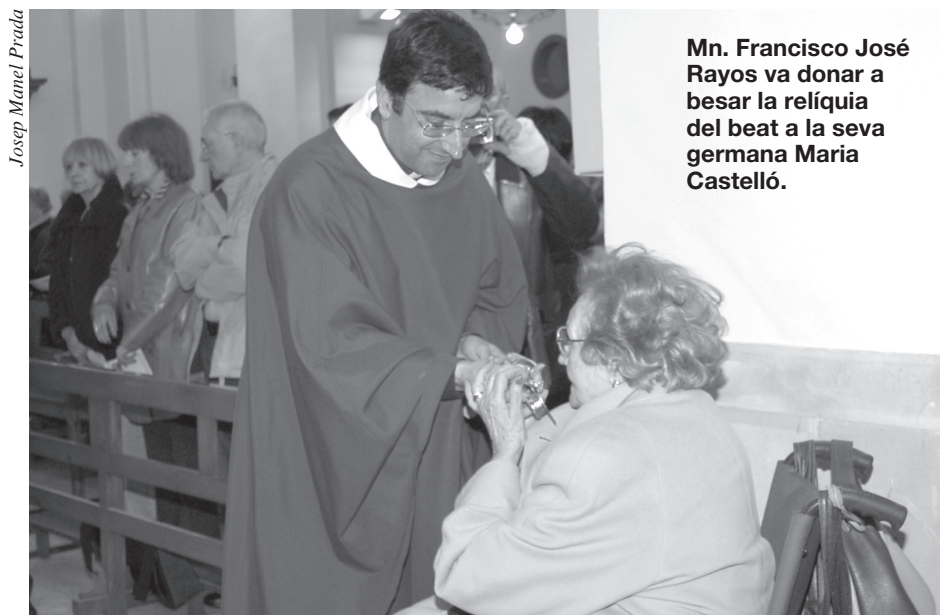
Celebració eucarística en la festa del beat Francesc Castelló i Aleu

■ El rector de la parròquia dedicada al beat va ser convidat per la comissió pro canonització

LLEIDA.— El rector de la nova parròquia del Beat Francesc Castelló d'Alacant, Francisco José Rayos, va viatjar l'11 de març fins a Lleida per tal de presidir l'Eucaristia d'acció de gràcies que va tenir lloc a l'església de Sant Pere, que va ser en vida la parròquia del jove màrtir.

El rector de la que ja és la primera parròquia al món dedicada al beat Castelló havia estat convidat per la Comissió Pro Canonització, després que el 13 d'octubre passat alguns dels seus membres i el vicepostulador de la causa, Mn. Gerard Soler, es fessin presents a Alacant, amb motiu de la seva inauguració.

Mn. Francisco José Rayos es va mostrar molt content i alhora emocionat de ser a Lleida per tal de conèixer de primera mà les petjades i els records que del jove màrtir conserva la ciutat. Així va visitar, juntament amb tres feligresos de la seva parròquia d'Alacant que l'acompanyaven, la fossa comuna del cementiri on reposen les despulles del beat, l'església de Sant Pere i la capella on és venerat, i la mostra permanent o memorial on és recordat. Abans de tornar a Alacant van tenir una entranyable trobada amb la germana gran

Mn. Francisco José Rayos va donar a besar la relíquia del beat a la seva germana Maria Castelló.

del beat, Teresina Castelló, de 96 anys d'edat.

Ja a la tarda i a la mateixa església de Sant Pere, va presidir l'Eucaristia d'acció de gràcies per la seva beatificació ara fa set anys pel papa Joan Pau II. Van concelebrar Mn. Gerard Soler, vicepostulador; Mn. Martí Sandiumenge, membre de la Comissió, i el franciscà Francesc Gamissans, autor d'una obra de teatre sobre la vida i el testimoni de Francesc Castelló.

El rector de la parròquia del beat va palesar en l'homilia aquesta satisfacció i va transmetre la salutació del bisbe d'Oriola-Alacant, Mons. Rafael Palmero, a la Comissió i als fidels que omplien l'església, entre els quals hi havia Maria Castelló, de 95 anys, germana del màrtir, que va venir a Lleida des de Saragossa, on resideix, acompanyada de diversos familiars.

Mn. Paco Rayos va manifestar amb sentides paraules que havia estat per a ell un do de Déu haver inaugurat la parròquia del beat Francesc i així haver pogut conèixer el testimoni del màrtir, i en va comparar el seu sofriment martirial amb la Passió de Crist: «Rellegint la vida del beat, veiem aquest jove de 22 anys com segueix Jesús; si el deixeble destaca per seguir el mestre, Francesc imita Jesús... Ell és un apòstol.» El celebrant va continuar la seva reflexió dient que Francesc, com Jesús, no va voler baixar de la Creu i davant del tribunal que el va condemnar a mort no va renunciar a la seva condició de catòlic: «El nostre beat ens ensenya a viure com a fills de Déu, a l'estil de Jesucrist.» Estil que per al rector alacantí és el del perdó als enemics.

La celebració va ser solemnitzada per la

Lumen Dei edita un CD dedicat al beat

L'Associació Testimonio, pertanyent a les religioses de Lumen Dei, acaba d'editar un CD de la seva col·lecció Testigos de Cristo. Biografías Selectas, dedicat al beat Francesc Castelló amb el títol *Un laico mártir*.

El CD, enregistrat en llengua castellana i de 44 minuts de durada, narra en llenguatge teatralitzat la vida i testimoni del jove màrtir.

Coral de l'Hospitalitat de Lourdes, que també celebrava la seva Eucaristia mensual, precedida per l'exposició del Santíssim i pel rés del Rosari dirigit pels hospitalaris.

Com és costum, l'Eucaristia va acabar amb la veneració de la relíquia del beat i el cant dels goigs. Molts dels fidels que van acudir a la celebració van aprofitar l'avinentesa per pujar a la primera planta de l'església, on hi ha la Mostra Permanent del beat. Amb motiu d'aquest aniversari, la Comissió ha publicat el butlletí núm. 13 amb diverses notícies relacionades amb el procés de canonització, la crònica de la festa litúrgica del beat i també de la inauguració de la parròquia que li ha dedicat la ciutat d'Alacant.

Jordi Curcó

Ha mort el P. Romuald Díaz, postulador de la causa del beat Francesc

L'endemà de l'aniversari de la beatificació del beat Francesc Castelló, moria a Montserrat el P. Romuald M. Díaz i Carbonell, que va ser el postulador de la causa de beatificació de Francesc Castelló i un dels seus promotors més importants. L'any 1990 en va escriure la biografia amb el títol *Francesc de P. Castelló i Aleu, servent de Déu fins a la mort*, editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i reeditada l'any 2001, amb motiu de la beatificació del jove màrtir. Una afeció ocular li va impedir un treball actiu en els darrers anys, però el va portar a fer-se més present a la comunitat montserratina a través d'un testimoniatge exemplar i joíós, sense deixar ni un dia de treballar per donar a conèixer la vida i el testimoni martirial de Francesc Castelló i promoure'n la devoció.

El vicari general de Tortosa clausura les Jornades Quaresmals

LLEIDA.— El vicari general de la diòcesi de Tortosa i canonge lectoral de la seva catedral, Mn. Josep Lluís Arín Roig, va clausurar el 13 de març a la Casa d'Aragó les Jornades Quaresmals organitzades per la Federació de Cases Regionals de Lleida.

El vicari general de Tortosa va excusar l'absència de l'administrador apostòlic de Lleida i bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, que havia d'haver clausurat aquestes jornades i que no ho va poder fer a causa del greu estat de salut de la seva mare, Elisa Viñals, que finalment moriria la nit de l'endemà.

En la seva entusiasta i alhora intensa reflexió, va centrar el seu missatge en la gràcia de la Creu, «la millor prova de l'amor infinit que Déu ens té i el motiu sempre viu de la nostra fe. En la Creu és Crist qui dóna sabor i sentit a la Creu». Ho va fer, però, amb un detallat recorregut pels passos de la Setmana Santa, evocant-ne els fonaments bíblics.

Per a Mn. Arín hi ha quatre formes d'exercir el do de la

Mn. Josep Lluís Arín va estar acompanyat per Mn. Daniel Turmo.

visió: veure, mirar, admirar i per als cristians una quarta, que és contemplar: «Per la gràcia de la fe i de l'oració, el cristià contempla i es posa dins dels misteris de la nostra fe per viure'ls i donar-hi resposta.»

El vicari general de Tortosa, en la reflexió davant de l'*Ecce Homo*, va dir que caldria tenir menys cultura de l'estètica i més cultura de l'ètica, on el model és també Jesús, que ens estima tal com som. Aquí va recordar una oració del cardenal Carles, dirigida al Crist de Benicarló, poble de Mn. Arín: «*Sé que me quieres como soy, aunque me sueñas mejor que lo que soy.*»

Va finalitzar la seva reflexió davant del Ressuscitat, «fonament de la nostra fe i fet històric mercès a l'experiència històrica dels testimonis. Hi ha veritats que tothom és bo per proclamar-les, però n'hi ha d'altres com la resurrecció del Senyor que solament les poden dir i anunciar amb credibilitat els qui, a més de dir-les, les viuen. Nosaltres tot això ho sabem no per uns predicadors escriptors, sinó per uns testimonis.» (J.C.)

Tortosa

Celebració del dia del Seminari

■ Els seminaristes van explicar la importància de les vocacions a Cabacés, Benicarló i Vinaròs

CABACÉS.— Seguint una llarga tradició a la diòcesi tortosina, els superiors i els seminaristes de Tortosa van organitzar al voltant del dia del Seminari, el 9 de març, una sèrie d'activitats i de trobades a diferents parròquies de la diòcesi. Cabacés, Benicarló i Vinaròs van ser els objectius de la campanya vocacional dels seminaristes els dies 7, 8 i 9 de març.

El primer objectiu dels seminaristes Abdiel, Ruben, Alexander i Carlos-Mario, acompanyats pel rector del Seminari, Mn. Xavier Vilanova, va ser Cabacés, un poble de la Ribera que destaca per la seva profunda pietat i participació nombrosa en les celebracions dominicals. El divendres dia 7 els seminaristes van participar en una reunió d'un grup de formació de laics que porta el rector, Mn. Josep Garcia, als quals van explicar la necessitat de pregar per les vocacions, que són fruit de la misericòrdia de Déu i una necessitat per afrontar la vida des de la fe, l'esperança i la caritat cristianes. Després de la tertúlia, en la qual els seminaristes van explicar la seva vocació i les seves experiències, van retornar cap al Seminari.

Benicarló va ser l'objectiu del dissabte a la tarda. En primer lloc, els seminaristes van participar en la missa vespertina a la parròquia de Sant Bartomeu, que va presidir el rector del Seminari. Allí van donar testimoni de la seva vocació, van demanar pregàries per ells i pel do de les vocacions sacerdotals i van animar els fidels a no tenir por de

Els seminaristes van explicar als infants la missió del sacerdot.

presentar la necessitat d'aquesta vocació per l'Església i de ser generosos si un membre de la seva família és cridat a la vocació sacerdotal o religiosa.

A la mateixa parròquia va tenir lloc l'exercici quotidià del novenari al Santíssim Crist del Mar, patró de Benicarló. Si a la missa ja hi havia molta gent, per al novenari va acabar d'omplir-se de gom a gom l'ampla i gran nau de la parròquia de Sant Bartomeu. Dirigit pel rector, Mn. Carles Garcia Talarn, i per l'adscribit, Mn. Joan Guerola, la predicació va anar aquell dia a càrrec del rector del Seminari, que centrànt-se en la figura del Crist i el que significa per als cristians va recordar la necessitat d'homes que dediquin la seva vida al servei de l'Església i de la humanitat en la vocació sacerdotal.

El diumenge dia 9 va estar centrat en la

ciutat de Vinaròs. En concret a les dues parròquies que té el poble: l'arxiprestal i Santa Magdalena. La participació dels seminaristes va ser en les misses que per a nens fan les dues parròquies. Enmig de l'aldarull que creaven els infants, els seminaristes els van explicar d'una manera senzilla i entenedora la missió del sacerdot i la necessitat d'escollir la veu de Déu.

Al final d'aquest intens cap de setmana de Pastoral Vocacional, Mn. Xavier, Abdiel, Ruben, Alexander i Carlos-Mario es mostraven molt satisfets per moltes coses però destacaven la bona acollida de tots els pobles visitats i especialment la proximitat i la generositat dels sacerdots que els van rebre i obsessionar amb el seu afecte i amistat.

Víctor-Manuel Cardona

Recés de Quaresma

JESÚS-TORTOSA.— És una tradició que el presbiteri de Tortosa es reuneixi al voltant del seu bisbe durant la Quaresma per pregar junts i compartir les realitats més punyents del moment. Aquest any va ser el 10 de març a la casa d'espiritualitat Enric d'Ossó a Jesús.

El bisbe va centrar les seves paraules durant la meditació en la qüestió de les temptacions i va voler insistir especialment en el perill del poder i del fariseisme. Entendre el ministeri sacerdotal com una ocasió per adquirir poder, per voler ser ben vistos, per ganes de figurar i ser una persona escoltada, seguida i acceptada i no centrar-se en Jesús o com el Baptista fer que «Ell creixi i jo disminueixi». El fariseisme va ser interpretat pel bisbe Salinas com aquella ocasió o temptació d'aparentar el que no som i de cercar fora de la nostra missió, carisma i vocació allò per al que no hem estat cridats ni se'ns demana. (V.M.C.)

Assemblea de Càritas diocesana

TORTOSA.— El dissabte 8 de març tenia lloc al Seminari diocesà l'assemblea general de Càritas diocesana de Tortosa. Encapçalats pel bisbe, Mons. Xavier Salinas, van aplegar-s'hi més de vuitanta voluntaris, el consiliari diocesà i set consiliaris locals. El Projecte Home, l'ajuda als immigrants, l'escola de pares, van ser alguns dels temes que es van tractar.

Després de la pregària inicial dirigida pel con-

L'assemblea va tenir lloc al Seminari diocesà de Tortosa.

siliari diocesà, Mn. Joan Alonso, Mons. Xavier Salinas va agrair la presència i el treball de tots els col·laboradors de Càritas que fan possible que el manament del Senyor d'estimar els altres com Ell ens estima es pugui fer realitat d'una manera ordenada i eficaç.

El bisbe Salinas, en les seves paraules, va destacar el bon funcionament i l'autonomia de les Càritas parroquials i la presència d'aquesta mà caritativa de l'Església, d'una manera organitzada i

emprenedora, a Tortosa, Amposta, la Sénia, Xerta, Vinaròs, Benicarló, l'Aldea... Com a notícia important el bisbe va agrair i recordar l'obsequi de les germanes del Convent de la Puríssima, que han donat part del monestir per dedicar-lo a la casa d'acollida per a transeïunts.

Després va venir el moment d'exposar les activitats i els projectes que s'estan realitzant des de Càritas diocesana: el Projecte Home, d'ajuda als drogodependents, l'ajuda als immigrants en àmbit d'institucions i d'ajuda concreta, l'ajuda a les famílies amb l'escola de pares, el Projecte Clara, que es du a terme a diverses parròquies de la diòcesi i que té un notable èxit, etc.

El tema central va ser l'elecció del nou president, responsabilitat que recau directament sobre el bisbe a proposta de l'assemblea general de Càritas diocesana. En aquest cas va ser elegit, per ser presentat al bisbe Salinas, Camilo Castellà, home de gran experiència a Càritas parroquial de Sant Carles de la Ràpita i a Càritas diocesana, de la qual va ser director i bon organitzador durant els anys de consiliari de Mn. Joan Baptista Ochando. En l'assemblea també es va presentar l'opció d'organitzar una convivència a Lourdes per al mes de maig. Acceptada la proposta, ja va haver-hi voluntaris que s'hi van apuntar.

Amb ànim i goig es va acabar l'assemblea compartint tots plegats l'àpat al Seminari. (V.M.C.)

Nou Consell de Presbiteri

TORTOSA.— El dimecres 12 de març es constituïa el nou Consell de Presbiteri de la diòcesi de Tortosa. Format pels membres elegits pel presbiteri, pels arxiprestos i pels membres nats, van assumir la missió d'aconsellar el bisbe en el trienni 2008-2011.

Els sacerdots de Tortosa van elegir democràticament com a representants seus al Consell de Presbiteri José Antonio Omedes per l'arxiprestat de la Ribera d'Ebre, Emili Vives per l'arxiprestat de la Terra Alta, Toni Borràs pel del Montsià, Tomàs Mor pel del Baix Ebre, Miquel Garcia pel Delta, Joan Guerola per Vinaròs, Manel Querol en representació dels emèrits, i per l'arxiprestat de Morella-Baix Maestrat el bisbe ha designat Rafael Castillo perquè el que havien elegit els sacerdots ha estat nomenat arxiprest.

Per decisió episcopal de fa uns anys els arxiprestos també formen part del Consell de Presbiteri. Per a aquest trienni han estat nomenats arxiprestos: Miquel Gasulla, Jordi Centelles, Ramon Font, José Insa, Ricardo Fígols, Ferran Aspa i Emili Vinaixa.

Formen part del Consell de Presbiteri com a membres nats: Josep-Lluís Arín, vicari general; Isaías Riba, provicari general; Jordi Bertomeu, vicari judicial; José-Maria Membrado, vicari episcopal d'Economia; Paco Garcia, secretari general; Josep-Maria Tomàs, degà del Capítol Catedral, i Xavier Vilanova, rector del Seminari Diocesà.

El primer que es va fer van ser les eleccions per elegir el secretari del Consell i després es va votar per a configurar la comissió permanent del mateix. Va ser elegit com a secretari del Consell de Presbiteri Xavier Vilanova, rector del Seminari. Els membres de la permanent són: Josep-Lluís Arín, Xavier Vilanova, Ramon Font i Emili Vinaixa.

Una vegada van estar configurats tots els organismes que fan funcionar el Consell i designades les persones per als càrrecs es va passar a les informacions que havien preparat el rector del Seminari i el vicari Judicial.

Per acabar el bisbe va parlar dels decrets que ja ha signat constituint dos noves unitats pastorals per desenvolupar més coordinadament i sobretot comunionalment la pastoral. En concret una de les noves unitats pastorals afecta Camarles, Deltebre i Sant Jaume i l'altra Santa Bàrbara, la Galera, Ulldecona i la Sénia. (V.M.C.)

Urgell

Missa exequial per la mare de Mons. Vives

■ Unes 600 persones van expressar el seu condol al bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra

LA SEU D'URGELL.— El Diumenge de Rams va morir a Barcelona als 90 anys Cornèlia Sicília Ibáñez, la mare del bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra. La cerimònia religiosa, que va tenir lloc a la capella del Tanatori de les Corts, a Barcelona, va ser un sentit i emotiu comiat a la mare de Mons. Vives, i a la qual van assistir unes 600 persones per expressar el seu condol al bisbe d'Urgell.

Entre els assistents hi havia el síndic general d'Andorra, Joan Gabriel; el cap del Govern d'Andorra, Albert Pintat; el vicepresident de la Generalitat de Catalunya, Josep-Lluís Carod-Rovira; el president del Consell Superior de la Justícia, Lluís Montanya; els representants del copríncep episcopal, Mn. Nemesi Marquès, i del copríncep francès, Pascal Escande; els presidents del grup polític liberal, Conxita Marsol, socialdemòcrata, Jaume Bartumeu, i CDA+Segle 21, Enric Tarrado; representants dels comuns de les set parròquies; l'alcalde accidental de la Seu d'Urgell, Albert Batalla, i personalitats de les institucions polítiques espanyoles, entre les quals el vicepresident segon del Congrés dels Diputats, Joan Vilajoana, i el director general d'Arquitectura i Paisatge de la Generalitat de

La missa exequial va tenir lloc al Tanatori de les Corts de Barcelona.

Catalunya, Joan Ganyet.

També hi va assistir l'arquebisbe metropolità de Tarragona i Primat, Mons. Jaume Pujol Balcells, així com una àmplia representació de les congregacions religioses d'arreu del Bisbat d'Urgell, i de preveres tant dels arxiprestats urgellencs com de Barcelona, molts dels quals havien sigut companys de Mons. Vives en algun moment del seu exercici pastoral.

El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra va agrair expressament la presència de tots aquells que el van voler

acompanyar en el darrer comiat a la seva mare, i especialment aquells que van haver de fer un desplaçament més llarg per poder ser-hi en un moment tan emotiu. En l'homilia, Mons. Vives va destacar el coratge i la tenacitat de la seva mare per superar una vida plena de dificultats.

Mons. Vives va evocar com, malgrat totes les dificultats, Cornèlia Sicília Ibáñez va ensenyar als seus fills i a les persones del seu entorn a estimar-se i a viure en la fe, i com fins i tot en els temps de més escassetat va mantenir oberta a tothom la

porta de casa seva, la qual cosa va determinar també que la seva família hagi mostrat sempre un tarannà obert. La qualitat humana de Cornèlia Sicília Ibáñez va transmetre als seus fills la convicció que Déu és l'autèntic consol; una convicció que es fa especialment transcendent precisament per Setmana Santa, quan cal preparar-se per renéixer a una vida nova, «perquè Déu ens ensenya a viure i morir en l'esperança», tal com va recordar Mons. Vives. El bisbe d'Urgell va voler acabar l'homilia tot recordant els darrers versos del *Cant espiritual* de Joan Maragall,

un dels poetes més apreciats per la seva mare: «...I quan vinga aquella hora de temença / en què s'acluquin aquests ulls humans, / obriu-me'n, Senyor, uns altres de més grans / per contemplar la vostra faç immensa. / Sia'm la mort una major naixença!» L'endemà es va celebrar una missa funeral per l'ànima de Cornèlia Sicília Ibáñez a l'església catedral de Santa Maria d'Urgell, presidida per Mons. Joan Enric Vives i Sicília.

M. C. Orduña i Miquel Vigo

«Existeix una represa de l'anticlericalisme», afirma l'arquebisbe Joan Martí

BARCELONA.— Durant una conferència impartida a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona, l'arquebisbe Joan Martí Alanis va afirmar que «existeix una represa de l'anticlericalisme i, fins i tot, de l'anticristianisme, que intenta silenciar l'Església quan, d'acord amb la seva missió de formar els cristians en els principis de l'Evangeli i d'acord amb el dret que en una autèntica democràcia té d'expressar lliurement el seu pensament, els pastors, els bisbes i el mateix

Papa exerceixen el seu magisteri en matèria de fe i de moral».

En una conferència titulada *Els bisbes s'introdueixen en la vida política?*, el bisbe emèrit d'Urgell va posar exemples concrets de casos en què la veu de l'Església ha estat criticada o volgut emmudida. Segons l'arquebisbe, la veu de la Santa Seu és una veu incòmoda en les conferències internacionals organitzades per les Nacions Unides perquè es pronuncia a favor de la vida i en contra de

l'avortament. «També els molesta que tinguin ambaixades obertes en 180 països, que són gairebé la totalitat dels del món.»

L'arquebisbe també va dir que a França es viu un anticristianisme radical i va parlar de la polèmica que va haver-hi a l'Estat espanyol arran de les orientacions que va publicar la Conferència Episcopal Espanyola per a les eleccions del 9 de març. Si bé Mons. Martí Alanis va reconèixer que «els mateixos bisbes van contribuir a l'aldarull amb una reacció inadequada quan parlen de les negociacions del Govern amb ETA», tampoc no es va estar de dir que la polèmica posterior, a base d'insults i d'amenaçes, havia estat desproporcionada. És normal que hi hagi discrepàncies, va afegir, però la nota dels bisbes no s'hauria de rebre de forma irada ni dient que «es posin en la seva feina». Citant el Concili Vaticà II, en la constitu-

ció *Gaudium et spes*, es demana «que sigui reconegut el dret de l'Església a predicar la fe a tot arreu i sempre amb llibertat autèntica, a ensenyar la seva doctrina sobre la societat, a complir sense posar-hi traves la seva missió enmig dels homes, i a donar un judici moral fins en aquelles matèries que pertanyen a l'ordre polític».

Mons. Martí Alanis va dir que l'anàlisi de les formes d'anticlericalisme, especialment a Europa, no és fàcil, són moltes i complexes. «L'intent no és nou —va afegir l'arquebisbe—, per bé que s'ha intensificat al nostre temps, per la seva freqüència i la seva virulència, i ha esdevingut bandera del laïcisme més dur. L'Església no és vista en la seva voluntat evangelitzadora, sinó com si s'esforcés per estendre el seu poder i la seva ingerència en un Estat que ha de ser laic.» (C.C.)

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans **persones** grans

Molt agraïts per la vostra estimació i ajuda

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

Catalunya

«Hem descobert que el nostre estil de vida no és exclusiu per a religiosos»

■ Agustí Borrell, nou superior provincial dels Carmelites

Agustí Borrell (Caldes de Malavella, 1959), professor de la Facultat de Teologia i secretari de l'Associació Bíblica Catalunya, és el nou superior provincial dels Carmelites de Catalunya i les Balears. Col·laborador de Ràdio Estel, el P. Agustí Borrell va ser entrevistat recentment per Ignasi Miranda en l'espai *Finestra oberta*. Dins de la seva tasca reconeguda com a biblista, cal destacar la seva col·laboració en l'elaboració de la Bíblia Catalana Interconfessional.

—Com valora el seu nomenament com a superior provincial?

—És una reponsabilitat nova que haig d'assumir perquè així ho van voler els carmelites que formem la província de Catalunya i les Balears. Certament que per a mi és un canvi, ja que fins ara m'he dedicat fonamentalment a l'estudi, la traducció i l'edició de la Bíblia, al món acadèmic, tant a la Facultat de Teologia com als Instituts Superiors de Ciències Religioses, i també a l'activitat pastoral a Barcelona i a Badalona, on tenim una comunitat molt viva i dinàmica. Amb aquest nomenament, ara em correspon fer-me responsable d'alguna manera de la bona marxa de totes les comunitats que tenim a Catalunya i les Balears. En aquest moment, per tant, estic prenent el pols i veient quina és la situació actual, com estan les comunitats, els religiosos, i al mateix temps preparant el capítol, que serà el moment d'avaluar i de programar el futur immediat.

—La celebració del capítol provincial l'ajudarà també a posar-se al dia en la seva nova responsabilitat?

—El capítol provincial és la reunió d'uns delegats, en representació de tota la província, que fan una avaluació del treball que s'ha fet en els darrers tres anys, de l'estat actual de les cases, de les comunitats i dels diversos projectes, i que decideixen quins han de ser els objectius prioritaris d'actuació en els propers tres anys. També és el moment d'escollir les persones que formaran part del consell provincial, format per quatre persones que ajuden i assessoren el provincial.

—En què consisteix concretament la

funció del superior provincial?

—La feina del provincial consisteix a animar la vida de les comunitats, preocupar-se per cadascuna de les persones que formen les comunitats, buscar mitjans perquè es visqui realment el nostre carisma i el nostre estil de vida. Nosaltres venim de santa Teresa de Jesús, que amb la seva experiència personal va donar lloc a aquest estil de vida en l'Església que moltes persones al llarg de la història han seguit i que nosaltres creiem que continua sent plenament vàlid, ara bé, actualitzat al moment present. Aquesta és justament la responsabilitat que tenim avui dia.

—Quantes comunitats hi ha actualment a Catalunya i les Balears?

—Nosaltres som una província relativament petita. Som uns 30 religiosos i tenim en aquest moment set comunitats força repartides en la geografia de Catalunya i les Balears. Com que com en la majoria d'ordes i congregacions hem viscut una disminució de vocacions, això ens obliga a fer equilibris per tal de mantenir aquesta presència arreu del territori. En canvi, una qüestió molt important en aquest moment és la col·laboració cada vegada més gran amb els laics que hi ha a l'entorn de les comunitats religioses. En la pràctica, per tant, és molt més gran el treball que fan els laics que el que fem els mateixos religiosos. Estem avançant molt en una col·laboració tant pràctica com també d'espiritualitat i d'estil de vida. Hem descobert que no és un estil de vida exclusiu per a religiosos sinó que, en les seves circumstàncies concretes, és ben vàlid i enriquidor també per als laics. Tots ens considerem d'alguna manera carmelites i tots mirem

de viure el mateix esperit de l'evangeli a través de l'experiència de santa Teresa de Jesús i de sant Joan de la Creu adaptada al moment actual i tots mirem de col·laborar en totes les activitats que duem a terme.

—Com va créixer en vostè l'anhel de ser carmelita descalç?

—És un fet una mica sorprenent vist des del punt de vista actual. Jo era un nen i a Caldes de Malavella vaig conèixer uns carmelites descalços que em van proposar d'entrar al Seminari de Tarragona. Vaig sentir que valia la pena i a partir d'aquí vaig seguir tot un procés que finalment em va portar a sentir que realment era el camí on jo podia trobar la resposta a les meves inquietuds, on podia oferir un servei a la gent i on trobava la dimensió de profunditat per viure la fe d'una manera molt personal. Vaig trobar un Déu molt proper, un Déu que no és una imatge abstracta sinó algú amb qui pots tenir una relació directa i personal, cosa que dóna sentit a la vida. La professió solemne la vaig fer amb 24 anys, quan vaig veure que aquell era per sempre el meu camí.

—Déu n'hi do, la seva perseverança,

un valor que avui dia sembla que no està gaire de moda.

—En el moment present no és una qüestió fàcil. En molts àmbits de la vida veiem persones que no mantenen una constància, però és que en un món canviant com el nostre no resulta fàcil mantenir-la. Precisament un dels valors que hem de mantenir i aportar és el fet de saber qui som i saber que, per moltes crisis, molts dubtes i moltes vacil·lacions que pugui haver-hi, val la pena mantenir una direcció, un camí i una fermesa en allò que considerem important. En el meu cas, en un estil de vida que jo he triat, he assumit i que, sempre adaptant-lo a les circumstàncies de cada moment, continuo pensant que és plenament vàlid i que dóna sentit a la meua vida.

—L'estudi bíblic sempre ha estat una constant en la seva formació?

—Bàsicament va ser en començar els estudis teològics quan vaig descobrir la importància que tenia la Paraula de Déu en la teologia i en la fe cristiana. També vaig veure que personalment m'atreia el coneixement de la Bíblia i, per tant, de seguida vaig demanar als meus superiors la possibilitat d'anar a estudiar a Roma i a Jerusalem per finalment poder obtenir la llicència i el doctorat en Sagrada Escripura a l'Institut Bíblic, cosa que després m'ha possibilitat aquest treball tan engrescador i interessant en el món de la traducció bíblica, de les xerrades, dels comentaris, dels cursos i de les classes a la Facultat de Teologia i als altres centres teològics.

—Segur que l'ecumenisme, a través de l'estudi de la Bíblia, ha estat molt present en la vida d'Agustí Borrell...

—Sí, sobretot la vinculació amb l'Associació Bíblica, primer com a simpatitzant, després com a participant i finalment com a secretari, m'ha permès el contacte directe i el treball conjunt amb cristians d'altres confessions, cosa que ha suposat un gran enriquiment des de molts punts de vista, també personalment. Espero poder continuar avançant en aquest camí. (C.C.)

Vers el diaconat permanent des de la distància

BARCELONA.— El dissabte 26 de gener passat es va celebrar una Eucaristia a Heiligkreuztal (diòcesi de Rottenburg-Stuttgart, Alemanya) que té una certa tradició per aquestes dates. Els candidats al diaconat permanent d'aquesta diòcesi que ja porten un any de formació reben l'admissió i els candidats que reben l'ordenació per Pasqua reben els ministeris del lectorat i de l'acolitat de mans del bisbe.

Enguany el primer grup el formaven onze candidats i el segon sis candidats. La celebració, que va ser presidida pel bisbe auxiliar de la diòcesi el Dr. Johannes Kreidler, en representació del bisbe Gebhard Fürst, va tenir dues particularitats. D'una banda aquest any se celebra a Alemanya el quarantè aniversari de les prime-

Els onze candidats van rebre l'admissió (Édison és el quart per l'esquerra).

res ordenacions de diaques permanents en aquest país, la qual cosa representa per a l'Església alemanya en general i per a la diòcesi de Rottenburg-Stuttgart en particular una fita important. Tot i que la realitat del diaconat permanent a les diòcesis

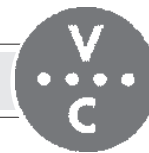
alemanyes no és uniforme, la diòcesi de Rottenburg-Stuttgart no només té una consolidada tradició al respecte sinó que a més acull al seu interior la seu del Centre Internacional del Diaconat.

D'altra banda cal esmentar la presència d'un barceloní entre els onze candidats que van rebre l'admissió.

Es tracta d'Édison Fañanás Lanau, casat i pare de tres fills petits, que des de l'any 1999 viu a Tübingen i treballa de

professor d'institut. Donat que la família té previst tornar a Barcelona per instal·lar-se definitivament un cop acabi la formació Edison, tant Mn. Josep Serra i Colomer, delegat per al Diaconat permanent a l'arxidiòcesi de Barcelona, com el seu homòleg a la diòcesi de Rottenburg-Stuttgart, el diaca permanent Godehard König, porten un seguiment acurat i coordinat del candidat. El cardenal-arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, que ja va autoritzar que Edison Fañanás fes la formació a Alemanya, va autoritzar també que el candidat barceloní rebés l'admissió a Alemanya. La cerimònia, senzilla però emotiva, va ser un signe ben visible de la catolicitat de l'Església. (Maria Hernández Clua)

Vida Creixent

El consiliari diu...

Com celebrar la Pasqua de la Resurrecció

A vui en aquest article voldria parlar de la Vida, car la Pasqua ens porta la Vida que Jesús ens ha donat morint i ressuscitant.

Quina impressió hom té quan se sent morir? Primer de tot que tot s'acaba. En segon lloc una entrega i confiança vers el Senyor que et crida. Et poses a les seves mans bondadoses i creus en allò que has predicat tantes vegades: «Que el Senyor estima i perdona.»

Viure la Vida de Jesús consisteix en el fet que no s'acaba res, sinó que tot continua en la grandesa sense perdre mai la fe esperçada en una Vida en l'esperança de Salvació, que t'ha donat el mateix Jesús morint i ressuscitant. Per tant, Jesús no ha vingut a judicar i a condemnar, sinó a salvar i a donar la Vida. Tota la Quaresma ens ha ajudat a preparar aquesta Vida.

Fixeu-vos en les lectures que hem meditat aquests diumenges quaresmals: a) el venciment de les temptacions amb l'ajut de Déu i de la pregària, b) pujada de la muntanya del Tabor amb l'aparició de Moisès i Elies, c) la conversió de la samaritana (l'aigua i la set), d) el cec de naixement i la seva defensa de Jesús (la

vista, veure-hi clar), e) la mort i la resurrecció de Llätzer (la vida).

Totes aquestes lectures ens fan desembocar a la Vida i se'ns demana que donem un testimoni ben viscut del misteri pasqual de Crist, misteri de mort i de Vida, viscut en les pròpies febleses sense perdre mai la fe esperçada en una Vida per sempre.

Aquesta Quaresma hem llegit unes lectures molt adequades per descobrir la Pasqua. Per això aquesta Pasqua hauríem d'esforçar-nos a vèncer les pròpies temptacions, mirant com Jesús les venç en el desert. Hauríem de fer l'esforç de contemplar Jesús, com els apòstols escollits el contemplen al Tabor i baixen enfortits de la muntanya.

La samaritana va a buscar aigua al pou, on troba Jesús, que li demana aigua, però és Jesús que li dona de beure i ella converteix tot el poble. Hem d'esforçar-nos a donar aquesta aigua de la Vida a tots els nostres germans que trobem pel camí.

El cec que recobra la vista, sense conèixer encara el Senyor, el defensa i es posa a favor seu. Quan el

Senyor s'hi presenta i el descobreix, s'hi entrega i el segueix. Nosaltres, com el cec, hauríem de fer-lo veure en la nostra societat i en el nostre entorn, cada vegada més cec i més lluny del seguiment de Jesús.

I a Llätzer, que és a la sepultura, el Senyor que plora el ressuscita donant-li la vida. Ens diu que el camí nostre és de Vida. Tot preparant-nos per a la Pasqua, el Senyor ja ens fa viure la realitat que passarà durant la Setmana Santa.

Arribem a la Pasqua, que l'hem preparada en la Quaresma, que ens ha portat a la Vida. Tant de bo que aquesta Pasqua ens doni de veritat aquesta Vida espiritual, que ens faci germans els uns dels altres i que sapiguem portar i viure l'Amor de l'entrega del Senyor. Ens ha donat la Vida, perquè nosaltres la sapiguem donar cada dia i ens porti a celebrar la Pasqua amb aquesta entrega i donació.

Jaume Serrano i Vidal

Consiliari diocesà de Barcelona i interdiocesà de Catalunya, Andorra i Balears

Reunió interdiocesana

El dia 15 del mes de gener passat va tenir lloc la 57a reunió del consell interdiocesà. Com ja sabeu, aquesta reunió és una posada en comú de les activitats fetes i dels projectes que Vida Creixent té a les diòcesis de Catalunya. Se'n fan tres durant l'any. És una reunió necessària per a una bona coordinació i comunicació entre tots els grups del Moviment.

En aquesta reunió hi van participar els coordinadors de Lleida, Tortosa, Solsona, Tarragona, la Seu d'Urgell i Andorra, Manresa, Girona, Barcelona i Mallorca.

Aquesta va estar representada pel seu consiliari, Mn. Oliver, ja que Pere Garau, el coordinador, havia mort pocs dies abans (ACS). També hi van ser presents alguns dels consilairis i altres membres de les coordinadores.

A cada reunió es llegeix un tema de reflexió, un tema de fons. Aquesta vegada va ser Mallorca qui el va preparar i va ser sobre *L'amistat*, un dels punts bàsics del nostre Moviment. La pròxima reunió es farà el mes d'abril.

M.F.

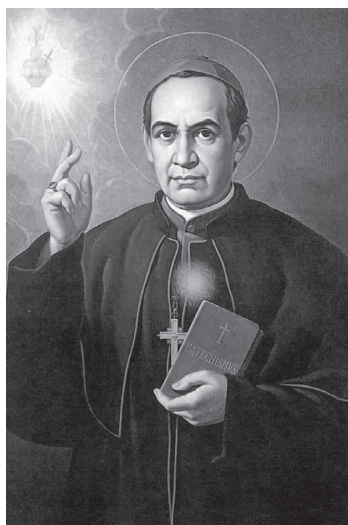

Bisbat de Vic

Sant Antoni M. Claret i la ciutat de Manresa

Aprofitant enguany la celebració del segon centenari del seu naixement i coincidint amb el tema VI del llibret que reflexionem aquest curs els grups de Vida Creixent, *Església, comunitat missionera*, ens ha semblat oportú intentar retre un senzill però sincer homenatge de recordança i devoció a la vida d'aquell sant tan missioner i tan nostre, a través del setmanari *Catalunya Cristiana*, en la nostra tandà d'aportacions anuals, testimoni de les nostres activitats apostòliques i d'espiritualitat. Ens servim per a l'ocasió dels apunts extrets d'una monografia dels sant, escrita per l'arxiver i cronista oficial de la nostra ciutat, Mn. Josep M. Gasol, en la celebració del primer centenari del seu traspàs.

El fundador de la congregació de Missioners Claretians va néixer a la vila de Sallent, comarca del Bages, cosa que l'havia de relacionar amb la ciutat de Manresa, on residien els seus padrins de Baptisme, els quals determinarien el nom de l'infant

que presentaven a les fonts baptismals, dos dies després del seu naixement.

Ara ens caldria anar ressenyant les principals etapes de la seva densa preocupació missionera, però el reduït espai concedit a aquest afer ens obliga a sintetitzar-ho a la mínima expressió dels postulats del nostre moviment de Vida Creixent, amb l'estímul de fer realitat el desig del pare Claret quan deia: «Enamoreu-vos del

Crist i fareu coses encara més grans.»

Ens volem referir a l'època del nomenament de l'arquebisbe Claret (en aquell temps desplaçat a Santiago de Cuba) com a confessor reial de la reina Isabel II, que l'obligava a traslladar-se a Madrid, i això inaugurava una nova etapa del seu apostolat claretian, durant la qual el contacte del sant missioner amb la ciutat de Manresa va ser també ben palès. Amb motiu del viatge que la reina va fer per terres catalanes els mesos de setembre i octubre de l'any 1860, el sant arquebisbe, que l'acompanyava, va

poder visitar Manresa. La visita reial va tenir lloc el dia 5 d'octubre. La reina venia de Montserrat i anava cap a Lleida, acompanyada del seu espòs, Francesc d'Assís, els seus fills Alfons i Isabel, i el confessor de la reina. Va arribar-hi amb el tren del Nord, inaugurat l'any abans. Van visitar els reials personatges la Seu i la Santa Cova, acompanyats dels bisbes de Vic i Barcelona, els doctors Castanyer i Palau respectivament, amics personals de Mons. Claret. I fou especialment detinguda la visita a la cripta dels Cossos Sants, de la Seu, i a la Cova de Sant Ignasi.

A les acaballes de la vida terrena, sant Antoni M. Claret va haver de menjar el pa de l'exili a França i a la ciutat eterna (anys 1868-1870). La presència manresana a l'hora del traspàs de sant Antoni M. Claret a l'eterna benaurança la representava el fill predilecte, el P. Jaume Clotet. La mort del sant missioner va esdevenir el 24 d'octubre del 1870 a l'abadia cistercenca de Font Freda, a prop de Narbona, exiliat i fugitiu dels seus perseguidors.

Un sant vinculat a Manresa per raons múltiples i variades que no consten en aquesta manifestació per força havia de ser venerat pels manresans. La confraria que incorporava tots els membres del ram fabril i tèxtil de la ciutat, la Confraria del

Pare Claret, va celebrant cultes esplèndids a llaor del sant i realitzant obra religiosa, social i artística, justament memorables. Però l'expressió pública de la devoció manresana a sant Antoni M. Claret es reflecteix a l'altar que li va ser dedicat a la Seu. L'altar, el retaule i llurs imatges van ser solemnement inaugurats per la festa patronal, el 23 d'octubre, de l'any 1947. La imatge en alabastre del pare Claret és obra de l'escultor Josep M. Camps i Arnau, d'ascendència manresana. Els plafons del retaule van ser pintats per l'artista manresà Josep M. Mestres i Cabanes, i el projectista del conjunt va ser l'arquitecte Alexandre Soler i March, igualment compatriot. És sens dubte el monument de més importància material i artística que havia estat dedicat al culte del pare Claret a la capital comarcal del seu naixement, Manresa.

Josep Lobaco

Agenda

ABRIL

Dijous 3: Reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra 6, 3a. Aula 1. Tema VIII: *Comunitat, assaig del Regne.*

Dijous 10: Reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra 6, 3a. Aula 6. Tema VIII: *Comunitat, ensayo del Reino.*

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Recuperar la dignitat de les dones privades de llibertat

■ La Fundació ARED evita la regressió de grau penitenciari en més d'un 95% dels casos

La Fundació ARED va néixer l'any 1994 al Centre Penitenciari de Wad-Ras (Barcelona) gràcies a la tenacitat i la il·lusió de cinc dones privades de llibertat, una voluntària i una monitro de confecció, avui presidenta d'ARED. Junes van crear un taller de confecció per aconseguir una alternativa professional que els perme-

tés una reinserció digna en la societat. ARED treballa per aconseguir l'accés a la plena ciutadania de persones en risc d'exclusió social fomentant la seva autonomia, mitjançant processos de formació i d'acompanyament integral. Atenen majoritàriament dones procedents de centres penitenciaris i serveis socials.

Ja fa 14 anys que la Fundació ARED viu i veu que la inserció social i laboral per a les dones privades de llibertat és possible. Al llarg d'aquests anys han atès més de 650 dones, majoritàriament mares amb grans responsabilitats familiars. En aquest sentit, tota la Fundació se sent molt contenta de la tasca que es realitza. Tanmateix, «ens preocupa que cada vegada més dones truquen a la nostra entitat per demanar formació i, sobretot, per demanar oportunitats laborals», observa Teresa Rodríguez, presidenta d'ARED. «Les diferents polítiques que dissenyen i executen les administracions públiques en àmbit estatal, autonòmic, local o municipal són del tot insuficients per treballar amb el conjunt de persones en situació penitenciària», opina la presidenta. És per això que s'està potenciant la sensibilització de la societat per aconseguir sumar esforços a la complicada tasca d'integrar dones processades i, amb l'ajut i l'esforç de persones sensibles, poder oferir oportunitats a aquelles persones que no les han tingut. «El treball en xarxa sens dubte és clau en la nostra tasca diària tant organitzativament com pel que fa a l'atenció social a les dones de la Fundació ARED», explica Teresa Rodríguez.

El objectius bàsics que planteja la Fundació perquè les dones es puguin reinserir amb la màxima normalitat són: millorar les condicions de vida (hàbits, condicions de salut, i d'habitatge, econòmic, etc.), oferir alternatives escolars i professionals (formació bàsica, hàbits laborals, formació ocupacional, inserció laboral en empreses) i contribuir a la seva integració social (aconseguir l'autonomia personal, professional i econòmica). Teresa Rodríguez insisteix, a més, en la importància que la societat pugui percebre qui-

El taller tèxtil que va néixer a Wad-Ras ha crescut i ara és pràcticament una petita factoria.

na és la realitat social que envolta el món penitenciari: «De forma paral·lela, trebalem de valent per aconseguir la visibilitat de la realitat social que ens envolta mitjançant eines de sensibilització i participació solidària de l'entorn.» I és que, sens dubte, l'àmbit penitenciari resta encara molt desconegut i incompès per molta gent que se'l mira amb desconfiança.

Per a ARED no hi ha casos perduts

ARED fa, a més, l'aposta valenta d'op- tar conscientment per les persones més vulnerables, convençuts que no hi ha cap persona irrecuperable, per greu que sigui la seva situació, si se li ofereix una ajuda

apropiada. «La "rendibilitat" humana de la nostra inversió en les persones és més important que la rendibilitat econòmica. A la Fundació ARED no hi ha casos perduts», afirma la presidenta d'ARED. La Fundació per a la reinserció de dones es caracteritza també per la visió flexible de la seva tasca, ja que «no són les persones les que han d'encaixar en el nostre projecte, sinó els nostres projectes els que han de ser capaços de donar respostes a les necessitats canviants de les persones que atensem». Aquests valors de solidaritat i de flexibilitat, juntament amb el compromís o l'autocrítica han donat uns resultats molts positius. «Pot semblar utòpic», reconeix Maria Teresa, «però les nostres satisfaccions i èxits més grans són

els somriures de les noies quan aconseguixen una feina, quan recuperen la seva família i quan ens diuen que ho han aconseguit». Els èxits no són només de l'entitat sinó, sobretot, d'elles mateixes; ARED els ofereix la formació necessària i el suport humà que necessiten per superar les seves fragilitats. A partir d'aquesta empenta el mèrit és d'aquestes dones valentes que diàriament s'esforcen per sortir endavant i, afortunadament, ho aconsegueixen. «Evidentment aquests èxits humans es complementen amb una anàlisi en el qual veiem que l'itinerari d'inserció és molt llarg (entre sis mesos i tres anys)», matisa Maria Teresa, «però que, quan finalitza, més del 60% aconseguixen una feina estable i una digna integració social».

Per al futur, ARED apunta alt, amb «molts objectius i molt ambiciosos socialment parlant». La presidenta de la Fundació esmenta aleshores Nelson Mandela: «La pobresa no és natural. És una cosa creada per l'home i que, per tant, pot ésser eradicada per accions humanes.» Aquest és el repte d'ARED: aconseguir eradicar la pobresa, aconseguir oferir oportunitats a les dones que atenen perquè puguin ser protagonistes del seu propi futur i el dels seus fills i filles.

«La dedicació dels voluntaris pot ser clau en procés; la teva dedicació pot ser clau, també, en molts processos d'acompanyament i formació bàsica», explica Maria Teresa animant totes aquelles persones que vulguin conèixer ARED.

Mónica García

FUNDACIÓ ARED
C/ ZAMORA, 103-105, BAIXOS
08018 BARCELONA
TEL. 933 513 865
FAX 934 851 507
www.fundacioared.org
ared@fundacioared.org

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

És necessària la participació dels infants en la vida pública?

■ Jordi Cots aposta per la importància de la «cultura de la infància» en una ponència

BARCELONA.— El 3 de març va tenir lloc a la seu de Cristianisme i Justícia la conferència *El dret de participació dels infants: una assignatura pendent*, a càrrec de Jordi Cots, membre de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau. La xerrada formava part del cicle «Els dilluns dels drets humans», que organitza periòdicament Justícia i Pau. La tesi que va defensar Cots és que la participació dels infants és necessària i possible; altrament, la societat es perdria una gran riquesa.

Jordi Cots és doctor en Dret per la Universitat de Barcelona. Ha dirigit, entre altres centres, l'Escola Thau i l'escola dels Jesuïtes del carrer Casp. Ha estat membre del Consell Assessor de la Conselleria d'Ensenyament i del Consell Assessor i Coordinador de Protecció de Menors de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Actualment és secretari de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau, secció catalana de l'Oficina Internacional Catòlica de l'Infant.

La història de la infància, la necessitat de trencar tòpics, la importància de la cultura de la infància i la participació infantil a la pràctica van ser uns quants dels temes que Jordi Cots va tractar en la seva xerrada. Tots, però, estaven encaminats a exposar per què aquesta participació infantil és un gran bé per a tots i una necessitat. Va destacar, durant el repàs a la història de la infància, el fet tan transcendental que durant els anys setanta es comencessin a reconèixer les competències de l'infant, «és a dir, que l'infant és capaç de comprendre una situació que l'afecta, que ho sap expressar raonablement i que

Mònica García

Jordi Cots durant la seva intervenció.

pot prendre decisions d'acord amb la seva maduresa personal».

La gran conquesta del segle XX va arribar amb els treballs de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, que es van aprovar el 1989. La novetat de la Convenció va ser que contenia tant els drets civils com els socials dels infants «per demostrar que tots dos són necessaris; a més, es va reconèixer la personalitat plena de l'infant i es va canviar el terme «autoritat paterna» per «responsabilitat paterna», va assenyalar el conferenciant. Es va arribar així al reconeixement dels drets de participació dels nens i nenes. «La pràctica, però, encara estava lluny de realitzar-se», va observar Jordi Cots, «massa tòpics persistien».

Trencar tòpics

Tot i l'aprovació de la Convenció, l'adquisició d'una veritable cultura de la infància quedava impedita per nombro-

sos tòpics. Així, el secretari de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau va negar el tòpic de la «vulnerabilitat de l'infant» atribuïda a la falta de maduresa física i mental, i va explicar que «la vulnerabilitat de l'infant radica en què la satisfacció dels seus drets depèn d'uns altres, uns altres que de vegades no saben fer-ho, no poden o no volen».

Enfront d'aquest i d'altres tòpics contradictoris entre ells, com ara «la innocència dels infants o que els infants són dolents per naturalesa», Cots va esmentar una curiositat: «Hi ha molta gent que, malgrat aquests tòpics tan assumits, enyoren la seva infantesa. Això és un signe d'immaduresa perquè no hem de tornar a la infantesa, sinó guardar-la dins nostre, transformada.» Per tant, aquests tòpics no ens deixen conèixer l'infant real i provoquen unes determinades actituds que ens impedeixen relacionar-nos-hi amb naturalitat.

«Als adults ens és més fàcil protegir

que escoltar», va afirmar Jordi Cots. «Al llarg de la història la protecció ha implicat un descens de la participació; semblaria fins i tot que *participació* i *protecció* siguin extrems oposats», va llegir Cots en citar una recent tesi doctoral. «Escoltar els infants no vol dir fer-se el simpàtic, simular l'escolta per després no posar en pràctica res del que es parla...», va alertar el ponent. I va aclarir que «escoltar és voler entendre sense prejudicis; és posar-se en el lloc de l'infant, encara que no compartim el que diu». De la mateixa manera, Cots va explicar que participar és el «dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afecten, tenint-los en compte segons l'edat i maduresa».

Experiències vàlides

A Catalunya es comencen a tenir experiències vàlides sobre la participació pràctica dels infants que, a més, han servit com a fonament per a tesis doctorals que estableixen el marc teòric de la participació dels infants. A l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, dirigit per un adult format i amb vocació, fa anys que funciona, es reuneix periòdicament i és ben acceptat. També s'han observat experiències de participació dels Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE), de la direcció General d'Atenció a la Infància i d'una escola primària i d'ESO.

«Aquestes experiències avalen la idea inicial que la participació dels infants és necessària i possible», va concloure Jordi Cots. «La societat, a més de reconèixer-los drets, també té necessitat dels infants i ens cal aprendre a veure el món des del seu punt vista, però no tan sols aquest, sense demagògia, sinó més aviat com una descoberta, com un nou horitzó», va dir.

Mònica García

Campanya d'apadrinament dels tubs del futur orgue de Montserrat

MONTSERRAT.— L'abadia de Montserrat i Caixa Penedès inicien una campanya per apadrinar els 4.242 tubs de què constarà el nou orgue de la basílica de Santa Maria de Montserrat, que està construint el mestre orguener Albert Blancafort, de l'empresa Blancafort, Orgueners de Montserrat, i que serà una realitat el desembre del 2009.

Amb l'apadrinament de tubs es vol fer participació d'aquest projecte tota persona o entitat que s'hi vulgui sumar. Per aquesta raó, es poden fer aportacions a partir de 50 euros. L'apadrinament es pot fer a nom de qui es vulgui: només cal facilitar les dades de la persona a qui es desitgi regalar un tub, per exemple; també es pot fer a nom d'una empresa o d'una família. L'apadrinament d'un tub del nou orgue de Montserrat es pot fer a través de qualsevol oficina de Caixa Penedès, d'internet (www.orguedemontserrat.cat) o bé trucant al telèfon 902 100 691.

Les persones beneficiàries de l'apadrinament dels tubs de 50 i de 500 euros gaudiran d'un certificat d'apadrinament acreditant el registre del tub apadri-

nat, el seu nom figurarà a l'espai commemoratiu de l'Orgue de l'Abadia de Montserrat i rebran el carnet d'*Amic de Montserrat* —que inclou descomptes en l'allotjament i la restauració de Montserrat, i en les botigues del recinte—. També hi ha l'opció d'apadrinar tubs de façana, que estan pensats per a empreses i entitats. Cal dir que l'apadrinament comporta avantatges fiscals a tots aquells que realitzin l'aportació.

Aquest nou orgue, que té un cost aproximat d'un milió d'euros, permetrà situar Montserrat i Catalunya en els primers nivells musicals internacionals, ja que comptarà amb les prestacions dels orgues més grans d'Europa. Substituirà l'actual, construït el 1896 i traslladat al presbiteri el 1957; es troba molt deteriorat a causa del seu ús intensiu. El nou instrument, que farà 12,5 metres d'alçada i pesarà 12.000 quilos, s'ubicarà al lateral de la nau principal, tal com han estat emplaçats tradicionalment els orgues a Catalunya des de fa més de cinc-cents anys. Des d'aquesta posició s'assegura una bona projecció acústica a tota la basílica. (C.C.)

Coses de la vida

Mort i resurrecció

Hola, amics! D'ençà que naixem comencem el nostre camí cap al Paradís, però abans d'arribar-hi hem de travessar el gran desert de la nostra vida material i creuar la porta que ens du al Pare. La mort, de la qual ningú no li agrada parlar, es pot presentar de diverses maneres. Per exemple, d'improvís, a causa d'un accident o d'un infart, deixant els familiars amb un impacte que mai no oblidan. Però també pot arribar lentament, dia rere dia, amb malalties que no tenen cura o degeneratives. Moltes vegades Déu ens posa a prova, no per fer-nos mal, sinó perquè, tot acceptant la seva voluntat, fem mèrits per arribar a Ell. Un gran exemple és el beat Pere Tarrés, que va acceptar la seva malaltia amb valentia i la va oferir a Déu. Alhora que el Senyor ens envia la prova, ens dóna força per estar preparats i esperança perquè al final de la batalla ens arribi la resurrecció a la vida celestial.

Cecília Aranés Mallol

cultura

Mostra de dibuixos de Lluís Reñé

■ Es pot visitar a la sala d'exposicions de l'església de Sant Sever de Barcelona

BARCELONA.— Fins al proper 1 de juny es pot visitar a la sala d'exposicions de l'església de Sant Sever de Barcelona la mostra *Lluís Reñé i Padrisa. Un artista en tots els camps*, organitzada pel Museu Diocesà de Barcelona. S'hi exhibeixen uns cinquanta dibuixos d'aquest rellevant personatge del món esportiu, artístic i comercial.

Lluís Reñé i Padrisa (Barcelona, 1889-1963) va ser un dels porters de futbol més destacats entre els anys 1907 i 1914. Va guanyar diversos campionats amb el Barça, on va arribar procedent de l'Espanyol. Amb vint-i-quatre anys, el seu pare el va reclamar per al negoci familiar —el seu avi va fundar el 1892 la cèlebre pastisseria i confiteria *La Suïssa Reñé* a Barcelona— i va haver d'abandonar l'esport. De llavors ençà, viuria absorbit pels negocis fins que, als seixanta anys, es va retrobar amb la seva primera vocació: la pintura.

Mancat de formació acadèmica, sense més eina ni bagatge que la seva intuïció i la seva

sensibilitat, Reñé en va tenir prou per començar amb uns papers, uns tinters i un tros de canya trencada que es feia ell mateix i que li servia alhora de pinzell i de ploma. El mateix artista afirmava que havia estat Déu qui li havia fet ressuscitar la seva passió per la pintura. La seva tècnica es caracteritza per ser senzilla però eficaç, amb gran rigor en el dibuix i domini de la forma. El seu estil oscil·la entre el realisme i l'expressionisme. Els seus dibuixos són plens de força i expressió que atorguen un sentit clàssic més enllà de la temporalitat.

«Són dibuixos d'allò més característics, realitzats amb una tècnica perfecta, que representen monuments molt significatius, possiblement els més entranyables de la Ciutat Comtal: la catedral, l'església de Sant Pau del Camp, la Sagrada Família, la Pedrera, el Parc Güell...», va explicar Mn. Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona i canonge conservador de la catedral de Barcelona, durant la presentació de l'exposició.

Jordi Reñé i Ribas, fill de l'homenatjat, va afirmar que aquesta mostra era «una iniciativa emotiva, que a tota la família ens produeix un gran goig». També va comentar que el seu pare «copsava el que volia dibuixar com si fos un flaix fotogràfic i el traslladava de manera magistral al paper». «Era un home —va afegir— molt impulsiu i això es palesa en la seva obra.»

Per la seva banda, Mn. Joan Guiteras, degà president del Capítol de la Catedral de Barcelona, va tenir paraules de felicitació per «la tasca extraordinària» que du a terme Mn. Martí Bonet «amb les múltiples i notables iniciatives culturals que organitza».

La presentació va tenir lloc a l'església de Sant Sever.

Quadres atribuïts a Joan Gallart

Una de les pintures restaurades.

En el mateix acte es van presentar dues pintures de grans dimensions que acaben de ser restaurades. Aquests quadres sobre la vida de sant Sever es poden atribuir, segons un estudi realitzat per Francesc Miralpeix, professor de la Universitat de Girona, a Joan Gallart, un dels grans pintors barrocs catalans. Gallart va morir el 1714 en el setge de Barcelona durant la Guerra de Successió. «La restauració d'aquestes dues obres de gran format va començar l'octubre del 2007. El meu equip i jo hi hem estat treballant durant cinc mesos perquè la deterioració era greu. A més, la brutícia acumulada i l'ennegritment dels vernissos no en deixaven veure detalls iconogràfics importants», va manifestar la restauradora Anna Ordóñez.

«Catedral de Barcelona i Pia Almoina».

Miquel Àngel Codina

En memòria dels nostres màrtirs

BARCELONA.— L'Associació Hispania Martyr i la Fundació Regina Martyrum van organitzar el 21 de febrer passat una santa missa a la parròquia de la Puríssima Concepció de Barcelona en memòria dels màrtirs de la persecució religiosa que va tenir lloc a l'Estat espanyol entre els anys 1934-1939. La missa va ser presidida per Mn. Ramon Corts, rector de la parròquia. Durant l'homília, Mn. Corts va recordar la figura del bisbe Ramon Daumal, que va morir recentment als 95 anys i que durant un temps havia estat rector de la parròquia de la Puríssima Concepció. Tot seguit, va tenir lloc la presentació de dos excel·lents llibres martirials: *El patrimoni artístic religiós de Barcelona (1936-1939)*, de Joan Bassegoda Nonell, i *Història de la persecució religiosa a Catalunya (1936-1939)*, de Francesc A. Picas. Tots dos autors van signar exemplars de les seves obres al nombrós públic assistent. (C.C.)

Presentat el llibre «Drets humans i cristianisme»

BARCELONA.— La seu de Cristianisme i Justícia va acollir el 28 de febrer la presentació del llibre *Drets humans i cristianisme. Rerefons d'un conflicte*, de Javier Giraldo Moreno, jesuïta colombià i vicepresident de la Lliga Internacional pels Drets i l'Alliberament dels Pobles. A la taula presidencial hi eren presents, a més de l'autor,

Josep Sols, membre de Cristianisme i Justícia; Llorenç Olivé, membre de Justícia i Pau, i Alèxia Aguilera, representant de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.

Javier Giraldo va explicar que en aquest llibre de cinc-centes pàgines ha volgut fer una anàlisi de la situació que es viu a Colòmbia «des del punt de vista teològic, no polític». Així mateix, el volum estudia la relació de confrontació i reconciliació al llarg dels segles entre «l'anomenat "cristia-

Taula presidencial de l'acte.

nisme històric» i els moviments de promoció i defensa dels drets humans». El llibre, que el va començar a escriure en un breu però dolorós exili, és el fruit de deu anys de feina.

Aquest jesuïta, que va ser durant uns anys secretari de Justícia i Pau de Colòmbia, dona suport a persones perseguides i empobrides que

lluiten per tirar endavant les transformacions socials al seu país. En el llibre, Giraldo posa de manifest que «la fe és l'autèntica companya de camí en el nostre compromís cristià. Prefereixo veure-la més com un sentiment que no pas com una doctrina o teoria». «Treballar en l'àmbit dels drets humans a Colòmbia —va dir— et porta a enfrontar-te al món de les lleis, de la justícia... És una experiència molt dolorosa perquè t'adones del paper contradictori que desenvolupa l'Estat.» (M.A.C.)

Des del mes de setembre passat, Mons. Gianfranco Ravasi és el president del Pontifici Consell per a la Cultura. Va ser el Papa mateix qui va voler per al càrrec aquest gran biblista i humanista italià la trajectòria del

qual s'havia mantingut fins ara a Milà en àmbits culturals no estrictament eclesials. Benet XVI també el va nomenar president de les Pontificies Comissions per als Béns Culturals i per a l'Arqueologia Sacra amb dignitat d'arquebisbe. El

Papa estima molt aquest gran intel·lectual. N'és una mostra l'encàrrec que li va fer l'any passat: escriure el text de les meditacions del Via Crucis del Divendres Sant; una altra, la inclusió de Ravasi a la bibliografia del seu llibre *Jesús de Natzaret*.

«El llenguatge de l'Església sol ser massa autoreferencial»

■ Mons. Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura

—Es diu que la cúria romana és molt peculiar. Quin en va ser el primer impacte?

—Jo era completament aliè a la cúria. He hagut d'adequar-me als seus mecanismes, caracteritzats, crec jo, per tres elements. D'una banda, la cúria romana té sens dubte una certa ritualitat, mecanismes ben codificats que són també seculars, però que no es poden comparar amb l'activitat dels dicasteris estatals. Aquest pot ser un element de dificultat, de fatiga. El segon component que he trobat molt positiu, sobretot pels meus interessos, és la dimensió planetària. Al meu dicasteri, de vint persones que hi treballem, només dues són italianes. Aquesta multiplicitat és alhora un estímul per a les relacions amb les conferències episcopals estrangeres, és a dir, substancialment, la Santa Seu es mou només tenint les seves referències a l'exterior. El tercer element positiu és que els meus tres dicasteris són molt rics i creatius, ja que la cultura és un element transversal i això em permet interessar-me per qüestions ben variades.

—Quines són les seves iniciatives per al Pontifici Consell de la Cultura?

—Voldria reformar-lo segons noves orientacions. La primera i més important és la relació entre ciència i filosofia i teologia; ciència i fe en definitiva. Ara em trobaré amb un comitè científic internacional interreligiós, també amb figures no creients, perquè voldríem continuar i allargar la recerca en aquest camp amb qüestions molt específiques, elements delicats de frontera, per afrontar-les de manera rigorosa des d'un punt de vista científic, amb llibertat però també amb un rigor teològic i filosòfic sense temptacions apologètiques. Tot això estrenyent relacions amb el món dels no creients —aquesta seria la segona orientació. Un altre àmbit, el tercer, són les noves cultures del món actual. En particular voldria donar vida a un departament sobre Àsia i també un impuls a les relacions culturals

Mons. Gianfranco Ravasi.

amb Àfrica. En aquest sentit, un punt important en el qual vull centrar-me és la relació entre economia i ètica, economia i societat. L'economia no ha de ser una ciència tècnica, sinó humanista: ha d'estudiar recursos i mancances.

Relacionat amb tot això hi ha el problema del llenguatge, és a dir, la comunicació de l'Església, que crec que encara necessita molts estímuls i provocacions perquè és un llenguatge encara massa autoreferencial; és un llenguatge que ha de confrontar-se amb nous llenguatges. El llenguatge significa també reformular els missatges.

—Quina valoració pot fer d'aquests primers mesos de feina?

—Ha estat molt significatiu per a mi perquè altres dicasteris m'han implicat en una infinitat d'esdeveniments. Això demostra

la convicció que la cultura és un dels punts fonamentals per al diàleg interreligiós perquè, sens dubte, és més fàcil fer-lo des del cantó cultural que no només des del cantó teològic. Per a mi aquests contactes són interessants perquè em permeten veure més angles i perspectives. En l'àmbit de l'art estic rellançant el diàleg amb l'art contemporani. La iconografia cristiana és molt important en l'estudi de l'art, però cal dir que a partir del segle XX el diàleg amb les grans figures de l'art és del tot absent; només es dona una mica en l'arquitectura. Cal pensar en totes les altres arts, també en la música i el cinema, i cal saber arriscar-se.

—Creu que és preocupant la divisió entre fe i cultura?

—La fe i la cultura sempre s'han trobat i confrontat des de l'antiguitat. Al segle XIX la confrontació va ser violentíssima, però el diàleg era seriós i de qualitat. Avui, en canvi, la dificultat és més gran perquè en el nostre temps no hi ha un ateisme seriós, sinó superficialitat tan sols; l'home és l'home televisiu, per això tota la producció atea és insignificant i irònica. És difícil dialogar així. Nietzsche lluitava contra l'Evangeli, però de quina manera! Fins i tot turmentat. D'altra banda, des de la fe, es dona de vegades una defensa a ultrança i apologètica, cosa que és també negativa. Les maneres d'expressió d'avui dia són diferents i això cal entendre-ho. De vegades hi ha qui en aquest sentit s'estima més l'immobilisme, però no ens hem de desanimar per això.

—Què pot fer-se per transmetre

l'encarnació a la cultura no creient?

—Una via és la del símbol. Si agafem un gran símbol, capturem l'atenció de l'home del nostre temps. De vegades una cita d'un autor ateu pot ser provocadora i també ajudar, ja que hi ha pensadors i artistes que amb la força de l'art o amb una intuïció també poden fer-nos arribar a la veritat profunda. Penso en Sartre, per exemple.

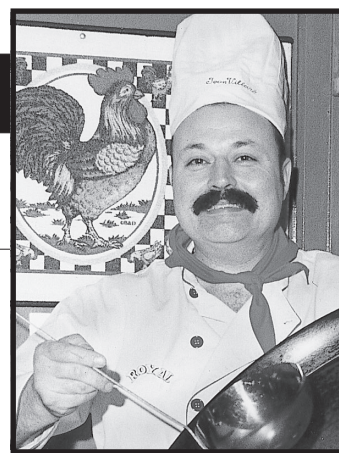
—Falten cristians de cultura compromesos?

—Sí, el llenguatge dominant ha estat el de la simplificació i tots anem rere la comunicació del que és obvi, imminent, immediat. Hauríem de trobar la codificació d'un llenguatge que tingui espais més amplis d'expressió, sense desanimar-nos, un llenguatge que alhora sigui intel·ligible per l'home del nostre temps. I cal estimular els artistes, fer-los encàrrecs.

Marta Nin

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Una copeta no fa mal, més, sí

Nas d'aspecte estrany, celles negres, ulls ploraners, pantalons lleugerament enfangats i una camisa vermella de quadres blancs un pèl bruta. Així es va presentar aquell «cuiner» demanant feina amb un to agressiu en aquell famós restaurant de l'Empordà en el qual jo ofería els meus serveis com a xef de cuina. Una forta olor d'anís sortia de la seva desdentada boca.

No vaig dubtar en cap moment que potser era un bon cuiner, però, és clar, si el primer dia algú es presenta a la feina amb tres o quatre copes de més, cal pensar-s'ho bé abans de contractar-lo. Sentint-ho molt, no el vaig poder acceptar.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Presentació a Lleida del nou llibre de Mn. Ramon Prat

■ Va ser molt elogiat el treball teològic de l'autor a «La canya de pescar»

LLEIDA.— El restaurat paranimf de l'Acadèmia Mariana de Lleida, presidit per l'enorme pintura de la Immaculada, patrona d'aquesta institució, va acollir recentment la presentació del darrer llibre de Mn. Ramon Prat i Pons, titulat *La canya de pescar. Un camí per explorar el misteri de la vida*. El llibre, publicat per Pagès Editors, ja va ser presentat el 4 de febrer passat a Barcelona, a la Sala Sant Jordi de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Josep Manel Prada

Mons. Xavier Salinas va presidir l'acte.

El bisbe administrador apostòlic de Lleida, Xavier Salinas, va presidir l'acte. L'acompanyaven a la taula Mn. Ramon Prat, autor del llibre i director de l'IREL; Ramon Badia, en representació de Pagès Editors; el filòsof Josep M. Esquirol i la pediatra i psicòloga Montserrat Esquerda. Ramon Badia va iniciar el torn d'intervencions. Va comentar que l'obra de Ramon Prat és la darrera d'una trilogia que ha estat tot un èxit. *Rentar els peus. Diàlegs interiors preconiliars* va ser es-

crita per Mn. Prat en acabar el Concili Provincial Tarraconense i va continuar amb *El fil de la vida. Quinze imatges de llibertat*, on, a partir de quinze històries reals, l'autor presenta les conviccions que fan possible anar obrint un camí de futur. Segons Badia, el llibre de Mn. Ramon Prat són textos que arriben a l'interior del lector: «Són capaços de respondre les preguntes de la gent amb transparència i llibertat.» Alhora, va qualificar l'autor com «un teòleg que viu arran del carrer».

La Dra. Montserrat Esquerda, delegada de Pastoral de la Salut del bisbat de Lleida, va afirmar que en el llibre cal destacar dues parts. A la primera es presenta un mètode i a la segona, una sèrie de propostes als reptes de la vida. «La teologia ha de baixar al carrer; aquesta és la primera conclusió del llibre», va dir Esquerda. I va afegir que aquest «proposa un saber ser, tot oferint propostes de com fer-ho. En definitiva, un camí de creixement personal en la vida diària i de trobada amb Déu». Per a Esquerda, el llibre de Prat aporta «petites fites de com trobar i construir el camí personal per anar creixent espiritualment».

El filòsof Josep M. Esquirol, va iniciar el seu parlament referint-se a la valoració que podem fer de dos tipus essencials de llibre: els clàssics, que són pocs, obren nous horitzons i per això romanen en la història. Els altres, plens de saviesa i experiència i treballats des de la vida, són els que t'acompanyen. «Aquest és un d'ells. És un llibre que et fa companyia», va assenyalar.

Esquirol va explicar que *La canya de pescar* és una exploració sobre la vida, encara que no respon a la pregunta «què és la vida», sinó que la mira, l'observa. «El llibre s'apropa al misteri de la vida sense explicar-lo», va assegurar. Per al filòsof, és un volum fet des del sentit comú, amb un llenguatge clar, col·loquial i planer. Un llibre franc i sincer que «expressa allò que l'autor viu» i que «apropa la teologia a la gent», fent ús de la definició de l'obra que va fer Mn. Josep M. Rovira Belloso en la

Una obra que parla des del cor i la vida

El bisbe Xavier Salinas va cloure l'acte de presentació amb unes paraules plenes d'afecte i agraïment envers Mn. Ramon Prat. «Gràcies per aquesta aportació. El teu llibre és una forma d'escriure i de parlar des del cor i des de la vida. És un goig que un mossèn de la nostra diòcesi pugui acompanyar i escoltar tanta gent, sent un veritable company de camí», va subratllar. Per al bisbe Salinas, el títol del llibre és també una referència espiritual: «Avui necessitem, més que mai, aquella actitud activa de voler pescar, amb confiança i paciència.»

presentació feta a Barcelona.

Tot seguit, en una breu intervenció, va prendre la paraula Mn. Ramon Prat. Va mostrar el seu agraïment al bisbe Salinas per haver volgut presidir la presentació i al bisbat de Lleida per haver-la patrocinat, així com a l'editor i a les persones que acabaven d'intervenir en la presentació del llibre. Prat va dir que no havia volgut quedar-se en la lletra, sinó en l'esperit: «Pobres pelegrins a la recerca del sentit. Això som les persones, des que naixem fins que morim; som una pregunta ambulante.»

L'autor va argumentar que el títol del llibre és la resposta que ell va donar al tribunal en la defensa de la seva tesi doctoral el 1974: «Quan em van preguntar quina havia estat la meua aportació, vaig respondre que potser havia aportat uns quants peixos, però el que pretenia era oferir una canya de pescar per continuar treballant i comprendre millor el sentit de la vida. Vaig pensar que seria una metàfora correcta per a aquest llibre... la vida parla a través de les coses petites.»

Jordi Curcó

Stella Maris, premi en Convivència i Diàleg Interreligiós

BARCELONA.— La seu d'Òmnium Cultural de Barcelona va ser l'escenari on es va lliurar el I Premi en Convivència i Diàleg Interreligiós, que atorga el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) amb l'objectiu de reconèixer i promoure la convivència, el coneixement i el diàleg entre les religions com a cultura de pau. En aquesta primera edició va resultar guanyadora la Delegació diocesana de l'Apostolat del Mar de l'arquebisbat de Barcelona Stella Maris. El GTER és un grup de trobada de

representants oficials de les confessions religioses majoritàries a Catalunya: catòlica, jueva, musulmana, ortodoxa i protestant. Va considerar que la tasca de l'entitat premiada —l'objectiu de la qual és ser, per a la gent del mar, «la llar lluny de la llar»— promou valors com ara el suport i l'assistència a la gent del mar de qualsevol raça, creença, ideologia i nacionalitat, sense distincions». Els serveis que ofereix Stella Maris cobreixen tant l'aspecte merament humà com l'aspecte espiritual. (C.C.)

Rotllets de bistec amb puré a l'aroma de sobrassada

INGREDIENTS:

3 patates
sobrassada
mantega
sal, oli, nou moscada
4 bistecs de vedella
ceba
brou de carn

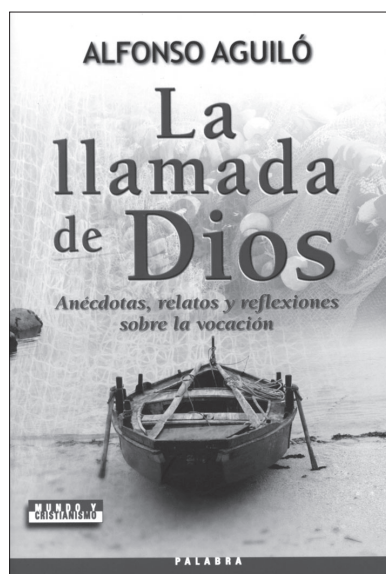

PREPARACIÓ:

Bullirem tres patates amb una mica d'aigua i sal. Després, les escorrerem bé, treballant-les amb una forquilla per mesclar-les a poc a poc amb sobrassada al nostre gust, juntament amb una culleradeta de mantega, sal i un polsim de nou moscada. Tan sols faltaria posar aquesta mescla sobre quatre bistecs de vedella que siguin tendres i tallats molt fins. Els enrotllarem com si fossin canelons i els subjectarem amb escuradents perquè no s'obrin. Els posarem en una safata de forn amb una bona base de ceba ja fregida i tallada a tires. A la ceba hi posarem unes cullerades de brou perquè no quedi seca. Ruixarem els bistecs amb oli d'oliva i els courem tres minuts a forn fort. No us passeu de cocció, ja que si no, quedaran eixuts.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

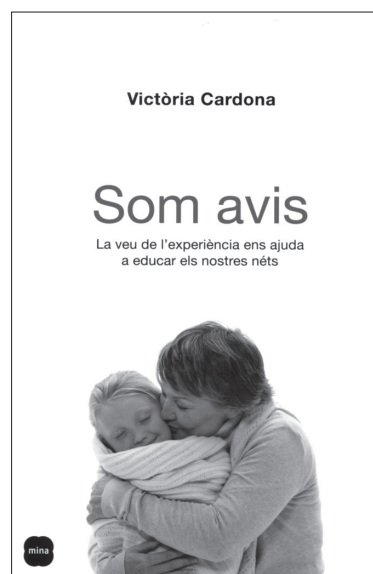
Llibres

Designi diví

Déu cerca la felicitat de l'ésser humà; la vocació és el descobriment d'aquest pla que Déu ha previst perquè tots assolim la màxima realització personal. En aquestes pàgines s'ofereixen algunes idees sobre com conèixer cada vegada més bé aquest signifi diví i com incorporar-lo a la nostra vida. Mitjançant un diàleg amb el lector, s'aborden els principals dubtes que es plantegen entorn d'aquesta gran pregunta que és la vocació, un enigma que a cadascú li toca desxifrar. (C.C.)

Alfonso Aguiló, *La llamada de Dios. Anécdotas, relatos y reflexiones sobre la vocación*. Ediciones Palabra, Col·lecció Mundo y Cristianismo, Madrid 2008, 381 pàg.

La veu de l'experiència

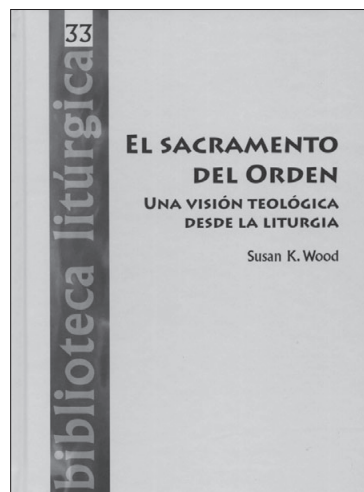
Com es poden conciliar els punts de vista diferents, i de vegades enfrontats, d'avis, pares i nés? Els adults, ja siguin pares o avis, com transmeten la memòria biogràfica, els valors i les arrels culturals que estimem? Tenir cura dels nés pren llibertat als avis? La pedagoga Victòria Cardona, especialista en orientació familiar, ofereix respostes a aquestes preguntes i a moltes més amb un llenguatge senzill i amb reflexions i anècdotes avalades per la seva experiència. (C.C.)

Victòria Cardona, *Som avis. La veu de l'experiència ens ajuda a educar els nostres nés*. Editorial Mina, Col·lecció Viure, Barcelona 2008, 153 pàg.

Reflexió sacramental

L'objectiu d'aquest llibre és conèixer més bé el significat del sacrament de l'Orde. Per això, la religiosa nord-americana Susan K. Wood s'apropa a cadascun dels tres graus del sacrament (episcopal, presbiteral i diaconal) a través de la celebració litúrgica de l'ordenació. A partir d'aquí, l'autora reflexiona sobre aquests tres graus: semblances i diferències, evolució i condicionants històrics, els aspectes que caldria valorar més i els que potser caldria veure d'una altra manera, etc. (C.C.)

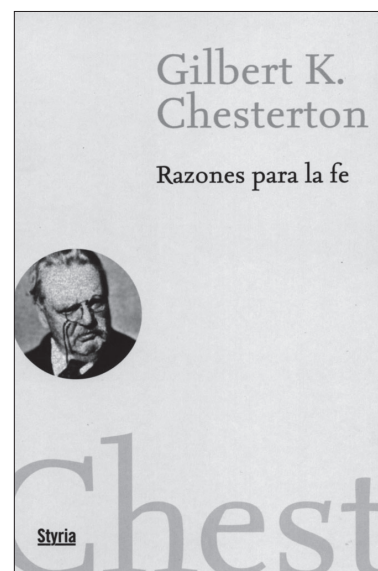
Susan K. Wood, *El sacramento del Orden. Una visión teológica desde la liturgia*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Biblioteca Litúrgica, Barcelona 2008, 218 pàg.

Valors cristians

Razones para la fe és un conjunt d'assajos escrits en l'estil mordaç i agosarat que sempre va caracteritzar el controvertit escriptor Gilbert K. Chesterton (1874-1936), un dels profetes culturals més admirats del segle XX. En una època en la qual els principis cristians són permanentment vilipendiats i atacats, a través d'aquests textos de Chesterton, el lector pot apropiarse a la veritat i a l'autenticitat del cristianisme, així com als valors que els sustenten. (C.C.)

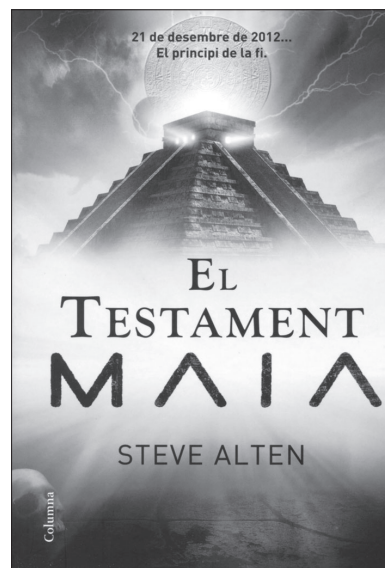
Gilbert K. Chesterton, *Razones para la fe*. Ediciones Styria, Col·lecció Argumentos, Barcelona 2008, 142 pàg.

Fidelitat i vida

Segons Alejandro Fernández Barrajón, la vida consagrada ha de cercar urgentment com ser bona notícia, llum i sabor per al món d'avui. El seu propòsit és que reneixi el cor de l'espiritualitat que dona sentit a la crida. La utilitat de la vida consagrada consisteix a ser fidel a la vida, a l'humà i a la bellesa. La seva força, escriu l'autor, rau «en la força de la seva feblesa, en la capacitat que tinguem d'encoratjar la vida, de crear la vida, d'animar el goig de viure». (C.C.)

Alejandro Fernández Barrajón, *Utopía en sandalias. Vida consagrada en camino*. Editorial Paulinas, Col·lecció Candil Encendido, Madrid 2008, 274 pàg.

Antics secrets

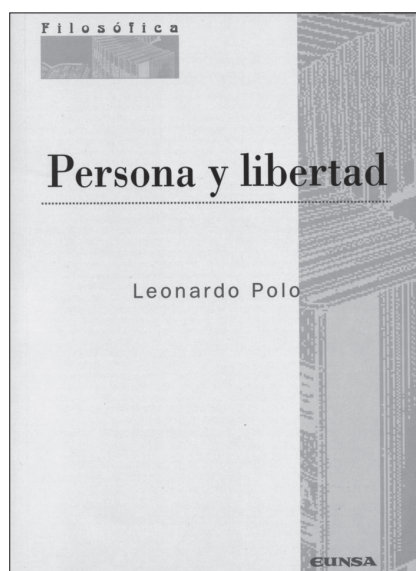
21 de desembre del 2012. Durant molts segles, els científics han cregut que aquesta data només era una curiositat històrica. L'arqueòleg Julius Gabriel, però, després d'anys d'investigacions, descobrirà la veritat que envolta el misteriós calendari maia. *El testament maia* és un thriller que atrapa el lector des de la primera pàgina i el guia per un emocionant viatge per tots els continents a la recerca d'antics secrets sobre la història de la humanitat i el futur de la seva existència. (C.C.)

Steve Alten, *El testament maia*. Columna Edicions, Barcelona 2008, 540 pàg.

Anàlisi filosòfica

A l'antropologia transcendental la llibertat coincideix amb la persona: la coexistència és intimitat lliure que, com que no té rèplica, «es torna en recerca». Persona i llibertat transcendental no es distingeixen perquè la llibertat no es «converteix» amb ella. Aquest enfocament fa que la concepció de la llibertat de l'escriptor i filòsof Leonardo Polo sigui innovadora i assoleixi una profunditat inèdita. Segons l'autor d'aquest llibre, la llibertat de l'essència humana deriva de la llibertat personal. (C.C.)

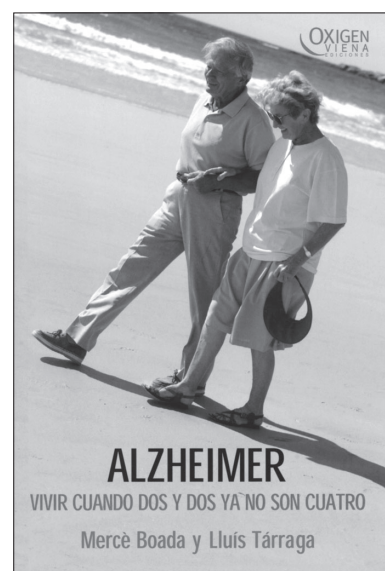
Leonardo Polo, *Persona y libertad*. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Filosófica, Barañáin 2007, 270 pàg.

Conviure amb l'Alzheimer

Amb aquest llibre la neuròloga Mercè Boada i el psicòleg Lluís Tàrraga, reconeguts especialistes en Alzheimer, han volgut parlar d'aquesta malaltia d'una manera diferent, mostrant-la directament com la viuen i senten els pacients i els cuidadors. A partir d'experiències, emocions i sentiments, els autors donen les claus perquè els qui conviuen amb un malalt d'Alzheimer puguin afrontar les situacions quotidianes que hauran de resoldre i mantenir durant molt de temps. (C.C.)

Mercè Boada i Lluís Tàrraga, *Alzheimer. Vivir cuando dos y dos ya no son cuatro*. Viena Ediciones, Col·lecció Oxigen, Barcelona 2008, 133 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Saviesa popular

Excel·lent treball de recull de refranys catalans sobre el temps. La saviesa popular resumeix en poques paraules el tarannà del temps, les etapes d'entrada que té en la vida dels homes i dones del nostre racó de món, i ens aconsella la manera d'assumir-lo, d'acceptar-lo o de sobreviure-hi.

I tot això presentat per aquesta «dona del temps» que dia rere dia, a la nostra televisió, ens alegra la vista amb la seva presència amable i plena d'encant i feminitat. Mònica López demostra que és tan competent en la seva feina de meteoròloga, com coneixedora de la filosofia del poble, plasmada en les frases breus dels adagis i refranys.

Hi ha en aquesta antologia autèntica un cúmul veritable de refranys, que es reparteixen pels dies i mesos de l'any. El calendari va proporcionant les fites més importants, i el refranyer en va il·lustrant el valor tot convidant-nos a sentir-nos protagonistes del que passa, o ha de passar, durant la data corresponent. Hi ha, a més, una síntesi dels fets meteorològics, o de la vida en general d'homes, animals i plantes, exposats amb claredat (vent, aigua, núvols, lluna, estacions de l'any...).

Mònica LÓPEZ
Si no plou, plourà
Columna, Barcelona 2008, 184 pàg.

Som davant d'una antologia àmplia de refranys que van acompanyats d'una breu explicació, sense aparat crític, però que per la seva riquesa la fa molt útil i suggeridora. Ens acosta a l'ànima del poble que els ha anat creant, i passa certament allò expressat per Machado: «Hasta que las canta el pueblo / las coplas no son lo que son / y cuando las canta el pueblo / nadie conoce su autor.»

Els reculls paremiològics són típics de totes les literatures, amb més o menys encert. Recordem, per exemple, l'obra de la literatura espanyola *Refranes que dicen las viejas tras el fuego*, que va escriure en el segle XV el Marquès de Santillana.

Les múltiples col·leccions de refranys ens serveixen per situar-nos i penetrar en els ambients que els han creat, i els matisos i maneres de veure dels qui observen el pas dels dies.

Mònica López ha fet un bon treball,

acostant el lector a la saviesa popular, i poder captar la manera de comportar-se de la gent instintivament davant dels fets i dels dies. Aquest és un element important per captar les maneres de ser dels qui s'envolten de frases, que són autèntiques «badomeries», com deien els clàssics.

Si tenim davant dels ulls la sèrie de reflexions breus, extretes del patrimoni popular, que viu de l'experiència i de la immediatesa, tenim un autèntic «full de ruta» per avançar en l'itinerari quotidià al nostre país, encara que generalment, l'enginy de la llengua té un punt comú en les reaccions dels homes, i per a una mateixa idea tindran continents diferents, però un contingut idèntic. La lectura de *Si no plou, plourà* convida a buscar els paral·lelismes en altres llengües que coneguem, i poder constatar que la idea de «veïnatge univer-

sal» no és una intuïció moderna, sinó que existeix des de sempre, perquè el protagonista essencial n'és el mateix. L'home — o la dona — pot ser de qualsevol època, de qualsevol civilització, de qualsevol raça, però les múltiples i acusades diferències no poden esborrar l'instint bàsic que dicta les reaccions davant del que passa en l'únic escenari comú: la terra i el temps.

Un bon treball de síntesi, fet sens dubte amb una base important de recerca personal de l'autora, i amb la col·laboració de persones que amb la seva aportació han enriquit l'antologia.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Banyoles: un centenari en quatre temps

El Foment de Banyoles ha preparat la commemoració del centenari del mestre Manel Saderra i Puigferrer en un conjunt d'actes que s'agruparan en quatre temps al llarg de l'any 2008. Quatre temps que es distingiran per un lema vinculat a una sardana del mestre homenatjat i per una imatge plàstica que s'ha encarregat a quatre artistes plàstics.

Amb el lema «Manel, t'enyorem» i la imatge creada per Jaume Geli s'emmarquen els actes de primavera que es van desenvolupar el dia 8 de març, tot fent festa diverses efemèrides: el centenari de Manel Saderra i Puigferrer, el 125è aniversari de Josep Saderra i Puigferrer, el cinquantenari de la Colla Banyoles i el setè aniversari de la mort del mestre Puigferrer (que s'esqueia el 7 de març, vigília d'aquesta diada).

Al l'estiu i amb el lema «Manel, tenim un somni», hi haurà un gran cap de setmana a l'entorn de la festa de l'aplec, amb activitats des del divendres dia 4 fins al diumenge 6 de juliol. Hi haurà la presentació del doble CD que completa la producció sardanista del mestre Puigferrer i d'un DVD, així com un concert extraordinari titulat *Un tomb per la vida d'en Manel*, amb La Principal de la Bisbal, la Coral Polifònica de Puig-reig i el cos de dansa de l'Esbart Fontcoberta i de les colles del Foment. També s'inaugurarà el monument al mestre Puigferrer i la celebració del 56è Aplec de la Sardana.

«És festa major: visca!» és el títol del lema de les celebracions de tardor, emmar-

cadés dins de la tradicional festa de Sant Martí, que tindrà lloc els dies 18, 19 i 20 d'octubre. Entre d'altres actes, cal destacar que en acabar les sardanes de la plaça, l'audició estereofònica de la sardana *Somni* es farà amb projeccions de llum especials. També s'estrenarà un espectacle de dansa, amb les coreografies basades en les sardanes més emblemàtiques del mestre Puigferrer, creades per Eduard Ventura i ballades per l'Esbart Fontcoberta. I l'actuació de l'Orquestra Filharmònica de Catalunya al concert de la Festa de la Música per a Cobla, el 20 d'octubre, oferint la versió simfònica d'algunes sardanes dels germans Saderra.

Les activitats a l'entorn del centenari del mestre Puigferrer culminaran a l'hivern, amb el lema «Manel, et recordarem sempre» i la formació d'una cobla monumental amb tots els músics que vulguin participar-hi. I també amb l'estrena de la primera *Sardana global* escrita amb la col·laboració de diferents compositors guanyadors del Certamen Ceret-Banyoles, Premi Manel Saderra i Puigferrer. Aquests actes se celebraran el mes de desembre del 2008.

El Foment de Banyoles fa difusió d'aquestes activitats a través de la web www.elfoment.cat, on hi ha una bústia de correu electrònic on fer arribar tots els comentaris i suggeriments que hom cregui convenient d'explicitar, amb l'adreça info@elfoment.cat. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara només per 105,99€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 105,99€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 53€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

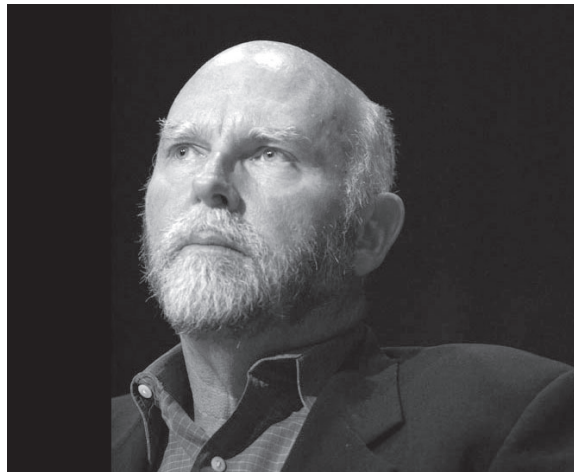
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Un primer pas per a la «creació» de vida artificial?

Va ser la notícia publicada a *Nature* el 25 de gener passat. L'anomenat «pare del genoma humà» (per haver estat el promotor de la investigació del nostre genoma), Craig Venter, hi exposava el resultat d'haver *fabricat* el primer genoma d'un ésser viu. El del bacteri *Mycoplasma genitalium*, que és l'ésser que té el genoma més senzill de tots els coneguts: amb només 582.970 nucleòtids (un parell de nucleòtids és com un esglaó en la coneguda escala de l'ADN) i situats en un sol cromosoma. Pensem que el llevat de la cervesa, *Saccharomyces cerevisiae*, ja el té de 12 milions, i l'home de 2.999 milions. Així i tot 582.970 nucleòtids ja són molts. Com s'aconseguí?

Van fer-ne 101 trossos, de manera que cap tall afectés els gens, que s'havien de mantenir íntegres a cada fragment. Després d'això van «copiar» químicament els 101 bocins amb l'ajuda de dos altres bacteris, l'*Escherichia coli* i el *Saccharomyces cerevisiae* bo i inserint-los les porcions obtingudes. Aquests bacteris, com hom sap, són capaços d'absorbir en el seu propi genoma seqüències que se'ls introdueixen i unir-les en parts cada vegada més grans. La tècnica emprada per obtenir noves seqüènciacions va ser semblant a la que es féu servir per analitzar el genoma humà. I s'havia d'anar

Craig Venter, «pare del genoma humà»

comprovant constantment que tot es fes correctament. I ho han aconseguit. Així ho han publicat.

Però no és encara haver fabricat artificialment un bacteri. Cal ara un segon pas: inserir el genoma obtingut en un bacteri que se li hagi extret el nucli i veure si és funcional aquest genoma «artificial» posat en el seu lloc. Això ho diuen els investigadors que ara estan treballant en aquesta direcció. Ja ens ho faran saber.

Vol dir això que un dia l'home, amb tècniques semblants, podrà aconseguir «crear» vida artificialment? Potser no és impossible. I, afegim-hi, no diguem que si s'hi arribés ens faria trontollar la fe en un Déu creador. Ja vam dir a *Teories evolucionistes i ciència de l'evolució* (Barcelona, 2003, Editorial Claret), al final del capítol 41, que, com que fins i tot l'aparició de la vida sobre la Terra podia haver estat programada per Déu «sense afegir-hi cap intervenció seva miraculosa, sinó segons les lleis ja establertes abans, en crear el món», aleshores, si s'obtingués vida al laboratori, «la ciència hauria trobat senzillament les condicions que providencialment hi havia als inicis de l'existència de la Terra posades per Déu per a fer-hi aparèixer la vida; res més.»

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Panorama actual de la Paleontologia

Hem fet un recorregut pels principals resultats de la paleontologia actual. Vam començar dient que era una ciència apassionant i hem vist que la part que més apassiona d'aquesta ciència és la qüestió de l'origen i expansió de la humanitat. La recerca de fòssils d'homínids i el seu estudi ha ocupat i segueix ocupant molts esforços paleontòlegs. Cal confiar que noves troballes permetran perfilar cada vegada més els resultats. Però són molts els interrogants. No tenim encara un arbre filogenètic humà segur ni hi ha acord total en el que es pugui deduir dels fòssils que tenim. La paleontologia és una ciència que sempre s'està fent.

Des del punt de vista cristià les consideracions que se'ns han acudit, després de tot el que hem exposat, són les següents:

Una meravellosa successió d'éssers vius

La fauna i la flora actuals són una porció mínima dels organismes que han poblat la Terra. Més d'un 99,5% han desaparegut. La visió global de com ha estat la vida terrestre només la dóna la paleontologia. Hi ha hagut una admirable successió d'espècies al llarg d'un desenvolupament ordenat de formes vives partint d'unes de més simples a d'altres de més complexes, des dels unicel·lulars procariotes fins als vertebrats superiors. En aquesta successió gradual s'hi veu una orientació cap a un perfeccionament de l'espècie, però també que hi ha formes que en arribar a un cert grau d'especialització ja no canvien més. Les anomenem *fòssils vivents*.

Ara bé, per fer més interessant encara la ciència paleontològica han aparegut molts interrogants que no s'han resolt: la desaparició de moltíssimes espècies sense causa coneguda n'és un. Per què s'extingiren, per exemple, els trilobits? No es veu pas que no tinguessin el seu organisme prou ben desenvolupat per sobreviure com

54 Consideracions finals

feren tants altres artròpodes al final del paleozoic! Hi hagué, cert, grans extincions d'espècies per causes catastròfiques, però no totes s'expliquen per un cataclisme. Què podia causar la seva mort?

I si les extincions presenten problemes, potser encara en presenten de més grans les aparicions de moltes de les noves espècies. Es pot dir que és perquè ens manca informació paleontològica que ho expliqui, però no satisfà del tot aquesta resposta: per què en començar el paleozoic hi ha una representació de tots els grans tipus (*phyla*) d'animals i després ja no en sorgeix cap més de nou que sigui rellevant de debò? Ignorem del tot els precedents a aquesta gran surgència de formes, que ja no es repetirà més. I, en menor escala, cal fer una pregunta semblant quan ens trobem amb una nova espècie que apareix de sobte sense que tinguem constància de formes intermèdies que ens n'expliquin l'origen. Quin va ser, per exemple, l'avantpassat de l'ocell *Hesperornis*?

El zoòleg francès Pierre Paul Grassé diu (a *L'Évolution du vivant*, París 1973): «La nostra ignorància és tan gran que ni tan sols gosem assignar un tronc ancestral comú, ni que sigui poc precís, als tipus que formen els protozous, els artròpodes, els mol·luscs, els vertebrats... L'absència de documents concrets referents a les grans jornades de l'evolució hipoteca de cop i greument qualsevol teoria transformista. Sigui quina sigui aquesta, una zona d'ombra s'estén sobre la gènesi dels tipus fonamentals d'organització i nosaltres no podem dissipar-la.»

La paleontologia ens mostra que hi ha hagut evolució dels éssers vius. Més enca-

ra, el mateix Grassé ens dirà que «l'única i veritable ciència de l'evolució és la paleontologia», però els interrogants que hi apareixen són molts. No ho expliquen pas tot els mecanismes adduïts per la teoria neodarwinista —que són variabilitat de les espècies, selecció natural, mutacions i recombinacions de gens— ens dirà també Grassé. Què dir-hi, doncs? Si els éssers vius estan dotats d'un intern finalisme de cara a evolucionar per adaptar-se i perfeccionar-se, ja no s'hi veu tant de misteri. Ara bé, això és postular un Creador que els ha donat aquesta tendència. Nosaltres no veiem pas que sigui anticientífic admetre'l! Així mateix ho creu Grassé, que és un científic competent. Els que no hi creuen ho tenen més difícil.

La paleontologia no ens pot dir quan aparegué la intel·ligència racional

La ciència no pot contradir la Revelació divina perquè la veritat no pot oposar-se a la Veritat. Ja ho sabem. Per això la paleontologia no ens pot pas dir que l'home sigui una espècie animal més sense ànima espiritual i immortal. De tot el que hem exposat no es pot deduir tal cosa, perquè el fet que com a animal (que també és) provinguí d'un altre animal anterior no és pas demostratiu de la mancança d'esperit. De vegades els paleontòlegs parlen del progrés humà com si no hi hagués cap punt de ruptura o, millor dit, cap salt ontològic de ser purament animal a ser també racional. No hi podem estar d'acord. Hi va haver, amb tota certesa, un moment en què un grup humà (no sabem si una sola parella)

rebé la infusió de l'esperit (que en el llenguatge cristià podem dir que va ser el «buf diví» de què ens parla el Gènesi, per després poder adquirir la filiació divina). I que la intel·ligència humana, amb la capacitat de raonar i amb el desig d'immortalitat, és essencialment diferent de la intel·ligència animal és d'evidència immediata.

Això és el que ens va ensenyar el papa Joan Pau II en el discurs del 23 d'octubre de 1996 a la Pontifícia Acadèmia de Ciències (ja el citàvem al capítol 38): Primer diu que podem tenir per vàlid el que ens diu la ciència de l'evolució: «Avui els nostres coneixements porten a reconèixer en la teoria de l'evolució més que una hipòtesi (...) La convergència, no pas cercada ni provocada, dels resultats de treballs fets independentment els uns dels altres, constitueix per ella mateixa un argument definitiu a favor d'aquesta teoria.» I ens afegeix més endavant: «Les teories que consideren l'esperit com emergent de les forces de la matèria viva, o com un simple epifenomen d'aquesta matèria, són incompatibles amb la veritat de l'home (...) Amb l'home ens trobem amb una diferència d'ordre ontològic, davant d'un salt ontològic, en podríem dir.» Aquest salt ontològic que diu el Papa és l'adquisició de l'esperit immortal infós per Déu.

Per això, encara que la ciència parli d'un progrés gradual en les «cultures» (olduvaiana, acheuliana, aurinyaciana, mosteriana i magdaleniana), com si hi hagués hagut una successió gradual i contínua de la intel·ligència, hem de dir que això no exclou pas que en un cert moment hi hagués l'adquisició de l'esperit. Quan va ser? No ens ho dirà pas la paleontologia. Podria ser ara fa uns 100.000 anys quan sorgí el grup que originà la humanitat actual (els *sapiens sapiens*)? No ho excloem, però tampoc no ho afirmem. És tan sols una hipòtesi. També podria haver estat abans, o potser una mica després. Aquí sí que cal dir: Déu ho sap!

TIC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Horton ****

Director: Jimmy Hayward.

Guionista: Cinco Paul.

Veus: Jim Carrey, Steve Carell, Carol Burnett.

Gènere cinematogràfic: animació.

Estats Units, color, 2008. 88 minuts.

Tots els públics.

Horton és un elefant que viu a la selva de Hool. Un bon dia, mentre ensenya als seus petits amics —altres animals del bosc— el que és un «insecte fulla», passa volant una petita brossa de pols per davant del seu nas, més ben dit, de la seva trompa. Horton creu sentir un crit que prové d'aquesta petita brossa i decideix que hi ha algú que pot estar en perill dins d'aquesta minúscula partícula de l'univers.

A partir d'aquest moment, l'elefant

farà tot el possible per esbrinar qui viu dins la petita brossa i trobar per a ells un lloc segur per viure-hi. El que Horton no sap és que són precisament els Qui, habitants de Vil-laqui, els petits éssers que haurà de defensar oposant-se a la majoria dels habitants de Hool, que el prenen per boig. Segons els seus companys, ningú no pot viure en una brossa de pols. Amb

tot, Horton no creu que la mida d'una persona sigui un impediment per existir i farà els impossibles per defensar els Qui.

La pel·lícula es basa en el llibre *Horton hears a who!*, publicat l'any 1954 i escrit pel caricaturista Theodor Seuss Geisel. El protagonista d'aquestes aventures és un elefant imaginatiu que no tan sols és de mida gran, sinó que també té un gran cor i sentit de la justícia. Per a Horton, la lleialtat és un dels valors més importants. Aquesta gran visió de la vida es complementa amb un agut i constant sentit de l'humor i una imaginació desbordant, cosa que condueix el protagonista a enfrontar-se als problemes amb alegria i des preocupació.

A més de l'original argument, la pel·lícula sap reproduir l'ambient colorista i amable que la caracteritza. La imaginació, tant de l'escriptor com dels encarregats de portar la història a la gran pantalla, es descobreix en els diàlegs —un xic esbojarrats—, en l'extrafollària vida a Vil-laqui, en els sorprenents esdeveniments i en la definida personalitat dels protagonistes.

A *Horton*, la il·lusió i la fantasia conviuen amb el drama i la realitat, però ho fan en un equilibri assenyalat que condueix a l'esperança i la felicitat. Com en la majoria de propostes cinematogràfiques per a nens, el bé acaba per suplantar el mal i els bons guanyen els dolents, així es completa un cercle en el qual el final feliç és l'únic possible. Es tracta d'un d'aquells films en els quals l'espectador pot gaudir cada minut. Sens dubte, una de les millors ofertes per a tots els públics.

• Humor: 2; acció: 2; violència: 0,5; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Las crónicas de Spiderwick ***

Director: Mark Waters.

Guionistes: Karey Kirkpatrick, David Berenbaum i John Sayles.

Intèrprets: Freddie Highmore, Sarah Bolger, Mary-Louise Parker, David Strathairn, Nick Nolte, Joan Plowright.

Gènere cinematogràfic: fantasia-aventures.

Estats Units, color, 2008. 107 minuts. / Tots els públics.

Novament amb una saga literària com a base, arriba una pel·lícula en la qual la fantasia i els joves en són els protagonistes. Aquesta vegada, la història arrenca amb l'arribada d'una família —que està patint

l'abandonament recent del pare— en una gran casa vella enmig del bosc. La nova llar afectarà de manera diversa la mare, la filla adolescent i els dos germans bessons de caràcters dispars. El més conflictiu dels dos, Jared, descobrirà un llibre-quadern estrany que desfermarà les ires d'un món fantàstic amagat.

Las crónicas de Spiderwick se suma a la llarga sèrie de pel·lícules fantàstiques que s'han estrenat en els darrers anys. Encara que no disposa dels mitjans tècnics i econòmics d'altres grans superproduccions, manté un equilibri entre les expectatives que suscita i els resultats que ofereix. De fet, aquesta mescla de món real —amb problemes a l'entorn de la unitat familiar i l'adaptació— amb la fantasia com a refugi i catalitzadora de solucions recorda molt Spielberg i el seu *E.T.*

Mark Waters (*Ponte en mi lugar*, *Ojalá fuera cierto*) sap dosificar l'espectacle imaginari en una realització convencional, però coherent, acompanyat d'un grup d'actors amb ofici, a pesar de la joventut d'alguns d'ells.

• Humor: 1; acció: 2; violència: 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

Mr. Magorium y su tienda mágica ***

Director i guionista: Zach Helm.

Intèrprets: Natalie Portman, Dustin Hoffman, Jason Bateman, Zach Mills.

Gènere cinematogràfic: fantasia-comèdia.

Estats Units, 2007, 93 minuts. / Tots els públics.

Entre dos grans gratacels d'una ciutat qualsevol hi ha una antiga botiga de joguines anomenada Mr. Magorium's Wonder Emporium. Mr. Edward Magorium és el creador, propietari i director de la seva botiga des de fa 114 anys. A pesar de tenir ja 243 anys d'edat, el seu temperament jovial i el seu cervell brillant d'inventor el converteixen en l'alegre joguinaire que impregna de màgia fins l'últim racó de la botiga només pel fet de creure-hi. Al seu costat, Molly Mahoney comparteix les bogeries del seu cap d'ençà que, sent adolescent, treballa a la botiga màgica. Aquesta jove, malgrat gaudir amb tot el que passa a la botiga, present que està deixant passar l'oportunitat de créixer en la carrera musical per a la qual compta amb un gran do.

Però un esdeveniment farà que la vida de Molly canviï radicalment quan Mr. Magorium li comunica una notícia sorprenent: ell ha

d'anar-se'n. Amb la seva marxa deixa a Molly l'encàrrec de dirigir el negoci. Però Mr. Magorium no compta amb dos contratemps inesperats: Molly no està preparada per dirigir la botiga i, per si fos poc, la botiga es rebel·la contra la decisió de Mr. Magorium.

Un film ple d'encant i dolçor que omple tots els minuts del seu metratge de fantasia. Els quatre protagonistes saben reflectir en els seus personatges l'ambient màgic i esbojarrat del film. El guió, senzill però convincent, és una mostra de l'imaginari que desborda la ment del guionista Zach Helm, que debuta com a director en aquesta pel·lícula.

• Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.
• Extres DVD: idiomes (castellà, català i anglès); subtítols (castellà i català); tràiler; fitxa artística, tècnica i de doblatge; filmografies.

El món de la televisió

Desafío extremo ***

Dissabte - 21.30 h. - Cuatro

L'escalador i pilot lleonès Jesús Calleja relata, en cada episodi de *Desafío extremo*, les aventures de les seves ascensions a

les muntanyes més altes de cada continent. El programa s'allunya en la forma de tot el que pugui recordar el clàssic espai de TVE *Al filo de lo imposible*, però és molt similar en el contingut: l'escalada, l'esport i l'aventura. Es narra en primera persona, mentre l'espectador pot seguir el complicat ascens de l'equip i, en un to distès i amb música de fons, s'arriba a la meta anhelada. Sobreimpreses a la pantalla apareixen les dades més rellevants: nom de la muntanya, punt geogràfic, altitud i algun reclam per a l'espectador. És, sens dubte, un format modernitzat de presentació —també de vocabulari—; però, amb tot, trobem a faltar-hi una mica més d'informació de la zona i algunes vistes panoràmiques.

TIC

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)

09.00-18.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

19.00-20.00 *Vida sana*

20.00-21.00 *El tercer temps*

21.00-22.00 *Coneixes Jesús?*

23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)

00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*

01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimarts

20.00-21.00 *Parlem de Salut*

21.00-22.00 *Buscant la llum*

23.00-00.00 *Paraules d'amor*

00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimecres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*

19.00-20.00 *De cap i de nou*

20.00-21.00 *A peu de carrer*

21.00-22.00 *Temps d'escolta*

23.00-00.00 *Projectes*

00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dijous

19.00-20.00 *Redescobrir Amèrica*

20.00-21.00 *Sense embuts*

23.00-00.00 *Mirades*

00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Divendres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*

19.00-20.00 *Catalunya sense barreres*

23.00-00.00 *Amb llum pròpia*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*

01.00-02.00 *Radiofórmula*

02.00-02.30 *Ressons*

02.30-06.50 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dissabte

06.50-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral

08.00-10.00 *Radiofórmula*

10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
Aires hípics

11.00-12.30 *Trotamundos*

12.30-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*

01.00-02.00 *Radiofórmula*

02.00-02.30 *Ressons*

02.30-06.50 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Diumenge

06.50-08.00 *El tren de les set*
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral

08.00-09.00 *Radiofórmula*

09.00-10.00 *Tot sardana*

11.00-12.30 *Missa de Montserrat*

12.30-14.30 *Rutes per Catalunya* (excursions)

18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)

18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)

20.00-20.30 *Església Viva*

20.30-23.00 *Melodies de fe* (música cristiana)

23.00-23.45 *La cantata*

23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)

00.00-00.30 *Pregària de Completes*

00.30-01.00 *Jazz*

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*

02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*

10.30 *Agenda*

12.00 *Butlletí informatiu*

14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*

16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*

18.30 *Agenda*

20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

20.30 *Música Principat* (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

Diumenge 30

08.45 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.

09.00 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.

09.15 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.

10.00 *Últimas preguntas*
 «Siempre Así.» Els membres del grup musical Siempre Así parlen del disc *Misa de la Alegría*.
 Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 *Testimonio*
 «Fondo de Nueva Evangelización.» Anastasio Gil, director del Fondo de Nueva Evangelización de la CEE, n'explica el funcionament i quins són els projectes pastorals que desenvolupa.
 Director: Isidro Catela.

10.30 *Santa Misa*
 Amb la participació de l'Orfeó Golmesenc, de Golmés (Pla d'Urgell), sota la direcció de Marta Bandrés.
 Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra.
 Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 *Els camins de la calma*
 Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central

11.30 *Pueblo de Dios*
 «Sudáfrica, misión en Mount Frere.» L'espanyol Mariano López i l'alemany Herman Engelhardt són missioners combonians. Viuen i treballen a Mount Frere, la quarta població més pobra de Sud-àfrica.
 Director: Julián del Olmo.

Diumenge 30

10.30 *Signes dels Temps*
 Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
 Director: Francesc Rosaura.

11.20 *Fonaments de la fe*
 «Humanisme.»

Cada divendres

20.00 *Creure avui*

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*.

El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

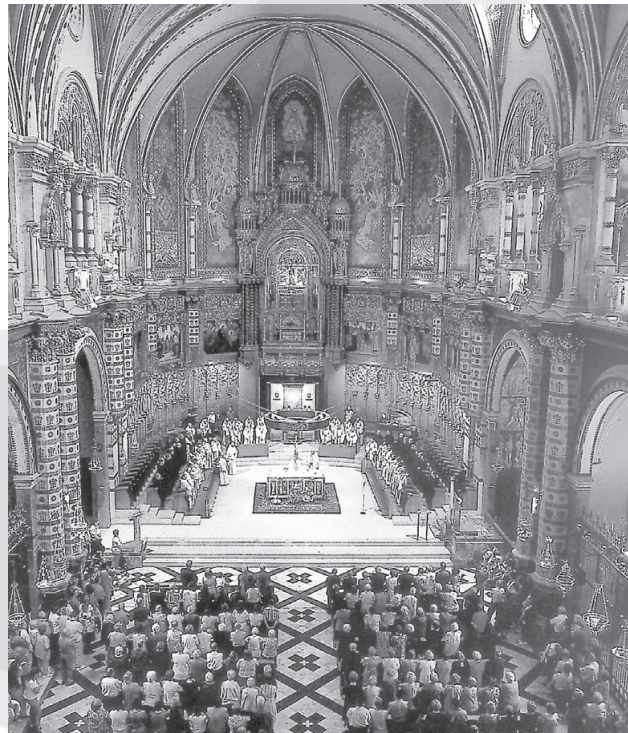
Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
 El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 12.30 h; Televisió de Tossa de Mar, diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.50 h; Televisió Costa Brava, diumenges, a les 24.00 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 8.30 h; Canal Català Girona Pla, dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

us ofereix en
 directe des de la
 basílica de
 la Mare de Déu
 de Montserrat

de dilluns a diumenge,
 a les 7.30 h,
 la pregària de Laudes

Cada diumenge,
 a les 11.00 h,
 la Misa conventual

■ Barcelona 106.6
 ■ Tarragona 100.6
 ■ Catalunya Central 93.7
 ■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1
 ■ Garraf 96.8
 ■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5
 ■ Cerdanya 104.4
 ■ La Seu d'Urgell 105.0
 ■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

Internet

• **ADORACIÓ PERPÈTUA.**— L'Adoració Eucarística Perpètua de Toledo ha inaugurat la seva pàgina web, www.adoracionperpetuatoleado.org, en la qual ofereix a totom la possibilitat de participar en la seva missió.

Altres bisbats

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 20 al 25 d'abril, dirigits per Mons. José Delicado, a la casa d'exercicis de Tenerife. Més informació: tel. 922 222 440.

Barcelona

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DE LA CINTA.**— La Confraria de la Mare de Déu de la Cinta celebra el 29 de març, a les 11.00, una missa a l'església de Santa Maria del Pi. Més informació: tel. 932 014 723.

• **CONFRARIA DEL NEN JESÚS DE PRAGA.**— El 30 de març, a les 17.30, missa, consagració dels nens al Nen Jesús de Praga i petició de fills pels matrimonis que ho desitgin. Monestir de la Visitació, passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona, tel. 934 281 620.

• **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— Trobada cada darrer di-lluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió el 31 de març, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 - Barcelona, tel. 934 576 552, web: www.concepciobcn.com.

• **METGES CRISTIANS DE CATALUNYA.**— El 31 de març, a les 19.30, xerrada sobre *Creació de vida artificial. Nous reptes, nous horitzons*, amb Josep Clotet (doctor en Biologia Molecular, professor titular del Departament de Biologia Molecular i Cel·lular de la UIC). C/ Calàbria, 273, entr. 4a - Barcelona, tel. 933 630 364.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Quart cicle de conferències sobre «Qüestions plantejades per la cosmologia actual» que pronunciarà Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL). L'1 d'abril, a les 18.30, *Cosmologia de Stephen Hawking*. Sala Sant Jordi del Seminari, c/ Diputació, 291 - Barcelona, tel. 934 541 600.

• **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA. GRUP KOINONIA.**— L'1 d'abril comença el seminari de preparació per rebre l'efusió de l'Esperit Sant, al santuari de Ntra. Sra. del Perpetu Socors (pares Redemptoristes, c/ Balmes, 100 - Barcelona). Serà tots els dimarts, de 19.30 a 21.00, fins al 13 de maig. Més informació: tel. 934 541 018 i 932 154 902.

• **SANT FRANCESC DE PAULA.**— El 2 d'abril, a les 18.30, conferència del P. Josep M. Prunés, o.p., sobre *Sant Francesc de Pàola i la ciutat de Barcelona*, a la parròquia de Santa Isabel d'Aragó i Sant Joaquim, c/ Oblit, 22 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ CLARET.**— El 2 d'abril, a les 19.30, debat a propòsit del llibre *La espiritualidad después de las religiones*. Hi participaran els autors Marià Corbi, Jordi Font, Antoni Gomis, Ramon M. Nogués i Jaume Patuel. Modera Màxim Muñoz. Més informació i inscripcions: c/Nàpols, 346, 1r 2a - Barcelona, tel. 934 761 450, fax 934 761 451, a/e: info@fundacioclarer.org, web: www.fundacioclarer.org.

• **DOROTEA DE CHOPITEA.**— El 2 d'abril, a les 20.00, celebració eucarística en memòria de Dorotea de Chopitea al santuari parroquial de Maria Auxiliadora, passeig Sant Joan Bosco, 70 - Barcelona. Organitza: Salesians de Catalunya.

• **COSMOCAIXA.**— El 2 d'abril, de 16.00 a 20.00, jornades sobre *Difondre la ciència amb el cinema i la ciència-ficció. Nous recursos didàctics per a l'aprenentatge de la ciència*, coordinat per Miquel

Barceló Garcia (catedràtic de Llenguatges i Sistemes Informàtics de la UPC); el 3, a les 19.00, conferència *Pterosaures: els senyors dels cels*, amb David M. Unwin (Departament de Museum Studies, Universitat de Leicester, Regne Unit). Més informació: www.laCaixa.es/ObraSocial.

• **CAIXAFORUM.**— El 3 d'abril, a les 19.30, conferència sobre *Els orígens del poble etrusc*, amb Mario Torelli (catedràtic, Universitat de Perusa). Av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 953 945, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

SANTUARI DE MONTSERRAT

✓ **MUSEU DE MONTSERRAT.**— El 5 d'abril, a les 16.30, visita comentada a l'exposició «Phos Hilaron. Icones de l'Església d'Orient». Més informació: www.montserratvisita.cat.

• **SANTA MARIA DEL MAR.**— El 3 d'abril, a les 20.00, música dels arxius de les missions de Moxos i Chiquitos, a l'Amazònia boliviana, dels segles XVII i XVIII, a càrrec de l'Orquestra Juvenil de San Ignacio de Moxos.

• **NIT DE GETSEMANÍ.**— El 3 d'abril, hora santa, a les 22.00, i eucaristia, a les 23.00, per a homes i joves; el 4, hora santa, a les 11.00, i eucaristia, a les 12.00, per a religioses, dones i noies. Parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova i dels Sants Gervasi i Protasi, pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 4 d'abril, a les 21.00, projecció de la pel·lícula *Mystic River*, al carrer Villarroel, 81, baixos - Barcelona. Més informació: tel. 933 233 368.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— El 5 d'abril, de 9.00 a 14.00, comença el curs *Què és això d'enamorar-se? Webquest: un recurs per educar l'afectivitat i la sexualitat a l'adolescència*, a càrrec de Mercè Lajara (biòloga i professora de secundària). Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567.

• **TAIZÉ.**— Les Germanetes dels Pobres conviden el 5 d'abril, a les 20.30, a participar en una pregària a l'estil de Taizé

amb els ancians residents a la casa de la plaça Tetuan, 45-49 - Barcelona, tel. 932 655 227, a/e: joveneshdlp@hotmail.com.

• **CARILLÓ.**— El 6 d'abril, a les 12.00, Anna M. Reverté oferirà el concert *Atmosferes franceses*. Audició al pati dels Tarongers-Galeria Gòtica del palau de la Generalitat de Catalunya.

• **CÀRITAS.**— Curs d'iniciació al voluntariat de Càritas Barcelona els dies 7, 9, 14, 16, 21 i 23 d'abril, de 17.30 a 19.30. Més informació: tel. 933 013 550 i 932 687 910.

• **ANY DE SANT FRUCTUÓS.**— El 12 d'abril, a les 16.00, peregrinació a Tarragona per guanyar la indulgència plenària a l'any jubilar. Visita als llocs martirials i vetlla eucarística. Sortida: c/ Aragó, 268 - Barcelona. Retorn a les 2.00. Inscripcions: M. Dolores, tel. 932 151 491. Organitza: ANFE i ANE.

• **LOURDES.**— Amb motiu del 150è aniversari de les aparicions de Maria, Amics de Catalunya Cristiana organitza una peregrinació a Lourdes del 18 al 20 d'abril. Més informació: 934 092 700.

• **TIBIDABO.**— El 10 de maig, peregrinació a Tarragona amb motiu de l'any jubilar. Més informació: tel. 934 175 686.

Girona

• **SAFOR.**— Organitza l'1 d'abril, a les 19.00, una conferència sobre *Economia, ecologia i consum*, amb Joan Solé, professor del Departament d'Economia de la UdG. Serà a la sala de Graus de la Facultat de Dret de la UdG.

• **GOA.**— El 6 d'abril, d'11.00 a 18.00, trobada anual dels Grups d'Oració i Amistat al col·legi Maristes de Girona. Més informació: tel. 972 218 588.

• **DARNIUS.**— El 6 d'abril, a les 12.30, eucaristia presidida pel bisbe de Girona, Mons. Carles Soler. Inauguració del nou vitrall del cor. Per a més informació: www.parroquiadedarnius.com.

Lleida

• **DIVINA MISERICÒRDIA.**— Els dies 27, 28 i 29 de març, a la parròquia del Pilar de Lleida, tridu en honor de la Divina Misericòrdia: a les 18.00, predicació; a les 19.00, missa. El 30, a la catedral, a les

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

ADORACIÓ CONTINUADA AL SANTÍSSIM SAGRAMENT (40 hores)

Finals de març i primera setmana d'abril

Capella Marcús, c/Carders, 4. Dilluns 31 (3r dia) de març de 8 del matí a 20 h. Hora santa a les 19 h.

Esclaves del Sagrat Cor, c/Mallorca, 234. Nit del 30 al 31 de març, de 22 h a 5 de la matinada, a porta tancada. Del 31 de març al 2 d'abril: adoració a continuació de la missa de 9 i fins a les 12.30. Tarda: de 18 a 20.30. A les 20.15 Vespres.

Parròquia de la Mare de Déu del Remei, plaça Concòrdia, 1 (les Corts). Adoració continuada de 9.30 a 19 h.

ANFE. Església del Santíssim Sagrament, c/Aragó, 268. De les 23 h del dijous 3 d'abril fins les 15.30 del dissabte 5.

Oratori de Lumen Dei, c/Xuclà, 19. De 16 h del dissabte 5 d'abril a 8 h del dilluns 7.

天地相合以降甘
露民莫之令而自均

La terra i el cel units
farien caure la pluja com una
rosada suau.

La pau i l'ordre regnarien espontàniament
entre els homes sense necessitat d'estar
sotmesos a un comandament.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Entrada lliure el dissabte
19 d'abril, a les 18.30 h.
Missa el diumenge 20 d'abril
a les 12h.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 933 225 890

Des del carrer

Amb gairebé 24 anys, el jove salamanquí Pablo Moreno acaba de dirigir el seu primer llargmetratge sota el títol suggeridor de «*Talitá kum*» (www.talitakum.es), basat en el passatge bíblic de la curació de la filla de Jaire. Abans, però, ja havia dirigit alguns muntatges audiovisuals i un curtmetratge de tipus religiós, tots ells produïts per Contracorriente Producciones, de la qual Pablo Moreno és un dels fundadors.

Pablo Moreno Hernández, director de la pel·lícula espanyola «*Talitá kum*» (Contracorriente Producciones)

«El cinema religiós està carregat de valors»

—Què fa un jove llicenciat en audiovisuals dirigint una pel·lícula com *Talitá kum*?

—*Talitá kum* ha estat possible gràcies a un cúmul d'experiències i de casualitats. Des del moment en què em vaig plantejar aquest projecte, les coses van anar sorgint soles. És similar a fer un mosaic amb fitxes de dòmino. Un cop acabat, quan la primera fitxa ha caigut, la resta cau de forma imparable. Això és el que va passar amb *Talitá kum*. Un cop escrit el guió, la resta de fitxes van anar caient d'una en una fins al final. Per a mi ha estat una experiència única, on he pogut posar en pràctica els coneixements que havia adquirit en la meua formació universitària, a més de poder aprendre, a base d'assaig i error.

—Què creus que pot aportar avui un cinema tan «explícitament» religiós?

—Una visió diferent de la vida. La veritat és que es veu poc cinema religiós, i menys encara cinema religiós espanyol. A mi, personalment, el cinema religiós m'atrau moltíssim, perquè les normes a l'hora de confeccionar la trama són totalment diferents a altres històries o gèneres. El cinema d'aquest tipus està carregat de valors, d'experiències, on els personatges s'enfronten a tot i a tothom per una convicció, per una porció del seu ésser que creu en alguna cosa, que només és seva i que res ni ningú no els la podrà prendre.

—Algú podria pensar que una pel·lícula d'aquestes característiques, en un país tan secularitzat com Espanya, no té gaire sortida... Us sentiu «remant» a contracorrent?

—La sortida d'aquest tipus de produccions és complicada. Nosaltres en som conscients però ens agrada anar a contracorrent. De totes formes, tenim esperances que *Talitá kum* arribi a un gran sector de la societat, perquè és una pel·lícula oberta a tothom. Fins i tot l'hem projectada com a prova a gent no creient i els ha agradat.

—El cinema és per a vosaltres un «instrument d'evangelització»?

—El cinema pot ser emprat per a diferents finalitats. En ell mateix és art, i si mirem més a fons, podem trobar-hi idees, sentiments, valors, formes de vida, tradicions... Per tant, també pot ser una bona eina per evangelitzar.

—Quin missatge heu intentat transmetre amb *Talitá kum*?

—La idea primera de *Talitá kum* era una pel·lícula ambientada en la societat actual en la qual un pare es debat entre la salut de la seva filla i una posició privilegiada en una gran multinacional. Aprofundint una mica en la història, vaig trobar certs paral·lelismes amb el passatge evangèlic de Jaire, i em vaig decantar per aquesta història. Una recreació històrica em semblava més atractiva. A més, permetia fer una lectura creient de la vida, que en moltes

ocasions té certs paral·lelismes amb el missatge de Jesús. I és que les seves paraules continuen sent avui tan actuals com fa 2.000 anys.

—Vol ser una mena de relat apòcrif?

—Potser no faria servir la paraula «apòcrif». Crec que és un relat novel·lat d'un passatge de l'evangeli. Sabem que molts esdeveniments no van succeir exactament com els descrivim en la pel·lícula, però són una petita llicència que ens hem pres. En molts casos, ho fem per denunciar situacions que, malauradament, continuen vigents en l'actualitat, com el maltractament a la dona.

—Quins reptes implica filmar la figura de Jesús?

—El Jesús de *Talitá kum* és un personatge misteriós, del qual només tenim les dades i descripcions dels personatges que apareixen al llarg de la pel·lícula.

—Quins són els teus referents: Zefirelli, Pasolini, Gibson...?

—He vist les pel·lícules de molts autors. M'agrada molt Pasolini, potser per la sobrietat. De Gibson m'agrada l'estètica; de Zefirelli, en canvi, la fotografia, tot i que és la que menys m'agrada de les tres. Podria dir que em baso en totes i en cap, perquè les conec i en alguns moments, sense voler-ho, t'apropies, per dir-ho així, del que t'agrada, en modifiques la idea i la fas teua.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Temps de Pasqua, temps d'alegria

Tot i que el terme *cinquantena pasqual* va esdevenint més i més familiar en les celebracions litúrgiques, la projecció del temps de Pasqua florida, com un tot, en la vida de cada dia, no acaba de trobar camins populars d'expressió. Li va molt al davant l'etapa nadalenca amb la Missa del Gall, amb el pessebre familiar, amb el vell cançoner sovint ennoblit per les nostres corals, amb *Els Pastorets* que resisteixen, amb les felicitacions més o menys sinceres però sempre benvingudes... La Pasqua —els de la meua edat encara ho vam viure— sortia al carrer amb les Caramelles, ara gairebé extintes. La feliç recuperació de la Vetlla Pasqual, que comportà la desaparició del Dissabte de Glòria, hi contribuï força. D'altra banda, tampoc no hem aconseguit que la Vetlla assolís un nivell alt de participació. Probablement perquè va arribar quan ja bufaven els primers vents de la secularització ambiental. Avui, de fet, les tradicions populars quaresmals —processons, representacions de la Passió...— tenen més visibilitat social que la Pasqua.

Si esmento tot això no és, naturalment, per cap preocupació folklòrica ni sociològica... sinó des del punt de vista de l'evangelització. La cinquantena pasqual ens hauria de fer, com a deixebles de Jesús, més comunicatius «del goig de la salvació». Ens costa de donar a la fe la imatge bíblica d'un convit, de l'alegria per la moneda retrobada, de la festa perquè el germà baliga-balaga ha tornat. No ho veuen així la majoria dels nostres contemporanis. Algun trosset de culpa en devem tenir. La cinquantena pasqual hauria de ser la de la virtut de l'alegria.

Mireu quina oració ens va deixar sant Tomàs More (1478-1535): «Dóna'm, Senyor, una bona digestió i, no cal dir-ho, alguna cosa per digerir. Dóna'm la salut del cos, i el bon humor que em cal per mantenir-la. Dóna'm una ànima sana, Senyor... una ànima que no conegui l'avorriment» (*Pregàries d'avui i de sempre*. Montserrat, 1973).

Particularment encisadora és la descripció de «la veritable alegria» de sant Francesc que, en versió molt retocada, evidentment apòcrifa, diu així: «Un dia, el benaurat Francesc crida fra Lleó i li diu: «Fra Lleó, escriu.» Ell respon: «Estic preparat.» «M'arriba el diari i llegeixo: tots els intel·lectuals d'Europa s'han convertit a la fe; escriu: no és la veritable alegria. També que ho han fet tots els prelats utramuntans i totes les conferències episcopals; i també els presidents de govern d'Espanya i dels Estats Units; escriu: no és la veritable alegria. També que els meus frares han convertit tots els musulmans, inclòs en Bin Laden; et dic que en totes aquestes coses no hi ha veritable alegria». Quina és, però, la veritable alegria? Torno de Perusa, de negra nit, amb temps glaçat i fangós, em surt sang dels peus. Truco a la porta i, després d'esperar molta estona, el germà pregunta: «qui hi ha?» Jo responc: «Fra Francesc». I ell diu: «Vés, no és una hora decent d'anar pel món, no entraràs pas.» Insisteixo. Ell respon: «Vés-te'n: ja som molts, no necessitem frares que fan apostolat de nit i tenen idees revolucionàries. Que t'acullin a Càritas!». Et dic que, si hagués tingut paciència i no m'hagués irritat, aquí hi ha la veritable alegria i la virtut i la salvació de l'ànima.»

Ara mateix

Rauxa

Reconèixer el que és sagrat

La societat en què vivim cada vegada creu menys en Déu i viu com si no existís. El tema ens és prou conegut i ara no hi insistiré. Però relacionat segurament amb aquesta realitat encara hi ha un altre fenomen potser menys manifest, però que és molt important en el procés de descreença del nostre món: la pèrdua de sentit del sagrat, la dessacralització.

S'ha arribat a un punt que ni tan sols reconeixem tot allò que d'alguna manera o altra ens parla del misteri de Déu. Són moltes les coses que podem anomenar sagrades i que ens hi remetien: una persona, un paisatge, un text, una obra arquitectònica, una peça de música, etc. Totes aquestes realitats es transcendeixen a elles mateixes i ens adrecen a la divinitat. Per copsar, però, aquest sentit del sagrat en una persona o en una escriptura primer cal que tinguem la voluntat de voler-l'hi veure. Altrament, correm el risc de tenir-la davant dels ulls tota la vida i no veure-hi més que una simple realitat física. Això és el que passa a la nostra societat: vivim envoltats de coses sagrades i ni tan sols ens n'hem adonat, i com que no les reconeixem com a tals, lògicament ja no arribem a Déu. Haurem de començar per aquí per tornar a creure.

Eduard Brufau